

תשורה

משמחת הנישואין של

יוסף מנחם מענדל ושיינדל שיחיו
נמירובסקי

י"ד אלול ה'תשפ"א

תשורה

משמחת הנישואין של
יוסף מנחם מענדל ושיינדל שיחיו
נמירובסקי

י"ד אלול ה'תשפ"א

בעזה"ת.

פתח דבר

לזכרון טוב, יום כלולת צאצאינו החתן הרב התמים יוסף מנחם מענדל שי' עם ב"ג הכלה מ' שיינדל תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק - מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר שליט"א - בתשורה המוסגרת בזה.

*

התשורה כוללת:

(א) שער המשפחה:

(1) מכתבים אליהם זכו הורי החתן והכלה שיחיו. (2) יומן אבי החתן שי' מחודש שבט תשמ"ה.

(ב) שער הרב פנחס קארף ע"ה:

קובעים ברכה בפני עצמם המכתבים, מענות, ויחידויות אליהם זכה סב החתן הרב פנחס קארף ע"ה.

כידוע הצנע לכת ביותר ה' הרב קארף, ואך לאחרונה נתגלה ארכיונו רב הכמות והאיכות, הכולל את מסכת הקירובים המיוחדת שקיבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א. ולרגל השמחה, מתפרסם בזה לתועלת הרבים.

תודתנו נתונה להסתבתא תבלח"ט, מרת ח' גאלדא קארף שתליט"א שהואילה למסור את הארכיון רב הכמות והאיכות לפרסום.

כמו"כ מתפרסמים בזה שני מכתבים (שהגיעו לידינו לע"ע) שכתב לידידיו, בהם הנחות מהתועדויות כ"ק אדמו"ר שליט"א.

כדאי לציין, שבפרטים רבים מהמתפרסם בזה חסרים לע"ע דברי רקע והקשר, ומי שיש לו מידע נוסף נא לשלוח לאימייל: tiferespinchaskorf@gmail.com

(ג) יומן שנת תשמ"ח:

(1) רשימת דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת ביקור הרב אפרים אליעזר הכהן יאלעס ז"ל, יום ב' דחול המועד פסח, ח"י ניסן ה'תשמ"ח.

(2) יומן - הכולל רשימה מיוחדת ומפורטת של הנהגות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ממשיך שנת תשמ"ח.

הר"ד והיומן נכתבו בשעתו ע"י הרב מיכאל אהרן שי' זליגסון, ותודתנו נתונה לו שהואיל למסור לפרסום לתועלת הרבים.

3) בתור נספח, מתפרסם בזה גלרי' מיוחדת של תמונות ממעמד "הנחת אבן הפינה" להרחבת 770 - יום ג', י"ז אלול תשמ"ח.

*

התשורה נסדר והוכן לדפוס ע"י אחי החתן הת' דובער שי' נמירובסקי.
בהזדמנות זו ברצוננו להודות לכל אלו שעזרו במהלך הכנת התשורה לדפוס,
ובראשם: הת' שלמה זלמן שי' ברזין, הת' מנחם מענדל שי' לוינזון, הת' שלום דובער
שי' פעוונזנער, הת' שלום שי' פופר, הת' מנחם מענדל שי' שמוקלער.
יצויין שרוב החומר בתשורה זו מתפרסם בזה לראשונה.

*

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע . . קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן
זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, תיכף ומיד ממש!

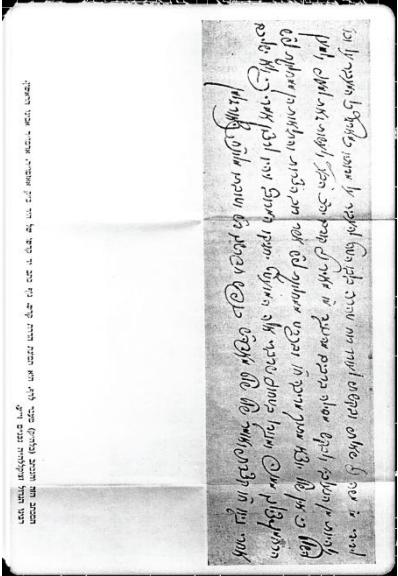
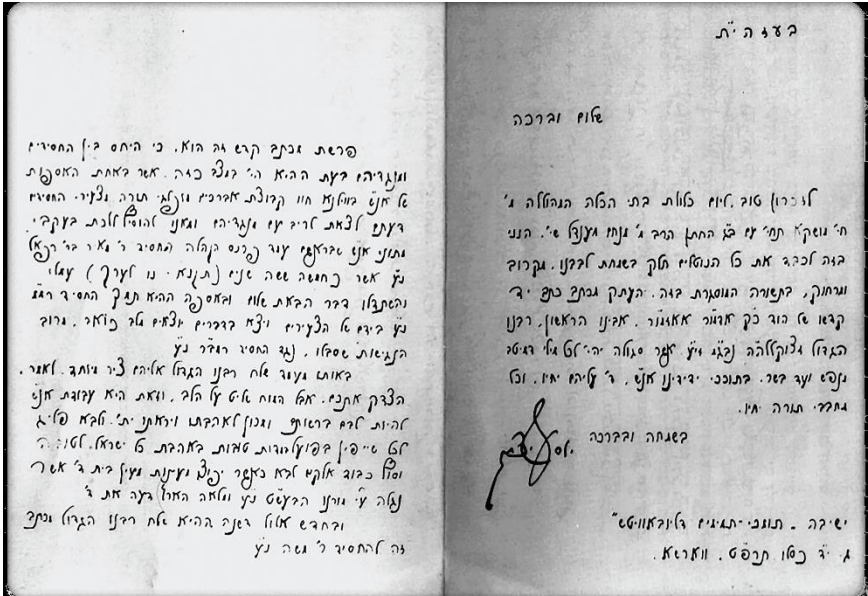
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

משפחת רייצעס

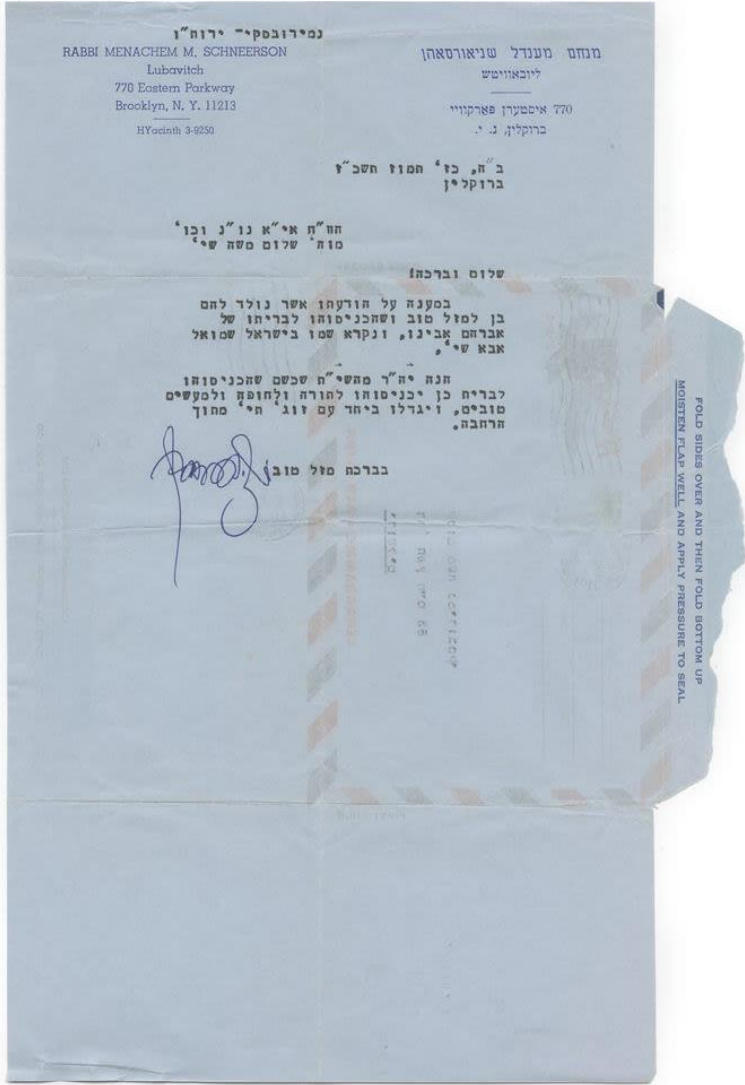
משפחת נמירובסקי

י"ד אלול ה'תשפ"א
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א
ברוקלין, ניו.

התשורה שחולקה בעת חתונת כ"ק אדמו"ר שליט"א

מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להולדת אבי החתן

מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לחתונת הורי החתן

נמירובסקי - קארפ - ירות"ו-ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, טז' אלול תשי"א
ברוקלין, נ.י.

האברך הווי"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' שמואל אבא שי'
וב"ג תי'

שלום וברכהו

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום כה' תשרי הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושתהיי בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכת מזל טוב

מזל טוב וכו'
י. שניאורסאהן

מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להולדת אבי הכלה

רייצעס־ברו קליין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubarvitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

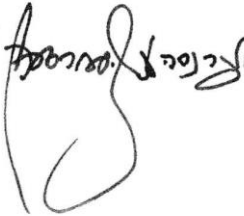
מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ז' טבת תשי"ח
ברוקליין

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
סוה' אלחנן יהודה לייב שי'

שלום וברכה!
במענה על הודעתו אשר נולד להם
בן למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ה שיכניסוהו
לבריתו של אברהם אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית
כן יכניסוהו להורה ולחופה ולמעשים טובים,
ויגלו ביתר עם זוג' חיי' ואה כל ילדיהם שיחיו
מתוך הרחבה.

ברכת מזל טוב וברכה

ברכת מזל טוב ולפרנסה חתי"ק

מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לבר מצוה של אבי הכלה

רייצעס- ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, סו' כטלו חשל"א
ברוקלין, נ. י.

האברך מנחם מענדל שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנסו לגיל

מצות,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבן שלש
עשרה למצות יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפסק
המשנה (אבות פרק ה') ויוסיף התמדה ושקידה
בלימודו בתורה, בתורת הנגלה וכן בתורת
החסידות ויהדר בקיום המצות. והשי"ת יצליחו
להינות חסיד ירא שמים ולמדן.

בברכה

מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לאם זקנתו של החתן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
In the Days of Selichoth,
5719. Brooklyn, N. Y.

Mrs. Sarah Hamm
Brooklyn

Greeting and Blessing:

With the approach of Rosh Hashanah, the
begining of the New Year, may it bring
Blessings to us all, I send you and all
yours my prayerful wishes for a good and happy
year, materially and spiritually.

With the traditional blessing of

כחיבה ורחימה טובה

Cordially *M. Schneerson*

יומן אבי החתן שבט ה'תשמ"ה

בס"ד. ליל יום שני כ' שבט השנה תהי' שנת מלך המשיח פ' משפטים
לכבוד אלישיב הכהן קפלון שיחי'

שלום וברכה!

בראשית מכתבי אדרוש בשלומך ואיך אתה מרגיש. אצלי ב"ה בסדר, ואני מקוה
שאצלך גם טוב.

השבת הי' התועדות די ארוכה ורצינית, והרבי אמר שזו ההתועדות השלישית
לאחרי ובהמשך ליו"ד שבט: ש"פ בשלח, וט"ו בשבט, ושבת הזו הרי זה חזקה.

והרבי ביקש והציע שבלי נדר כל אחד יעשה במשך כל חודש בעל תשובה, כמו
יוסף ששמו יוסף לי ה' בן אחר, שלעשות מאחר שלעת עתה לא שומר תורה ומצוות
לעשות ממנו בן לאבינו שבשמים. וכל חודש יש לו צירוף שם ה' אחר ובמילא מקבל
את הברכות והשפעות ויש לו יותר מל"ו ברכות שבא בכל שנה.

וכן ביקש הרבי שכל אחד ואחד יתן במשך כל חודש הוספה של ל"ו, וכדי שלא
יתערב המלך זקן וכסיל ויבלבל לכן אפשר לתת אפי' במטבעות קטנות, ואפי' קטנים
יתנו וההורים ישתדלו ויתנו לילדים את האפשרות לזה.

והרבי אמר לקשר זאת עם דבר גשמי, ואמר שכולם יאמרו לחיים ויתנו לשני.
ואח"כ אמר שיכריזו על עשרה שהם יחלקו, ואמר לגבאי שיכריזו. בנתיים נעשה כזו
מהומה כולם נתנו אחד לשני ואמרו לחיים. הורה לילדים שישבו לידו לתת אחד לשני
לחיים והסתכל למשך כמה דקות לכמה ילדים.

וכן בשירה הרבי עודד בחזקה בידים ושר כי בשמחה ושיבנה השלים לט"ו בשבט.
וכן הי' אז התועדות שמחה ליד הרבי הכינו על השולחן סלסלה יפה למאד מלאה
פירות למיניהם והרבי פוקק אותה ולקח ענב [...] עוד. ובין אחת השיחות הורה הרבי
לשרוק ובין רגע נשמע.

ושבוע שעבר הרבי נסע ג' פעמים לאוהל, ושאר שני ימים מנחה הי' בערך בעשרה
לארבע.

וליל שישי הי' יחידות: א. לאורחים. ב. בר מצוה. ג. חתנים. ובין היתר הרבי דיבר
שלא יהא מונח הספרים מתנות ולזוכית בארון, אלא הפך בה והפך בה ללמוד בהם
יותר ויותר, עד שיקרע מתוך לימוד ויצטרכו לקנות חדש...

כל טוב ולהתראות

שמואל אבא נמירובסקי

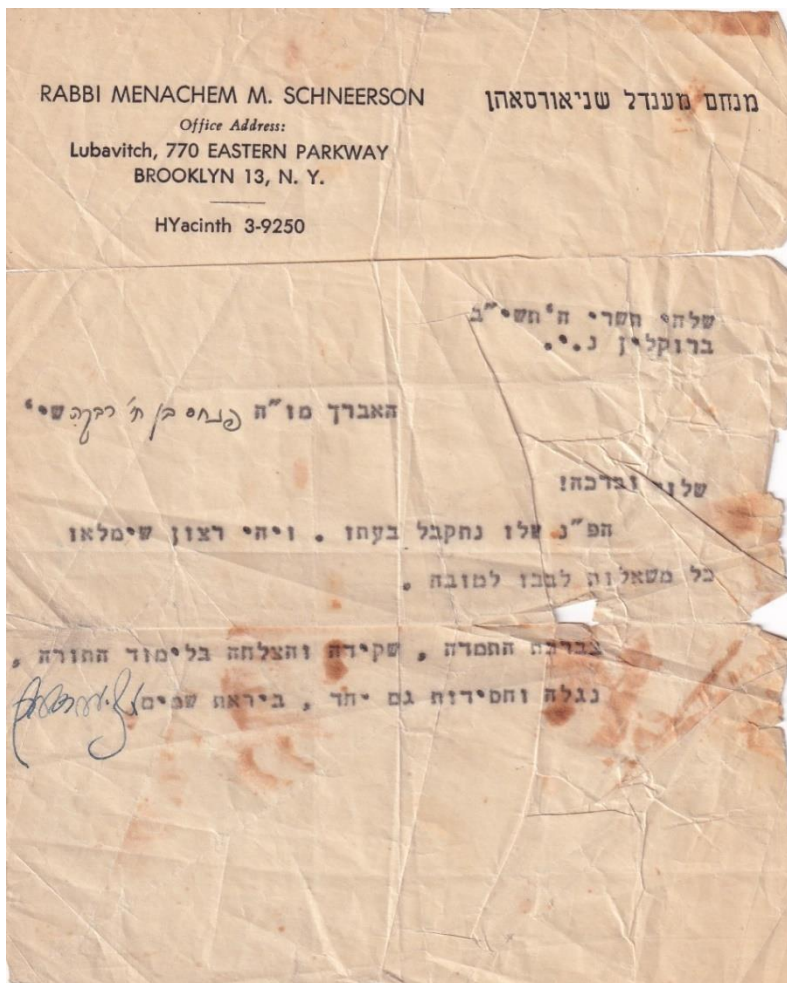
770

שער הרב פנחס קארף ע"ה

- מכתבים, מענות ויחידויות -

א. המכתב הראשון - שלחי תשרי תשי"ב

המכתב הראשון שזכה לקבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א הוא בשלחי תשרי תשי"ב, במענה לפ"נ ששלח בקשר לראש השנה:

ב. "דרך תשובה בעדו" - מכתב ערב חה"פ תשי"ב

בחודש ניסן זכה לקבל מכתב מכ"ק אדמו"ר שליט"א, עם הוספה מיוחדת בכת"ק:

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON מנחם מענדל שניאורסאהן
Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

ב"ה, ערב חג הפסח ה'תשי"ב
ברוקלין נ.י.

האברך מר (נחום) ש"י
לחנך

שלום וברכה!

בעתו קבלתי מכתבו והזכרתיו על ציון כ"ק
מו"ה אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ פ"י "ע ללימוד תורה
ביראת שמים ולהצטרך לו בכלל.

מוסג"פ העתק מכתבי כללי לתלמידי הישיבות
ובמה יעויין בו כראוי אדעתא דנפשי. והשי"ת
יצליחו. וזאתו ב"ק רש"פ רע"ו.

בברכה חג הפסח כשר ושמח

... מוסג"פ העתק מכתבי כללי לתלמידי הישיבות ובטח יעויין בו כראוי אדעת' דנפשי'. והשי"ת יצליחו. ובתוכנו דרך תשובה בעדו.

בברכת חג הפסח כשר ושמח

חתי"ק

לימים סיפר, שהוספה זו הי' בקשר לתיקון שביקש על ענין מסויים, ועל זה מורה לו כ"ק אדמו"ר שליט"א לעיין במכתב כללי לתלמידי הישיבות שנכתב בתקופת חג הפסח, שצורף למכתב (נדפס באגרות-קודש ח"ה ע' שח ואילך).

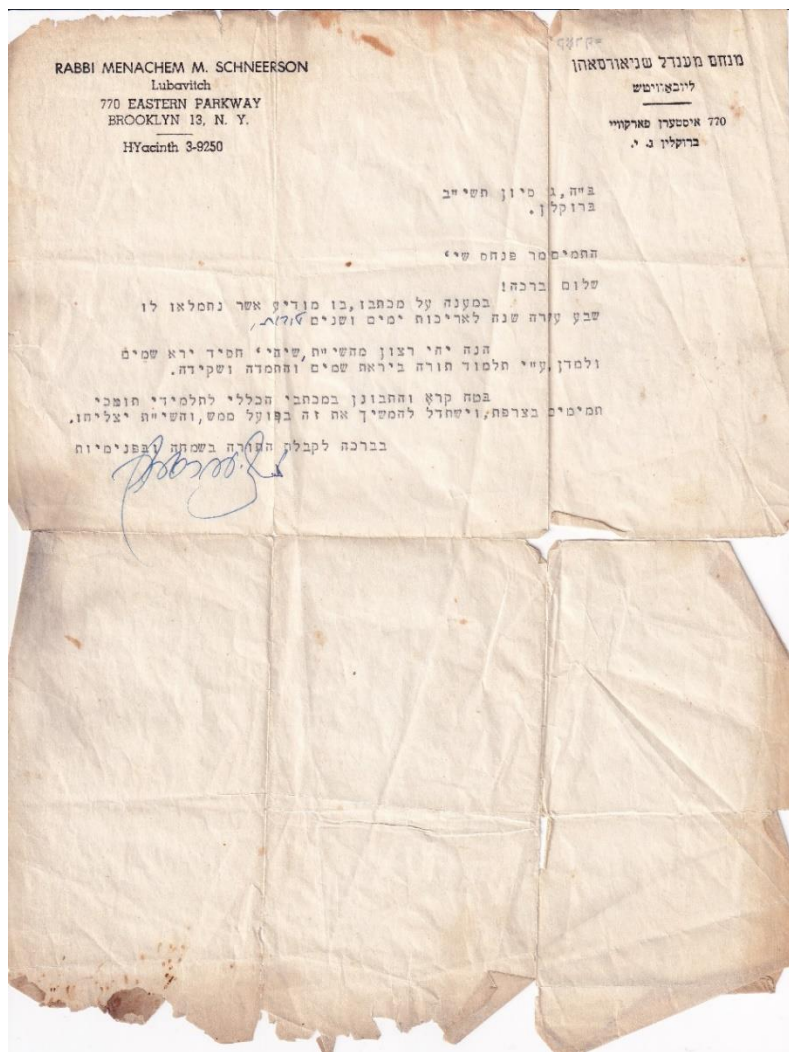
תוכן המכתב הוא, הוראה מסדר ארבעת בנים בליל הסדר, ששמים החכם ליד הרשע, בכדי שהחכם ישפיע על הרשע, וישתנה לטוב. וזה מלמד ב' נקודות: (א) שגם להבן רשע יש תקוה, רק שצריך לקבל מהחכם. (ב) שהבן חכם לא ייבדל לעצמו, אלא ישתדל לפעול על הרשע.

הוא הבין כוונת המענה, שהוא ה"בן רשע", וצריך לקבל מהבן חכם (המשפיע שלו), שיורהו דרך תשובה... אבל ר' ניסן ע"ה חלק עליו, וטען שהמענה הוא שהוא הבן חכם, והתיקון שלו הוא להשפיע על אחרים. אבל הוא לא הסכים עם פירוש זה.

לפועל, כשהגיע לחצרות קדשנו בשנה הבאה, שאל ביחידות מהו הפירוש בזה. וראה לקמן ס"ה.

ג. מכתב ג' סיון תשי"ב - ליום הולדת הי"ז

במכתב מתאריך ג' סיון תשי"ב כותב לו כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר עם יום הולדתו הי"ז:

במענה על מכתבו, בו מודיע אשר נתמלאו לו שבע עשרה שנה לאריכות ימים ושנים טובות, ...

ד. יחידות הראשונה - אייר תשי"ג

(א) היחידות שלפנינו כנראה מתקופת יום הולדתו כ' אייר תשי"ג:

...דו האסט געפאסט בה"ב ווי איך האב דיר געבעטן¹.

געבן צדקה א פעני קודם ה[תפלה], מסתמא גיסטו מסתמא מן האיגוד².

[היטן די (!?) שיעורים (מסתמא היטסטו?)].

בשעות הפנויות מרבה זיין אין אותיות התורה, ניט זאגן אותיות, נאר תילים משניות תניא.

*

(ב) הבא לקמן הוא רשימה שנמצא בארכיונו, בכתב ידו של א' מחבריו, ממה שכתב לו מאחת היחידויות שלו. וכנראה³ הוא גם מיחידות זו:

זאלסט אויס'חזרין א פאר קאפיטלאך תילים, א פאר משנה'ס משניות, א פאר פרקים תניא. און אז מגייט אין גאס און מ'חאפט זיך אז מ'קוקט וואו מ'דארף ניט, זאלסטו איבער טראכטן די (פאר) קאפיטלאך תילים אדער די משנה'ס כו'...

און אין די שעות הפנויות זאלסטו זאגען תילים משניות תניא...

זאלסט ליגן אין פרייליכע ענינים דברים המשמחים את הלב.

און בהנוגע צום דעם יום הולדת, זאלסטו בעטן אז מ'זאל דיר געבן שבת א עלי' צו שחרית אדער צו מנחה, דו זאלסט אויס'חזרין א מאמר אין דעם טאג, אז דו זאלסט עם קענען זאגן שבת – זאגסט דאך מסתמא צו שלש סעודות (אין די שול?)⁴, און דו זאלסט קענען זאגן פון דעם א חלק אדער אינגאנצן. געבן א פאר סענט – אחוץ דעם סענט – פאר שחרית, און א פאר סענט פאר מנחה. זאגן א ספר תילים.

זאלסט זיין א חסיד יר"ש און א למדן און דו זאלסט האבן הצלחה אין דייע ענינים.

1) לכאורה הכוונה להסיפור (מפי השמועה) שיום א' בשנת תשי"ג, קרא כ"ק אדמו"ר שליט"א לג' האחים קארף ביחידות (כל א' בנפרד), וביקש מהם לקבל ע"ע דבר מסויים בלי בליטות, וכנראה (מכאן) הכוונה לתענית בה"ב.

2) ברשימה מסיפורי הרב קארף מובא: "היחידות הראשונה שלי אצל הרבי, הייתה בקשר ליום הולדתו. בתקופה לפני היחידות הרבה הרבי לדבר על ארגון את"ה ועל התנאים והפעולות שעל חברי הארגון לעשות, ובהקשר לכך אמר לי הרבי ביחידות: ש"בודאי הנני נותן מטבע בכל יום לצדקה כחלק מתנאי החברות בארגון את"ה, ולכן אוסיף עוד מטבע (בקשר עם יום ההולדת) בכל יום" (תשורה דייטש אלול תשפ"א).

3) מכמה טעמים, ואכ"מ. [ואין מזה סתירה שאין כל הענינים נמצאים בב' הרשימות, כי הא' הוא ממה שרשם לעצמו, שכתב בקיצור וברמז ובהשמטות, כדמוכח מכמה מהרשימות שלו. ולכאורה גם זה גופא שביקש מא' מחבריו לכתוב לו ממה שכתב לו בשעתו, פירושו שהי' חסר ברשימות שלו פרטים מיחידות זו].

ה. יחידות תשי"ד (?)

יחידות זו הוא כנראה בשנת תשי"ד (לא ידוע התאריך):

וועגן די שעות הפנויות⁴, האב איך ניט געמיינט אז מ'דארף האלטן א זייגער, און ווען ס'איז פאראן פינף מינוט אדער צעהן מינוט, אריינכאפן זאגן תהלים אדער משניות אדער תניא, נאר אזוי ווי ס'איז [...]

און וועגן דעם סענט⁵, ווען גיסטו? – פארן דאווענען, איז די צדקה פושקע שטייט אויפן בימה פארגעסט מען ניט.

און וועגן דעם בה"ב⁶ – איז דאס געווען מער ניט ווי אויף יענעם יאר⁷.

און וועגן דעם בריוו צו תלמידי הישיבות⁸, האב איך געמיינט אז מ'דארף געפינען א וועג ווי צו פועלן אויפן זולת, אין לימוד התורה ויראת שמים, אדער מוסיף זיין אין לימוד התורה ויראת שמים (און דאס איז א תיקון?). און אויב דו האסט ביז איצטער ניט געטאן, זאלסטו אנהויבן טאן פון איצטער.

און וועגן דעם ענין הקרירות און דמיונות באמצע ההתועדות⁹, דארף מען אויך האלטן א קונטרס אדער א ספר וואס רעדט זיך וועגן די ענינים, און בשעת עס ווערט די קרירות, דארף מען מעיין זיין אין אינווייניק.

און וועגן דעם ענין השקידה, דארף מען לערנען במקום תפלה אדער אין א ארט וואס מ'לערנט, וואס דער מקיף פועליט. אדער מ'דארף לערנען א אנדער לימוד אף צען פופצן מינוט און אומקערן זיך צו דעם לימוד.

און וועגן די ענינים המבלבלים, דארף מען האלטן א קונטרס אדער א ספר וואס מען לערנט, און בשעת ס'פאלט אריין די מחשבות, דארף מען אריינקוקן און זאגן אין אינווייניק.

און וועגן די פרייליכע ענינים¹⁰ דאס איז [אז ס'קומט אויס (?) לערנען אין אגדה, במקום שלבו חפץ, פיקודי ה' ישרים משמחי לב¹¹].

4) כנראה שאל לפירוש מה שאמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א ביחידות הקודמת לחזור בשעות הפנויות אותיות התורה.

5) כנראה שאל בקשר למה שאמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א ביחידות הקודמת על נתינת פעני קודם התפילה.

6) ראה ביחידות הקודמת ובהערה שם.

7) היינו שהי' רק בשנה הראשונה.

8) ראה במכתב ערב חגה"פ תשי"ב לעיל, ובהמסופר שם. ולפעל מבאר כ"ק אדמו"ר כמו שביאר ר' ניסן ע"ה.

9) צ"ע הכוונה, וראה ביחידות הבאה.

10) כנראה שאל הפירוש בהנאמר ביחידות הקודמת "ליגן אין פרייליכע ענינים".

11) הושלם מפיו.

ו. יחידות אייר תשי"ד

יחידות זו הוא כנראה לקראת יום הולדתו כ' אייר תשי"ד:

וועגן די ענינים המבלבלים¹², איז דאס מסתמא בעת הלימוד – אזוי האב איך פארשטאנען פון דיר, אז דאס איז מבלבל בעת הלימוד ובתפלה. איז אז מ'האלט אפן א ספר אדער א סידור אפן, איז בשעת ס'פאלט אריין די מחשבות, און מ'גיט א קוק אין אינווייניק (וועט דאס איינהאלטן?).

און וועגן דעם ענין הקרירות און דמיונות¹³, איז בשעת ס'פאלט אריין א דמיון – מ'זאגט בדיבור. ובשעה שנמצאים עם אנשים בהילוך ברחוב, מצד בליטות, איז אז מ'האט חקוק במוח תניא או מאמר – לחשוב במחשבה. ואם אין חקוק, אזי צריכים האלטן אפן און לעיין בפנים, און אויב דאס איז א עבודה מאמר, וועט דאס העלפן אויך אף קרירות בסדר הרגיל.

און וועגן פועלין אויפן זולת¹⁴ – מה שייד לומר (סדר?) בזה? ניט אין יעדערן דארף מען פועלין די זעלבע, כי לא לכל א' בסדר שוה – לא' בחסידות ולא' במוסר. והעיקר שיהי דברים היוצאים מן הלב (אז מ'רעדט הארציג, פועליט דאס). והענין שמדברים עם הזולת, דארף מען פועלין אין זיך (מעין זה?), והעיקר שיהי דברים היוצאים מן הלב.

און וועגן די זמנים הפנויים¹⁵, איז דאך פאראן (א סך ענינים). [ואם השאלה] וואס צו טאן? אף צו חזרין די ענינים וואס מ'האט געלערנט, און לערנען די שיעורים, און צוגרייטן דעם שיעור, און דעם ענין פון פועלין אויפן זולת – וואס דאס דארף אויך זיין ניט אין זמני הישיבה וואס דאס איז כו' [יקר, וצריך לנצלו עבור הלימודים שנקבעו ע"י ההנהלה]¹⁶.

און דעם יום הולדת שרייבסטו כ"ף, ווען איז דאס? – זונטיק. זאלסט בעטן אז מ'זאל דיר געבן שבת א עלי, אויס'חזרין א מאמר אין דעם טאג. אפשר קענען זעהן עס זאל זיין א עבודה'דיקע מאמר. ולומר זה בשבת או קודם. ליתן א פאר סענט פאר שחרית, א פאר סענט פאר מנחה.

הצלחה אפין נייען יאר.

12 כנראה שאל מהו כוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א על המענה ביחידות הקודמת בנוגע למחשבות המבלבלות.

13 כנראה שאל מהו פירוש המענה ביחידות הקודמת בענין הקרירות ודמיונות.

14 כנראה שאל סדר בהעבודה שאמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א ביחידות הקודמת, לפעול על הזולת.

15 כנראה ביקש סדר בזמנים בפנויים שלו.

16 מתוך קובץ "החוט שמקשר".

ז. יחידות - מוגה

לפנינו מכתב שכתב לכ"ק אדמו"ר שליט"א לאחר אחת היחידויות (כנראה משנות היודים), עליו העתיק את הגהות כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כ"ק אדמו"ר שליט"א

אשאל מכ"ק שליט"א באיזה ענינים בהיחידות שלי ששכחתי בהענין
און וועגן חמץ בפסח¹⁷ – דורך לערנען **במשך זמן** דעם שער האמונה
(עטלעכר מאל?)

געדיינקען די **ענינים (דורך מאכן מקיצור וכיו"ב) (אויבער חזרון?)**
הענינים מזמן לזמן (בפרט?) פאר פסח.

וועגן דעם ענין פון עבודת התפלה

וואס דארפמען סדרים אין דעם לערנען חסידות פארן דאוונען?
איבערטראכטן **(דעם ענין)** דעם תוכן. וזה שלא נשאר אחר התפילה - הוא
לא כן כי הוא ענין של **שבדאי פועל**.

און וועגן דעם ענין פון הרגש אהבת ישראל און הידור מצוה¹⁸ וואס
דארפמען תיקונים פון ענינים צדדיים – להביט בהמקומות שמדבר ע"ד
אהבת ישראל כמו אין דעם שווערס שיחות

ובענין הידור מצוה ללמוד בהמקומות שמדבר ע"ד הידור מצוה **וכמו בענין**
דמעלת ועבד פשוט בהמשך רס"ו

(שכחתי נוסח הברכה רק איזה תיבות)

א נייער יאר

בשמחה ובטוב לבב

17) ביקש תיקון על זה שימי חוליו בתקופת המלחמה, הוצרך להתאשפז במרכז רפואי של גויים, וחשש
שהאכילו אותו שם חמץ בפסח, וביקש ע"ז תיקון.

18) כנראה ביקש תיקון על חסרון בענינים אלו.

ה. יחידות אייר תשט"ו

יחידות לקראת יום ההולדת כ' אייר תשט"ו:

דו חזר'סט דאך מסתמא חסידות אויך אין די שולן, פארוואס האסטו דאס
ניט אריינגערעכנט?¹⁹

די מזונות פארן דאוונען דאס מוז מען האבן, וויילע איניט איז דאס מבלבל
לתפלה (!) (בימינו אלה).

און וועגן דעם סדר (הישיבה? פון לערנען?)²⁰ דארף מען לייגן זאך פריער,
במילא וועסטן אויפשטיין פריער וועסטו האבן די פופצן מינוט²¹.

במוגע דער מוטער, דארף מען דערציילן זעליגסאן²² (וועט ער מוסיף זיין
עפעס פרטים). בנוגע פיסטבורג²³, וואס פארט זי אהין? אף א בעזוך?
(אמרתי אפרוען, וויילע זי וועט ניט זיין אין שטוב. [אמר:] [מי] דארף פרעגן
בא אימעצן פון פיסטבורג, ווי איז דארטן, קעלטער ווי דא, צי הייסער ווי
דא, אויב קעלטער – וואלטן זיין א ענין צו פארן אין די הייסע טעג, נאך
שבועות. (בתוך הדברים [אמר:] וואס איז דארטן אף א דאטשע).

וועגן יום הולדתך, וועסטו הייסן אז מיזאל דיר געבן אן עלי' דאנערשטיג
(ביום ההולדת).

(וועסטו טאן דעם סדר פון יום הולדת), געבן צדקה פאר שחרית און פאר
מנחה, אפלערנען די שיעורים, אויסחזרין א מאמר, זאגן דעם שבת וואס
נאך דעם ([שאל:] ווען איז דאס [ואמרתי] דעם דאנערשטיג).

האבן א הצלחה'דיקן יאר, אין לימוד הנגלה און לימוד החסידות, אין קיום
המצות בהידור.

19) לפני יחידות זו כתב סדר היום שלו. והדברים שהי' מסופק איך להתנהג בהם, כתבם באופן שלא ברור אצלו
וכו'.

20) כנראה הי' משמע ממה שכתב שמתאחר לסדר.

21) ראה יחידות הבאה.

22) דר. אברהם אבא זליגסון ע"ה.

23) כנראה שאמו רצתה לנסוע לפיסטבורג.

ט. יחידות אייר תשט"ז

יחידות לקראת יום ההולדת תשט"ז:

די פופצן מינוט²⁴ האב איך געמיינט טאקע דעם ענין פון קודם התפלה²⁵, און פופצן מינוט איז לאו דוקא – עס איז דאך אן ענין פון הרגש הלב, קען מען דאס ניט קוקן אפין זייגער, טאמער איז דאס מיט אפאר מינוט מער כו', און אויב עס איז ניט מבבלב צו סדר הישיבה, פארוואס ניט?

דאס וואס דו שרייבסט וועגן פועלין אפין זולת (עס זאל זיין דברים היוצאים מן הלב?²⁶), דארף מען געדיינקען וואס דער אלטער רבי זאגט אז ואהבת לרעך כמוך איז א כלי צו ואהבת את ה' אלקיך (אהבה שרש למייע במילא גם ליראת ה'), און אז מ'וועט דאס געדיינקען כו'.

ובענין לייגן זאך פריער שלאפן – דאס וואס קומט אויס לוותר על השיעורים, זהו רק לעיון, אבל לגירסא קען מען²⁷.

ווי מאכט דאס²⁸ ד' אייר? (ואמרתי כי אייר, [שאל: א"כ]) איז וואס די היילעניש²⁹? (ואמרתי איך פאר אוועק³⁰. אמר:) דארטן גייט דאך מייל³¹ – (האבן א הצלחה'דיקן יאר?), לכתוב אח"כ³².

טאן די ענינים פון יום הולדת.

דעם ענין פון תוקף וחיות – דארף מען ניט אנהויבן די החלטות מן הקצה אל הקצה כו'. "מעט מעט אגרשנו" כו' – צוגעוויינען זיך וכו'³³.

(24) שהזכיר ביחידות הקודמת.

(25) היינו לחשוב חסידות לפני התפילה.

(26) ראה גם לעיל ביחידות ליום ההולדת תשי"ד.

(27) לכאורה הכוונה שבזה אין לוותר, אף שהולכים לישון מאוחר, ויל"ע.

(28) היום הולדת.

(29) כנראה נכנס ליחידות בתחילת החודש.

(30) בתקופה זו נסע ללמוד במאנטרעאל, ולכאורה לזה הכוונה.

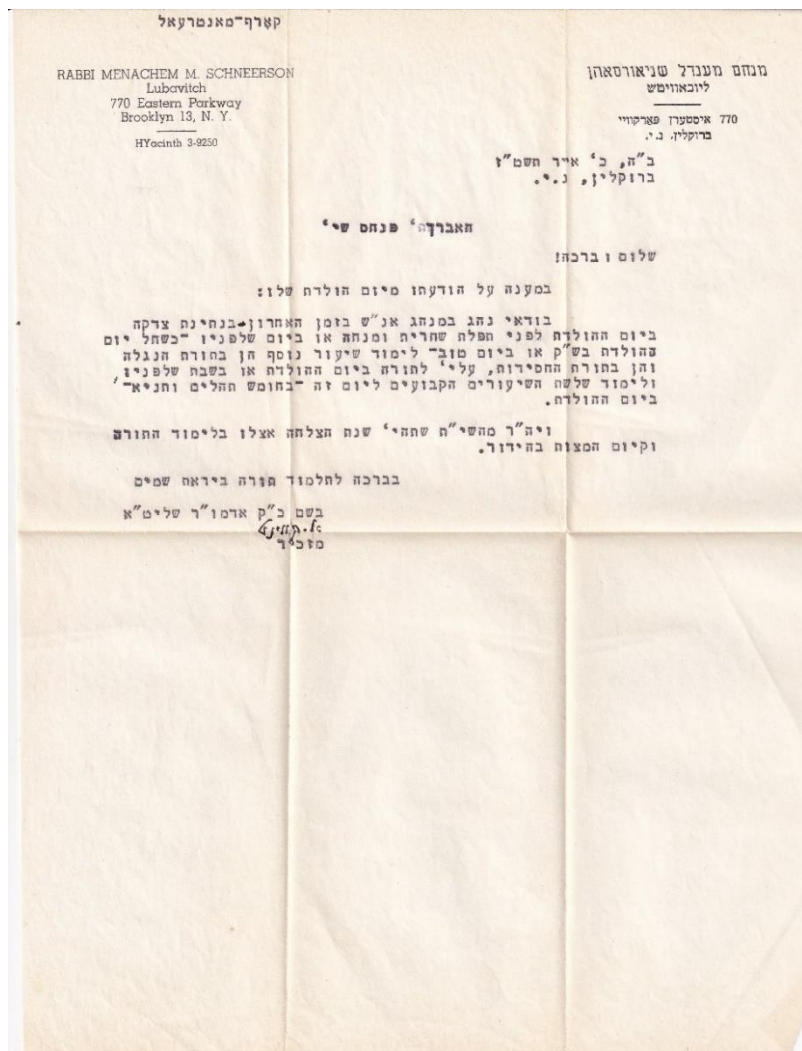
(31) לכאורה הכוונה – mail. וראה הערה הבאה.

(32) לכאורה הכוונה שיכתוב ר"פ עוה"פ בסמיכות ליום ההולדת. וראה המכתב לקמן ליום ההולדת בשנה זו (תשט"ז) "במענה על הודעתו מיום הולדת שלו".

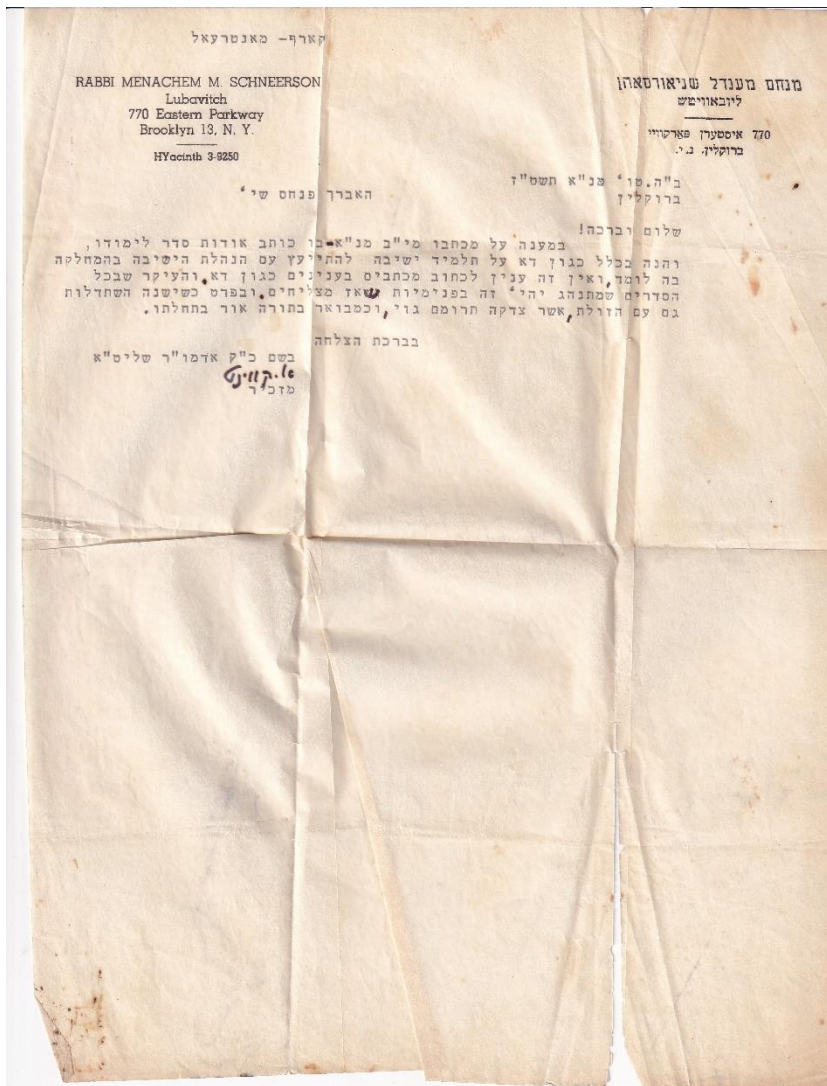
(33) קטע זה מתוך מכתב שכתב לא' מחבריו, ביום י"ט מנחם אב תשט"ז (נדפס בתשורה כח סיון תנש"א, מלבורן), ובהקדמה: "אכתוב לך איזה דבר מהיחידות שלי האחרונה קודם נסיעתי להכא [מאנטרעאל], כפי הרשום אצלי (שגם כשרשמתי ה' הדבר מבולבל, וממילא גם רשום בלי סדר): .".

י. מכתב כ' אייר תשט"ז

כנ"ל ס"ט, בעת היחידות הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א את האפשרות לשלוח מכתב (ע"י הדואר) לרגל יום ההולדת.
לפנינו המכתב, בתאריך יום ההולדת – כ' אייר. יצויין כי החתימה "א. קווינט" היא בכתי"ק (וכן לקמן).

יא. מכתב ט"ז מנ"א תשט"ז

יב. מכתב יו"ד סיון תשי"ז³⁴

ב"ה, יו"ד סיון, תשי"ז

ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מערב חגה"ש זמן מ"ת.

מובן שצרכים לסדר זמני הלימודים ביחד עם שמירת הגוף כפשוטו, ודי זמן בהמלי"ע לכל הני"ל, והלואי היו מנצלים כל הזמן הנשאר משמירת הגוף ככל הדרוש וכבר ידוע דברי הרמב"ם אשר היות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא, ובא"ל ח"ו מבלבל – ובדורותנו אלה לכל לראש – ללימוד התורה וקיום המצות כדבעי, וכנראה במוחש.

מסדרי הנגלה בהשיבה כמובן שאין לחסר, כי הרי כל תלמיד ישיבה מחובתו וגם זכותו הוא לשמור על סדרי הישיבה.

בשאלתו בקידוש והבדלה, ידוע שיין קודם לכל שאר משקה, והרי במחנו יש להשיגו. וכן במ"ש בהנוגע להתועדות ובפרט בהנוגע לאברכים לא ראיתי תועלת ממשקה המשכר ח"ו נוסף על הענין דפעולה ורושם בלתי רצויים כלל וכלל... וידוע סיפור כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע ממנהג חסידים הראשונים שהיו מעמידים הסאטקע על השולחן בתחלת ההתועדות ויוצאים בראי" בה, ורק במקרים מיוחדים זקוקים להני"ל וגם זה בהגבלה לפנים מהגבלה, וק"ל.

בברכה לבשו"ט מהתמדה ושקידה בת"ת מתוך בריאות הנכונה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

34 נדפס באגרות-קודש חט"ו ע' קפח בהשמטת השם. ונדפס בזה ע"פ עדותו של ידידו ומחותנו הרב יצחק מאיר שי' גורארי'.

יג. יחידות אייר תשח"י

יחידות לקראת יום ההולדת תשח"י:

ווי מאכט דאס³⁵ כ'! דאס כאפט שבת. ווען איז דאס, שבת? בעטן מען זאל געבן א עלי'. פרייטיק געבן פארן דאווענען צדקה. א שנת הצלחה? ...³⁶ אין עבודת התפלה.

אנהויבן? טראכטן וועגן הסתדרות וועגן א שידוך.

קענסט מסתמא א פאר פרקים תניא . . . א פאר פרקים משניות . . . אין פרק. והדרת פני זקן אויס'חזרין³⁷ . . .

היטן די דריי שיעורים.

. . . פירן³⁸ זאך ווי א חסידישער בחור, וועט זיין ניט עולה ויורד נאר פוחת והולך.

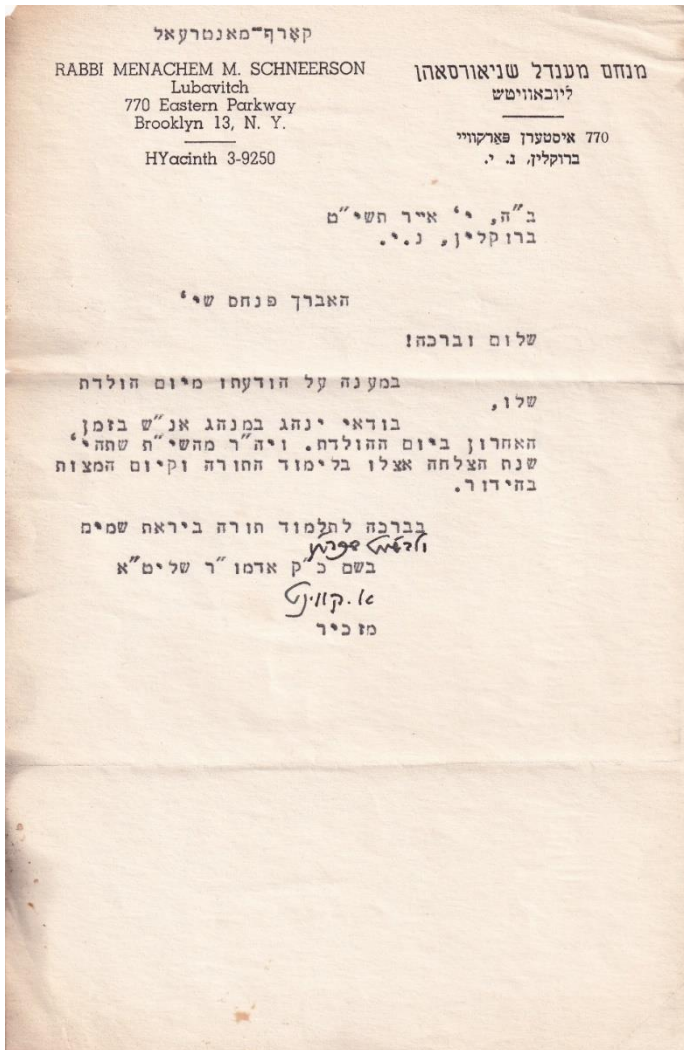
(35) היום הולדת.

(36) כנראה שכח נוסח הברכה בשלימותה.

(37) היינו לחזור אותו בעל פה.

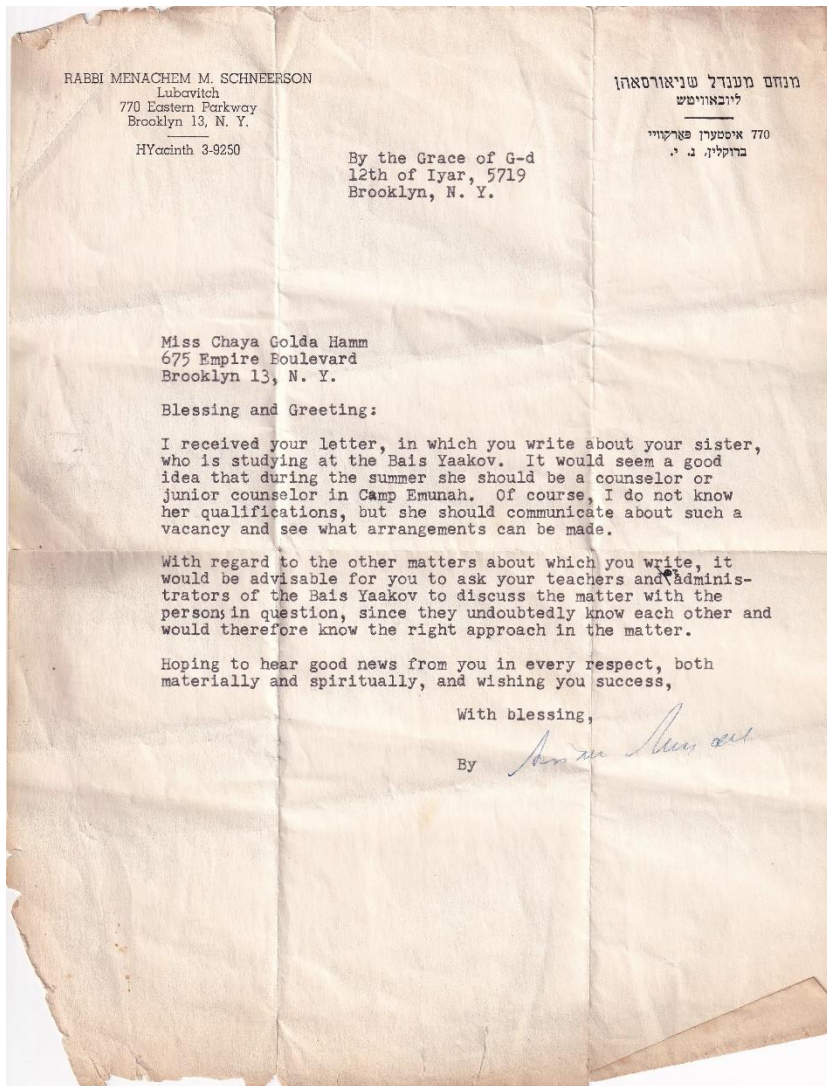
(38) במענה למה שאמר שיש לו עליות וירידות (מפיו).

יד. מכתב י' אייר תשי"ט

... בברכה לתלמוד תורה ביראת שמים ולבשו"ט בכה"ע

טו. מכתב י"ב אייר תשי"ט לזקנתו של החתן

טז. מכתב ה' תשרי תש"כ לזקנתו של החתן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

נחום מנחם שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
5th of Tishrei, 5720
Brooklyn, N. Y.

Miss Chaya Golda Hamm
675 Empire Blvd.
Brooklyn 13, N. Y.

Blessing and Greeting:

I received your letter of the 20th of Elul.

Needless to say, it is one of the basic Mitzvot to take care of one's health, as it is written in the Torah, and as you rightly mention in your letter. Since this is one of the Mitzvot, it is impossible that it should conflict with the observance of other Mitzvot. Therefore, there must be a way in which to arrange your good activities in such a way as not to affect your health. If you find it difficult to arrange such a schedule, I trust that your teachers at the Beth Jacob, who know you personally, will be able to help you in this.

You write that you are disposed to avoid meeting with people, etc. Seclusion is not the way, for there are great benefits to be derived from associating and meeting with people. Firstly, meeting and talking with people gives one a clearer insight as to the viewpoint of Torah and Mitzvot on the practical aspects of life. Secondly, one can also benefit from guidance, which is more objective when it comes from other people. Needless to say, I am speaking of the kind of people and environment which is permeated with Torah and Mitzvot.

As for the question of Tzedokc, you surely know that the custom is to set aside Maaser, that is at least 10% of one's earnings, and up to 20%.

With regard to the question of the differences of opinion, I note that the other people in question are also Shomrei Torah, who would yield to the authority of the Torah. Therefore, it would be well to visit a Rov, so that each party can explain their point of view, and then the Rov could mediate between the disputing parties.

Let me conclude with the general observation with regard to all above, that though it is always necessary to act in accordance with the Torah, Toras Chaim, it is always also necessary to act in a pleasant and peaceful manner, and this is possible to do without compromising the strictest observance of the Torah and Mitzvot.

Miss Chaya Golda Hamm

- 2 -

5th of Tishrei, 5720

May G-d grant that you will soon have good news to report in all the matters mentioned above.

Wishing you a Chasimo Ugmar Chasimo Toivo,

With blessing,

M. Schmerson

יז. יחידות אייר תש"כ

יחידות לקראת יום ההולדת תש"כ (?):

דעם שבת זאל מען געבן אן עלי', און דעם טאג טאן די ענינים פון יום הולדת, און זאל זיין הצלחה, א גוטער יאר אין לימוד התורה און קיום המצוות בהידור, און עבודת התפלה, און דעם אויבערשטער זאל מזמין זיין א שידוך טוב.

שאלתי: פאר 2 יאר ארויסרייס תמידים כסדרם, מיפאלט דורך. ענה: בא א צדיק שטייט דאך אויך שבע יפול צדיק וקם, און עס שטייט דארט אז ס'איז נאר לפי מדרגתו – הייסט דאס נפילה. שאלתי: עס איז ניט צדיק (?). ענה: און בכלל דארף מען ניט אריינטראכטן אזויפיל [אין דעם] מעמד ומצב, לערנען נגלה און חסידות(?), און טאן אין עבודת התפלה באופן [אז ס'זאל ניט שטערן צום סדר הישיבה.

שאל אודות האם אס הי' ידיעה (ואודות אחותי³⁹? ועניתי) להודע אם הי' ידיעה ולמסור להרב חדקוב.

*

יח. כפי שנהגו חבריו

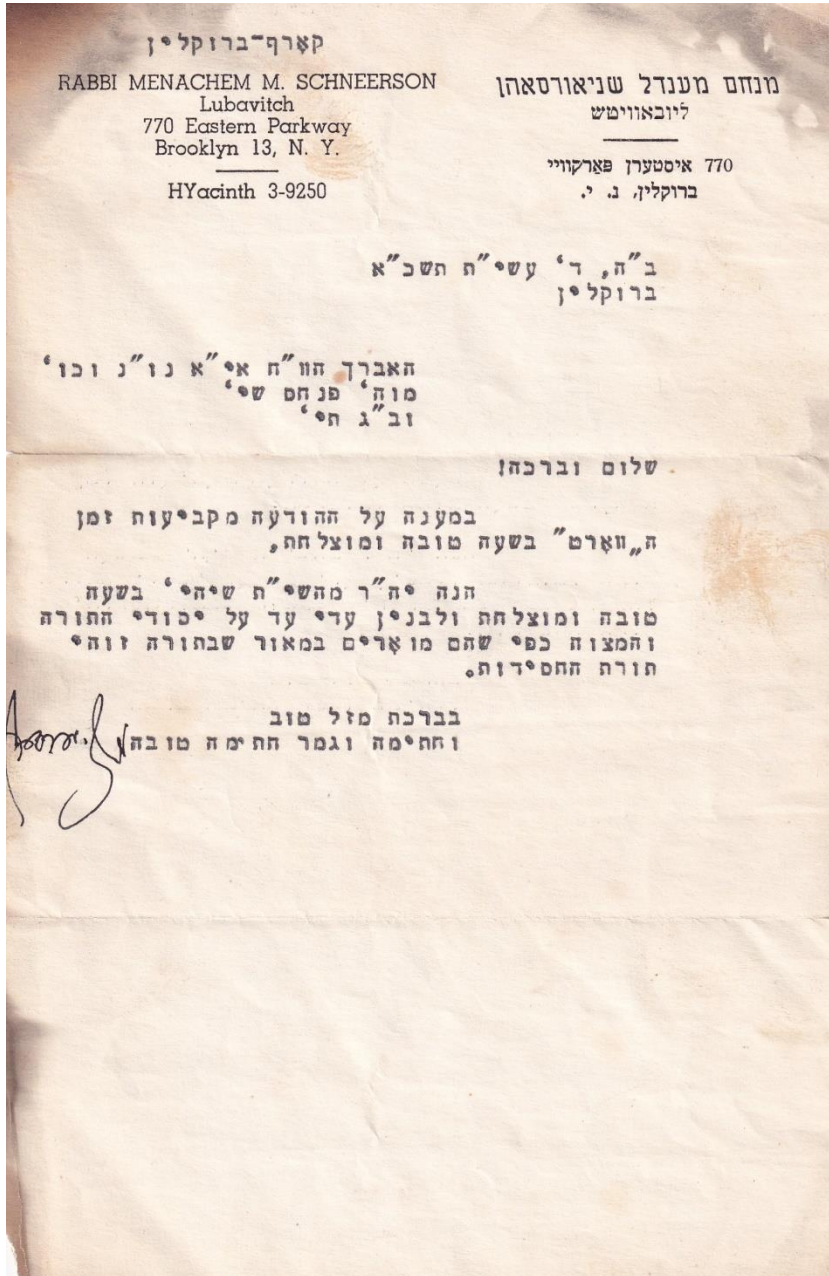
מענה שקיבל כנראה בהיותו בחור. הרקע לא ידוע לע"ע:

[1] יעשה כפי שנהגו בכגון דא חבריו שי' שבמצב דומה

[2] באם מצליח – למה לשנות?

(39) השלוחה מרת בת-שבע תי' שם-טוב.

י.ט. מכתב ל"זוארט" - ד' עשי"ת תשכ"א

כ. יחידות לאחרי סגירת השידוך

יחידות תחילת תשכ"א לאחר סגירת השידוך:

שאל בענין השמות⁴⁰ (אמרנו לו. אמר) איר האט דאך כו' באקומען דעם בריף וואס איך האב געשיקט? (ענתי: יע).

(אמר) דער אויבערשטער זאל (ממלא?): זיין די ברכות וואס אלע האבן געגעבן און איך האב געגעבן.

און בנוגע וועגן שליחות – (איז דא⁴¹ איז ניטא [להציע]), און אז דו וועסט האבן הצעות וועסטו זאגן, ואין ענין להמתין.

לעשות בענין הסתדרות בהוראה או ללמוד בישיבה (אויסניצן די צייט).

(שאלתי נאך די חתונה? ואמר) איצטער כל יומא ויומא עביד עבידתי כו', ואין זה סתירה לשליחות.

גיין אויף א גוטע וועג (הצלחה בכל הענינים?).

*

כא. מענה לאביו הרב יהושע קארף ע"ה חורף תשכ"א

באותה תקופה ביקשו ממנו הנהלת ישיבת "אחי תמימים" בנוארק לבוא ללמד את הנערים שבגיל בר מצוה, ועבד שם משך זמן. במשך החורף כתב אביו ר' יהושע קארף לכ"ק אדמו"ר שליט"א:

"היות ששאלתי ההנהלה דנוארק אודות בני פנחס שיחי' אם ישאר שם בעבודתו בקביעות, וענו לי שהם שבעי רצון ממנו ואם לא יצטרך ליסע למקום אחר אין מניעה מצדם שישאר שם, ע"כ אני שואל אם להשתדל להשיג דירה שם עבורו. ואם המיועדת לו תשתדל להשיג שם משרה ולעזוב עבודתה כאן אחר חתונתם בע"ה לשטומ"צ, על מה שצריכה כעת ליתן להם תשובה. ההנהלה דנוארק אמר אפשר שיהי' להם משרה בשבילה בהאפיס שלהם ויתברר במשך הזמן".

על זה ענה כ"ק אדמו"ר שליט"א⁴²:

יאמרו שרוצה לעשות כל הנ"ל על יסוד דבריהם הנ"ל וידברו פרטי העבודה והמשכורת וכו' ובהתאם לזה יחליטו – בנו וב"ג שיחי

[מענתי לו – ג"כ שלא ע"פ סדר היא כלל כי בנו וב"ג עליהם לשאול בזה]

40 לכאורה הכוונה לשמות ושם האם של החתן והכלה.

41 היינו בהפתק.

42 נדפס בליקוט מענות קודש תשכ"א מענה עב.

כב. יחידות לקראת החתונה - חורף תשכ"א

יחידות חורף תשכ"א לקראת החתונה:

איר ווייסט דאך אז איך גיי ניט כו⁴³.

א אידישע שטוב א חסידישע שטוב, דער לייכטן ארום אייך, וועט דער אויבערשטער דערלייכטן אין אייך . . . מתוך אושר און גליק אין גשמיות און אין רוחניות.

פרעגן⁴⁴ בא די עלטערע תמימים וואס ווייסן די הנהגה ווי אין ליובאוויטש, די תלמידים פון ליובאוויטש.

איין זאך וואס זיי ווייסן ניט, לערנען די לעצטע דריי פרקים פון ראשית חכמה. דארטן איז זיבעצן פרקים, לאנגע פרקים, זעהן ענדיגן ביז דעם טאג פון דער חתונה, א טאג פריער.

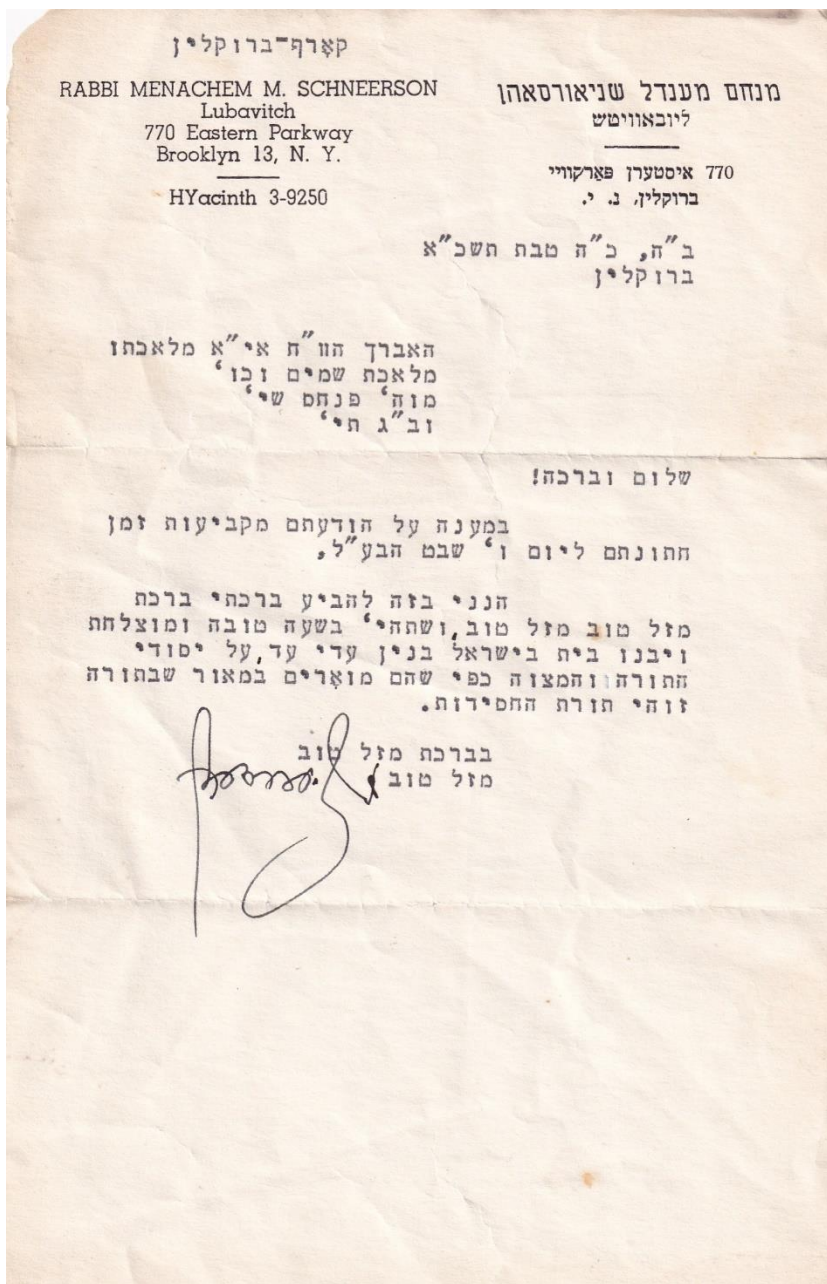
(דער אייבערשטער ...) עס זאל זיין מילוי משאלות לבבך לטובה אין די (אלע) ענינים וואס דו שרייבסט, עס זאל זיין ווי דו שרייבסט און נאך מער כו'.

(א אידישע שטוב א חסידישע שטוב).

43 כנראה בנוגע לסיפור קידושין.

44 כנראה שאל בנוגע הסדר קודם החתונה.

כג. המכתב לחתונה - כ"ה טבת תשכ"א

כד. יחידות אייר תשכ"א

יחידות לקראת יום ההולדת תשכ"א:

[שאל] ווי איז יעצט בא דער בעה"ב'סטע? (מסודר?) אמרתי כן.

נו, ווי איך האב דיר געזאגט, מסיח דעת זיין פון דעם (אינגאנצן), מגביר זיין אותיות התורה. אויך דאס וואס [דו] [לערנ(סט)] (האב צו טאן) מיט תלמידים, [איז] א תיקון, ושננתם לבניך אלו התלמידים. און דער תיקון פרטי, מגביר זיין אותיות התורה און אותיות התפלה.

געבן צדקה סענטן כו'.

דינען דעם אויבערשטן בשמחה ובטוב לבב.

און צי דו האסט מעלות כו' [או במדה] בינונית, (ובשחוק) זאל דער אויבערשטער העלפן אז דו זאלסט האבן מעלות און אויסניצען זיי כו'.

האבן א הצלחה'דיגן יאר צוזאמען מיט דיין בעה"ב'סטע.

(אמרתי אודות יום הולדת, אמר) אויך דעם שבת פירן זיך די מנהגים פון יום הולדת. חזר'ן א מאמר שבת פאר א מנין כו' שלשה. געבן צדקה פרייטיג פארן דאווענען.

*

כה. מענה ר"ח מנ"א

מענה שקיבל ר"ח מנ"א (כנראה תשכ"א):

[1] במכתבו כתב: "שאלתי אם כדאי להחליף הדירה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם" וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "כדאי להחליף הדירה", וכתב:

או לקנות בית

[2] במכתבו כתב ע"ד מילוי שליחותו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ותהא בהצלחה בכמות ובאיכות

*

כו. מענה ח' מנ"א לזקנתו של החתן

מענה בקשר עם יום הולדתה ח' מנ"א (כנראה תשכ"א):

[1] במכתבה ביקשה ברכה ליום הולדתה ח' מנ"א.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) אזכיר עה"צ

[2] במכתבה כתבה ע"ד מצבה של פלוניית המתגוררת בנוארק, ובין הדברים הזכירה את הרב גולדפסקי.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת שם המדוברת; ועל מה שכתבה ע"ד הרב גודלפסקי, כתב:
(2) א"כ כדאי לבקשו שיעמוד בקשר אתה וישגיח עלי' באופן המתאים וכו'

[3] במכתבה כתבה ע"ד מצבה של פלוניית.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את כל הענין; סימן קו תחת התיבות "איך האב שוין פארגעשטעלט", וכתב:

(3) ותעשה זה עוה"פ

[4] על מה שכתבה ע"ד פלוניית המתגוררת בנוארק (כנ"ל 2), כתב:

אזכיר עה"צ

*

כו. מענה קייץ תשכ"א

מענה שקיבל בקייץ תשכ"א⁴⁵:

מהעיקרים: היסח הדעת

(לא מלחמה בהדעת)

והצלחה

אזכיר עה"צ

*

כח. מענה לזקנתו של החתן

מענה על מכתבה (תשכ"א או תשכ"ב):

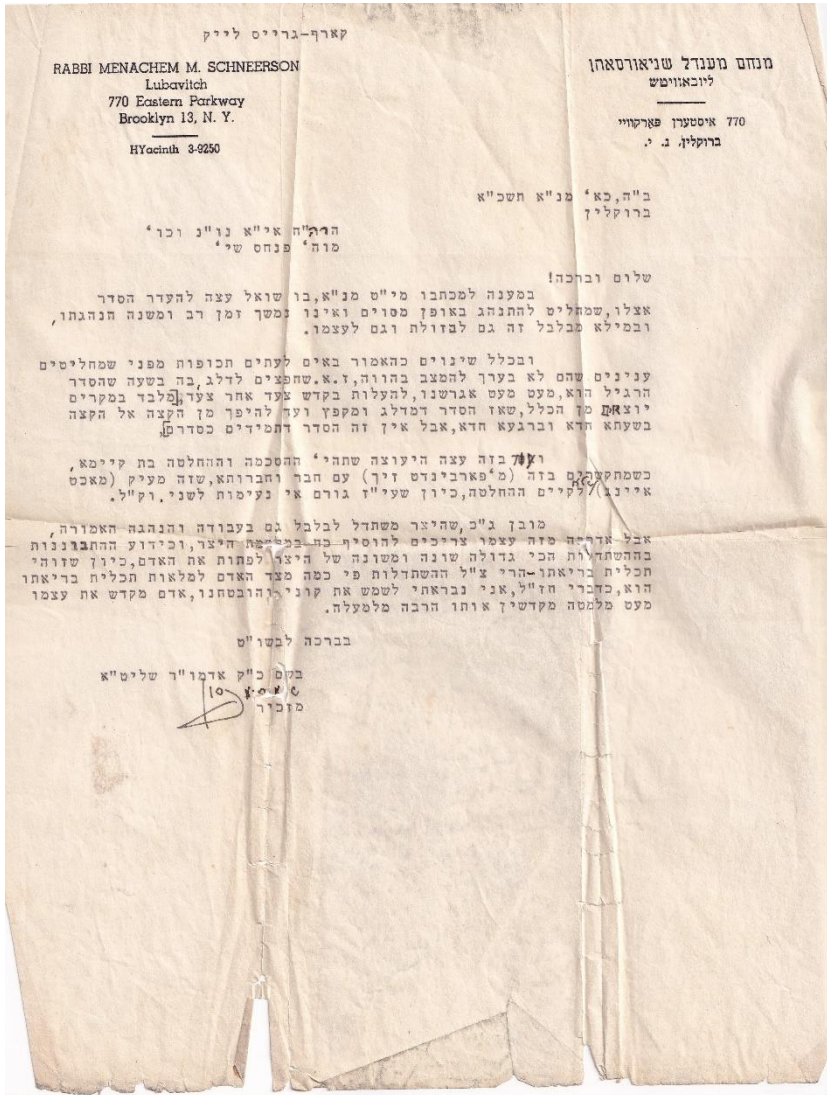
צריך להיות בנאמנות אבל כמובן ופשוט גם חינוך ילדי' שיחיו צריך להיות בנאמנות

ותשתדל לסדר ב' הענינים גם יחד

וה' יצליחה.

45 נדפס בליקוט מענות קודש תשכ"א מענה קיט.

כט. מכתב כ"א מנ"א תשכ"א

קארף-גרייס לייק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, כא' מנ"א תשכ"א
ברוקלין

הרה"ה אי"א נו"נ וכו'
מה' פנחס שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום... שאל עצה להעדר הסדר
אצלו, שמהליט להתנהג באופן מסוים ואינו נמשך זמן רב ומשנה הנהגתו,
ובמילא מבלבל זה גם לבדולת וגם לעצמו.

ובכלל שינויים כהאמור באים לעתים תכופות מפני שמהליטים
ענינים שהם לא בערך להמצב בהווה, ו.א. שתפצים לדילג, בה בשעה שהסדר
הרגיל הוא, מעט מעט אגרשנו, להעלות בקדש צעד אחר צעד, מלבד במקרים
יוצאים מן הכלל, שאז הסדר דמדילג ומקפץ ועד להיפך מן הקצה אל הקצה
בשעתא הדא וברגעא חדא, אבל אין זה הסדר דתמידים כסדרם.

ויצ"ל בזה עצה היעוצה שתהי' ההסכמה וההחלטה בת קיימא,
כשמקצתם בזה (מ'פארבינדט זיך) עם חבר והברוהא, שזה מעיק (מאכט
איינצו) לקיים ההחלטה, כיון שע"ז גורם אי נעימות לשני, וק"ל.

מובן ג"כ, שהיצר משתדל לבלבל גם בעבודה והנהגה האמורה,
אבל אדריה מזה עצמו צריכים להוסיף כח בפיצת היצר, וכידוע ההתבוננות
בהשתדלות הכי גדולה שונה ומשונה של היצר לפחות את האדם, כיון שזוהי
הכלית בריאתו-הרי צ"ל ההשתדלות פי כמה מצד האדם למלאות תכלית בריאתו
הוא, כדברי חז"ל, אני נבראתי לשמש את קוניי והובטחנו, אדם מקדש את עצמו
מעט מלמטה מקדשין אותו הרבה מלמעלה.

בברכה לבשו ט'

ביום כ"א אדמו"ר שליט"א
10
מזכור

ל. מענה חורף תשכ"ב

מענה שקיבל בחורף תשכ"ב⁴⁶:

על מה שכתב ע"ד רצונו לצאת בשליחות כ"ק אדמו"ר שליט"א – כתב:

(1) הרי – גם בעניניו עתה – ה"ז שליחות, באם יהיו במסירה ונתינה וכו' ובשמחה כו' – כרצון המשלח.

על מה שכתב ע"ד סדר הנהגה – כתב:

(2) יברר אצל המשפיעים וזקני אנ"ש – שיודעים הנוהג מלפנים ברוסיא פולין וכו'

על כללות המכתב – כתב:

(3) אזכיר עה"צ

(4) קבלה

על מה שכתב ע"ד התעסקות בענינים הגשמיים של ישיבת "אחי תמימים" בנוארק – כתב:

(5) יתייעץ בזה עם הנהלת אח"ת דנוארק ואנ"ש דשם – היודעים פרטי המצב וכו'.

על מה שכתב ע"ד מצבו של ילד מסויים בגן-הילדים אותו מנהלת זוגתו – כתב:

(6) ת"ח על הבשו"ט

*

לא. מענה מתקופת נוארק

מענה מתקופת נוארק (תשכ"א או תשכ"ב):

[1] על מה שכתב ע"ד האנגלית של הת' אברהם לערנער, כתב:

להתבונן אם אין זה לע"ע בגדר תפשת מרובה כו'.

[2] על כללות המכתב, כתב:

ת"ח על הבשו"ט

אזכיר עה"צ

[3] על המחאה שצירף, כתב:

למל"ח

46 נדפס בליקוט מענות קודש תשכ"ב מענה קלו.

לב. יחידות אייר תשכ"ב

יחידות לקראת יום ההולדת, כנראה אייר ה'תשכ"ב:
וועגן הנהגת פון ישיבה ווייס איך ניט וואס דו מיינסט. [...] אבער אזוי זע
איך ניט פארוואס זאל מען ניט קענען פירן זיך אזוי ווי אין דער ישיבה.

*

לג. יחידות כ"ג מנ"א תשכ"ב

מיחידות כ"ג מנ"א תשכ"ב⁴⁷:

. . אמר לי אד"ש . . עצה על ראיית העיניים להחזיק בכיס תמונת אדמו"ר
נבג"מ, ולהביט בזה בעת שצריכים.

. . כתבתי שבמצב כזה קשה להיות מלמד, כי איך יכולים להשפיע כו'
[כשבעצמו אינו כדבעי], ע"ז אמר לי אד"ש: אז איינער פון די עצות (הכי
גדולים?) איז מלמדות. וגם בסוף היחידות אמר לי פארנעמען זיך מיט
חינוך. ושאלתי הכוונה, וא"ל שהכוונה מלמדות . .

ביחידות ההיא לא שאלתי ע"ד "בני" . . ואד"ש ברך אותי אז בעצמו
בזהל"ק: "זרעא חייא וקיימא".

*

לד. מענה חורף תשכ"ג

מענה מחורף תשכ"ג⁴⁸ (הרקע לא נתברר לע"ע):

[1] על מה שכתב: "ונשארים רק אלו שרוצים" – כ"ק אדמו"ר שליט"א שינה את הסדר שיהי'
כתוב: "אלו שרוצים נשארים רק", וכתב:

נכונ

[2] על כללות המכתב, כתב:

ת"ח על הבשו"ט ויהא בשטומו"צ

*

לה. יחידות ט"ז אייר תשכ"ג

מיחידות לקראת יום ההולדת תשכ"ג⁴⁹:

א געזונטער קינד בעתו ובזמנו.

47 ממכתב לידידו הר" שמואל שי' לו ליל ה' פ' מטו"מ תשכ"ג. "לאות ידידות אכתב לך מה שנתברכתי אז מפ'
אד"ש, ונתקיים ב"ה עד מהרה ירוץ דברו . . ובט' חדשים כ"ב אייר, נולדה לי בתי [בת שבע] לאיוש"ט".

48 נדפס בליקוט מענות קודש תשכ"ג מענה קפב.

49 ממכתב הנ"ל: "אף שלא בקשתי אז ברכה בענין הלידה, כי זוגתי תחי' היתה על יחידות אחר חה"פ בשביל
זה, ואד"ש אמר לי בעצמו [כבפנים]".

לו. מכתב להולדת בתו הבכורה - כ"ג אייר תשכ"ג

קארף-ברו קליין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקליין, נ. י.

ב"ה, כ"ג אייר תשכ"ג
ברו קליין

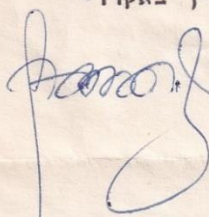
הש"ה אי"א נו"נ, מלאכה
מלאכה שמים וכו'
מוה פנחס שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה
להם בת למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד
עם זוג'הי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים
מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב)
נ"ע, אשר מנהגנו הוא לאמר גם בלידה בת
לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל
(ברכות יז' א'), נשים במאי ז'בין באקרו'
כו' באחננוי' כו' ונטרין כו'.

בברכה מזל טוב

... הרה"ח

לז. יחידות

יחידות (כנראה משנת תשכ"ג-תשכ"ד):

[בנוגע מה לעשות ב]זמנים הפנויים (?): זעהן קריגען א שול (עס מאנט זיך?).

(אמרתי: מ'האט מיר פארגעלייגט אויף צו לערנען⁵⁰) ושאל אם כבר למדתי? (עניתי: קיינער קומט ניט) אמר: אפשר אויב מ'וועט וויסן אז מ'לערנט אזי יבאו. (אמרתי: אין מחיצה) שאל אם דברו על דבר זה. (אמרתי שדברתי) [שאל] דארטן? (אמרתי: לא (?)).

אמר: ניט מאכן א גאנצע שאלה כו' דארף ניט הייסן אריינגעטראגט אין דעם כו'.

אמר: שיאמרו אז עס וועט ניט קאסטן קיין געלט [לעשות מחיצה], שימצאו איזה מנדב, אין צריכים לעשות מחיצה מכסף וזהב, [אפשר לעשות] מחיצה של עץ.

שאל: אם [הביהכ"נ הוא] א גרויסער ארט. (אמרתי: א מיטעלער).

שאל: אם יש גאלערייע. (אמרתי: שלא יש).

אמר: שצריכים שלא לעשות מזה א גאנצן ענין, עס זאל ניט אריינגיין בענין של נצחנות.

אמר: שלא יהי' בזה [שנותן שיעור] ענין של השגת גבול (ואמרתי: שאין שם מי שלומד).

אמר: או למצוא מקום אחר שיש שם רב, אבל הוא פארנומען בענינים אחרים, שזהו ענין של פרנסה, וגם א שטעל אין דער סביבה.

כשדיבר בענין המחיצה שאל אם באים שם נשים. (אמרתי: שבשבת ובפרט כשיש בר מצוה).

(שאלתי: ומה עד [שיסדרו] המחיצה – אם ללמוד שם) אמר: הלא [בלאה"כ] אין באים אז [להשיעור], איז וואס דארף מען כו'.

(אמרתי: שמבקשים גם לדבר קודם מוסף), אמר: ניט דאווענען [שם].

50) היינו שכבר הציעו לו ביהכ"נ לתת שם שיעור.

לח. מענה

מענה – כנראה באותו נושא המדובר ביחידות דלעיל:
[1] במכתבו ביקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עה"צ [להצלחה]

[2] במכתבו כתב: "ואשאל עצת כ"ק שליט"א אם להתעסק גם בענין ת"ת כי כפי הנראה הנח
בהביהכ"נ שהניחו . . .".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

יתייעצו עם אנ"ש שבמקום עד"ז

*

לט. יחידות אייר תשכ"ד

יחידות לקראת יום ההולדת תשכ"ד (?):

בנוגע די הגדרות, דארף מען זעהן ניט טאן מכאן ולהבא, און אז מ'דארף
האבן תוקף מרבה זיין אין לימוד התורה [...] (תורה תבלין), העלפן אין
מלחמת היצר בנוגע די עבודה בפועל.

און אין וואס מ'דארף טאן⁵¹, איז בעיקר אהלי תורה, און אין די זמנים
הפנויים אויסניצען לערנען מיט אידן תורה, און אז מ'דארף פועל'ן אויף
יר"ש, לערנען א ענין וואס פועליט כו' אף די מדות, עבודה'דיקע מאמרים.

און בנוגע יום הולדת – בעטן א עלי' שבת, געבן צדקה ערב שבת, שבת
מוסיף זיין אויף די לימודים הרגילים.

דער אויבערשטער [זאל] ממלא זיין משאלות לבבכם, [א] הצלחה'דיקן
יאר, נחת פון אלע ב"ב, פון יעדער איינעם.

הערן בשו"ט.

51 בתקופה זו הי' מלמד באהלי תורה, וגם פעל בהסביבה (ראה לעיל יחידות תשכ"ג), ושואל במה יהי' עיקר
ההתעסקות שלו.

מ. מענה תשכ"ד

מענה משנת תשכ"ד. במכתבו כתב:

"יכול להיות שאינני משית עצמי בטוב, והיות וממאנטרעאל הציעו לי כבר השגחה על הבחורים, וגם כמדומה שגם בנוארק יש הצעה ללמוד דא"ח עם בחורים ע"כ שאלתי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם להשאר באהלי תורה או להתענין בהצעות הנ"ל או לחפש סוגים אחרים של מלמדות והשפעה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "או לחפש סוגים אחרים של מלמדות והשפעה"; מחק תיבת "אם" והשאיר את התיבות: "להשאר באהלי תורה או להתענין בהצעות הנ"ל", וכתב:

ובזה גופא – להתייעץ עם ידידים שאינם נוגעים בדבר

*

מא. מענה

מענה בקשר לעבודתו בשיבה (כנראה מאנטרעאל):

[1] על כללות המכתב, כתב:

ויהא כהנ"ל בהצלחה

[2] במכתבו כתב: "וגם אבקש איזה הוראה בענין עבודתי מלבד מה שיאמרו לי ההנהלה וגם בענין התעסקות באיזה ענין בעיר מה שאינו במסגרת עבודתי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כפי שיראה המצב על אתר ובהתדברות עם אנ"ש שי' דשם

מב. יחידות אלול תשכ"ד - "וואכנאכט יחידות"

יחידות אלול תשכ"ד (אחרי שנולד בנו ר' יוסף יצחק שי):

דא איז אינגאצן ניטא קיין נעמען⁵², דו הייסט פנחס וכו'.

זי איז שוין אין דער היים? פון ווען? (אמרתי: פון דאנערשטיג). פארוואס?
ס'איז קיין ארט ניט געווען? זי האט ניט געוואלט זיין שבת? (דער רבי האט
געקנייטשט מיט די פלייצעס) (אמרתי כו').

דעם נאמען, ווי דער פאטער מיט דער מוטער וועלן מסכים זיין. ד.ה. דו
מיט דער בעה"ב'סטע. פאראן די הוראה פון שווער כו', און ווי איר וועט
באשליסן אזוי זאל זיין לאורך ימים ושנים טובים.

וועגן סנדק⁵³, וועסטו אויסקלייבן וועמען דו וועסט אויסקלייבן, און דו
וועסט עם זאגן אז דו האסט מיר געשריבן (דעם לשון?), און אזוי ווי איך
גיי ניט כו' סנדק כו'⁵⁴.

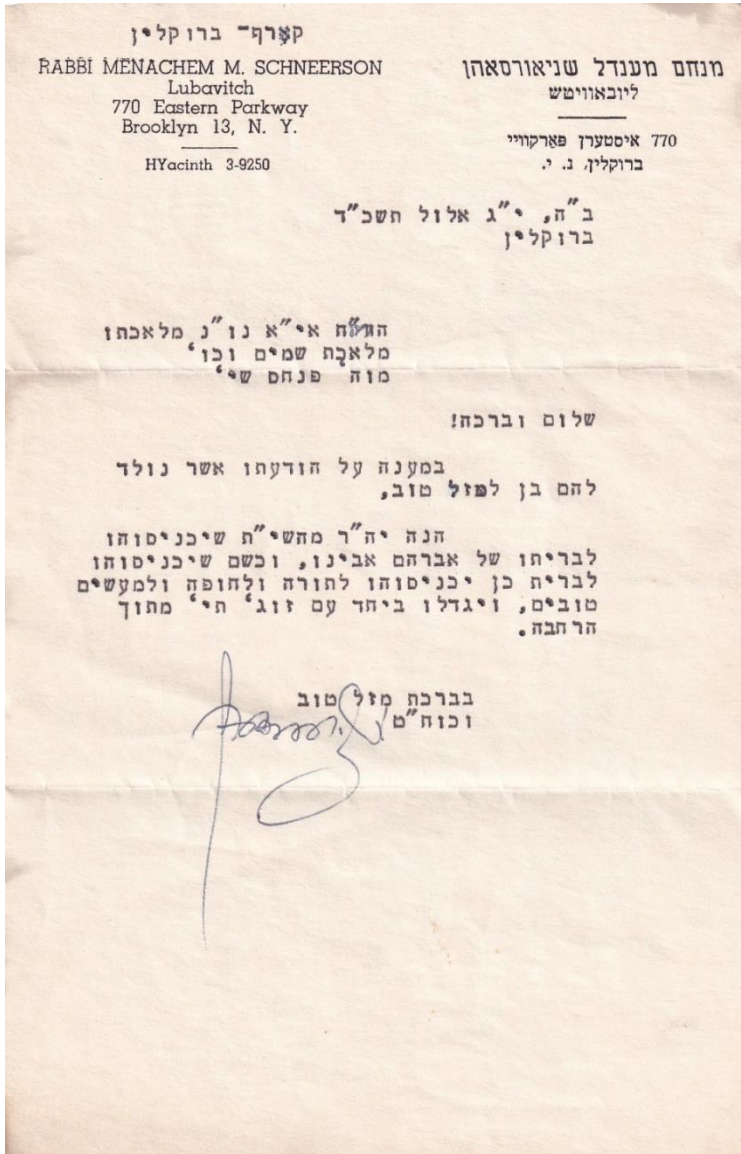
(נוסח הברכה כמעט שכחתי לגמרי) מגדל זיין לתורה חופה ולמעשים
טובים דו און די בעה"ב'סטע. א כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה
(היי ברכה ארוכה).

52) כנראה מצד הבהלה שכח לכתוב שמו ושם אמו וכו'.

53) כנראה ביקש מהרבי להיות הסנדק.

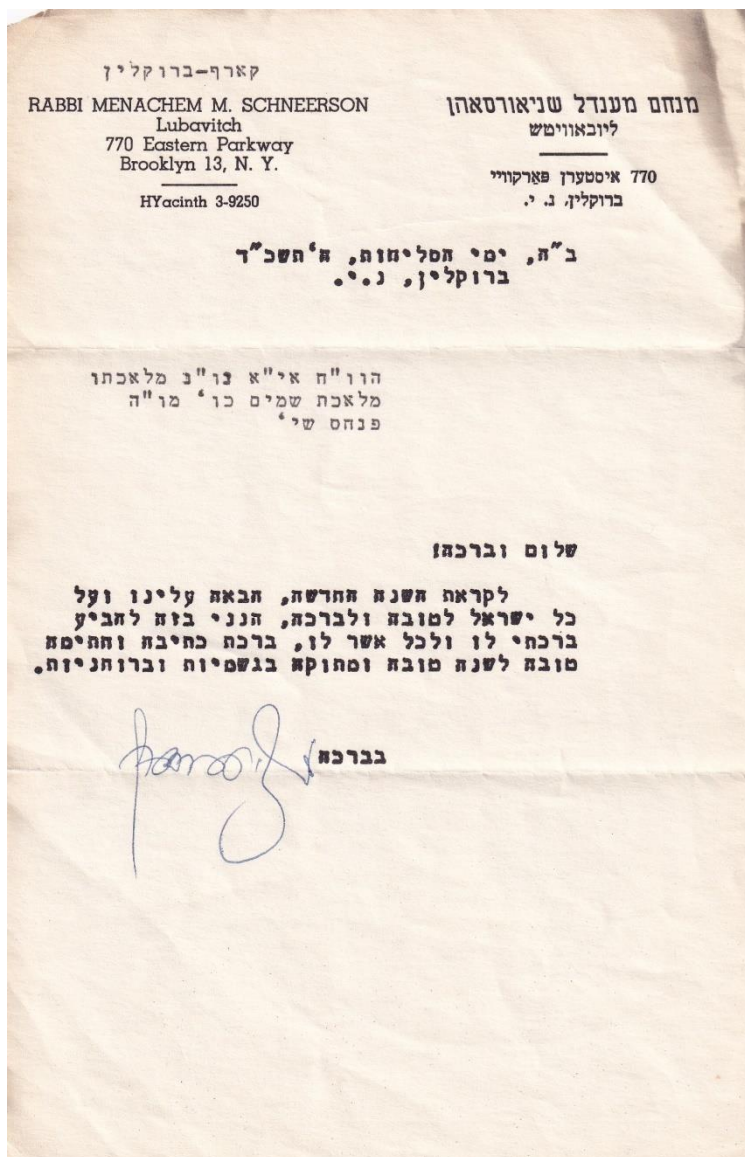
54) כנראה הכוונה (בדא"פ) שיגיד להסנדק שביקש מהרבי ענין זה, ומכיון שהרבי אינו הולך בפועל, שיהי' נחשב כאילו הרבי הסנדק. ויל"ע.

מג. מכתב להולדת הבן - י"ג אלול תשכ"ד

הרה"ח ...

מד. מכתב ימי הסליחות תשכ"ד

מה. מענה כ"ד טבת תשכ"ה

מענה מכ"ד טבת תשכ"ה על מכתבו בו שאל – דלכאורה העיקר בעבודה הוא קבלת עול, וכל הפרטים באים בהסתעפות מקבלת עול, ועפ"ז מהו הפירוש דעבודה של מוחין או עבודה של מדות⁵⁵:

(1) ת"ח על הבשו"ט

(2) הן קב"ע והן חב"ד חג"ת נהי"ם צ"ל בעבודת ה' והן כאו"א מצ"ע (בתור עיקר ומשפיע על כל השאר) והן בתור מושפעים מענין אחר שהוא עיקר

– וכמו שבכללות – תלוי זה בזמני השנה (ר"ה – קב"ע וכן תחלת היום, וכו'), כן בפרטיות תלוי זה במצב האדם באותה שעה וואס וועט מער אויפטאן וכו'.

כן מצד הענינים – מדות צ"ל מקבלים ממוחין וכו'.

(ומוכח) בכ"מ.

ועוד ועיקר – (1) סור מרע צ"ל בכל האופנים האפשרים בשעת מעשה – (2) לעולם יעסוק כו' שלא לשמה שמתוך כו'.

(3) אזכיר עה"צ

55) נדפס בלקו"ש חל"ט ע' 266-267.

מו. מענה ב' תמוז תשכ"ה

מענה מיום ועש"ק קרח, ב' תמוז, תשכ"ה על מכתבו בקשר לסדר לימודו (מצו"ב צילום העתקת המזכיר הרי"ב הלוי קליין ע"ה).

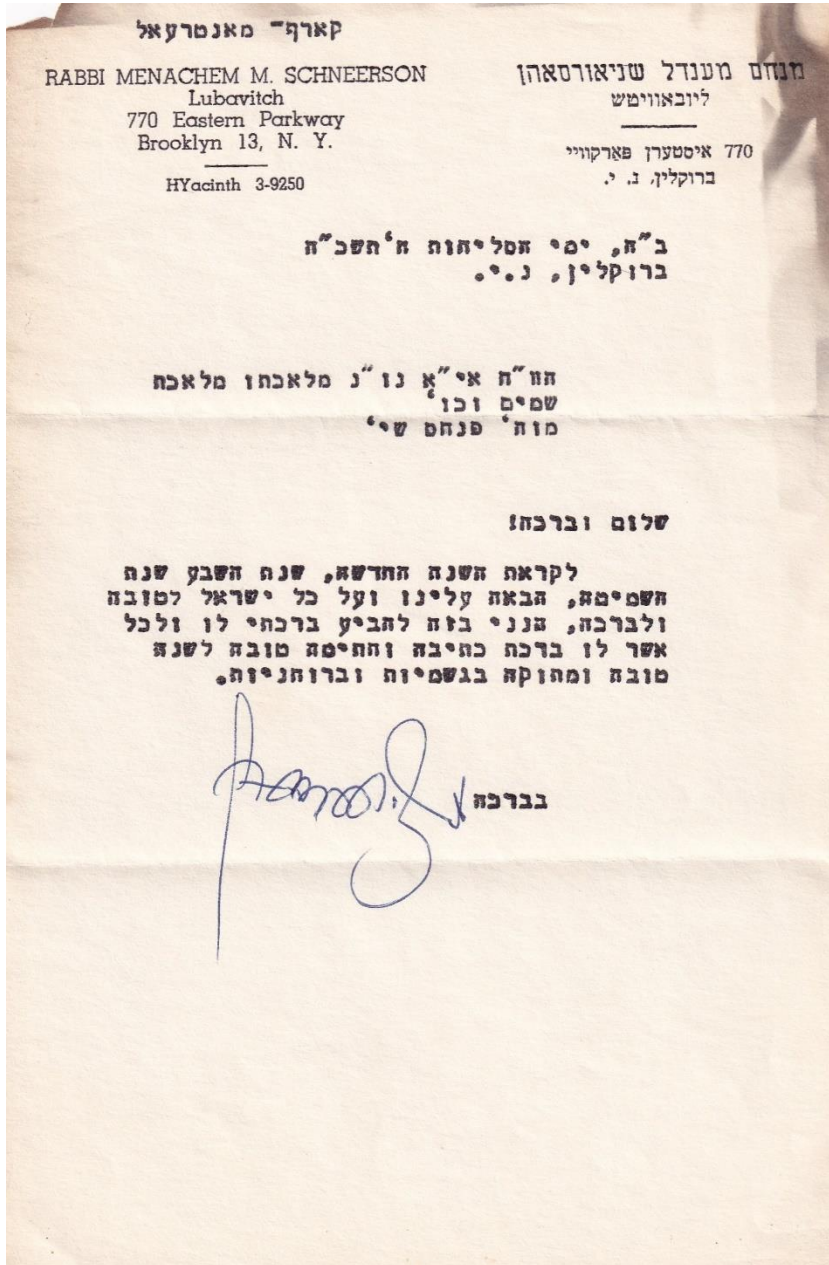
כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קן תחת התיבות: "בתור משגיח בלימוד הנגלה", וכתב:

שלכן צ"ל שיעור לכל לראש – בהנלמד בישיבה כמובן המס' דחלוקת הש"ס: בהל' הצריכות זמן הנשאר – במקום שלבו חפץ

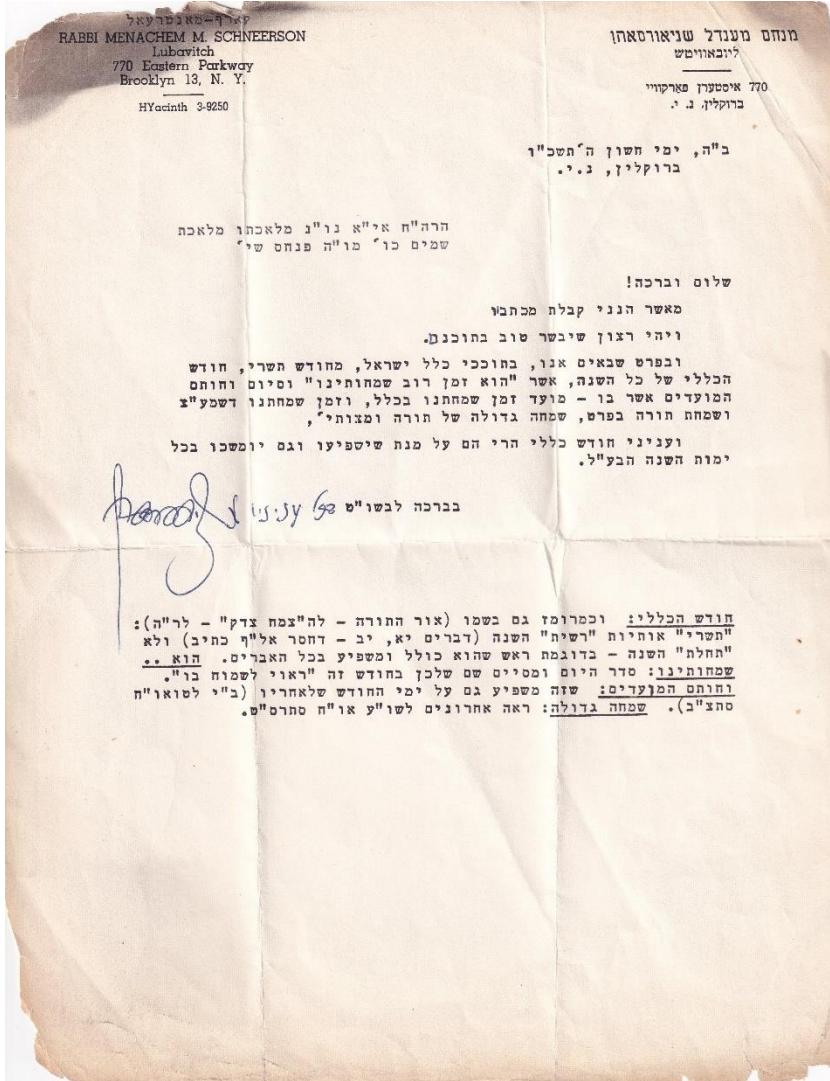
אזכיר עה"צ.

ב"ה.
ערש"ק פר' קרח ה'תשכ"ה. ליובאוויטש.
כבוד ר' פנחס שי' קארף
שלום וברכה!
על מכתבך מיום כ"ט סיון.
התיבות שכתבת – בתור משגיח בלימוד הנגלה –
הי' קן. זכ"ק אדמו"ר שליט"א ציין:
שלכן צ"ל שיעור לכל לראש – בהנלמד
בישיבה כמובן המס' דחלוקת הש"ס:
בהל' הצריכות זמן הנשאר – במקום
שלבו חפץ
אזכיר עה"צ.
י"ד ע
בנימין קליין

מוז. מכתב ימי הסליחות תשכ"ה

מח. מכתב ימי חשוון תשכ"ו

בברכה לבשו"ט בכל עניניו חתי"ק

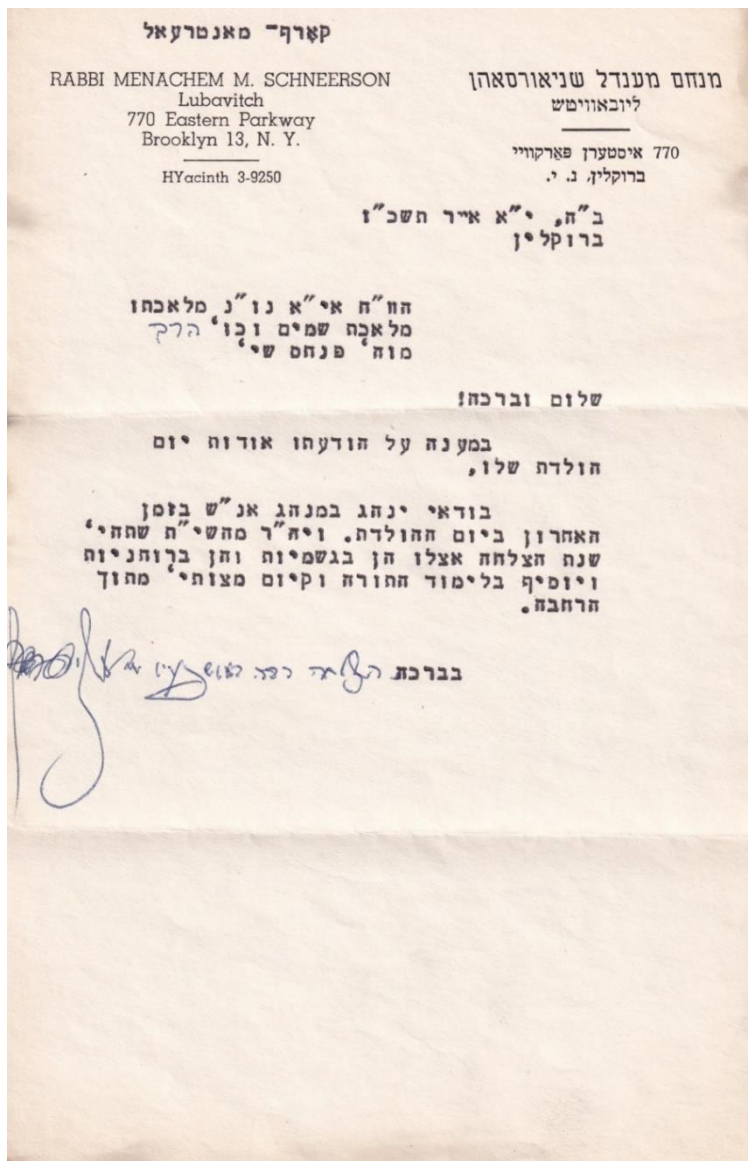
מט. מענה ב' שבט תשכ"ו

בתקופה זו הרבה לכתוב דוחות מהנעשה עם התלמידים. להלן מענה על א' הדוחות, בתאריך ב' שבט, תשכ"ו:

ת"ח על הבשו"ט

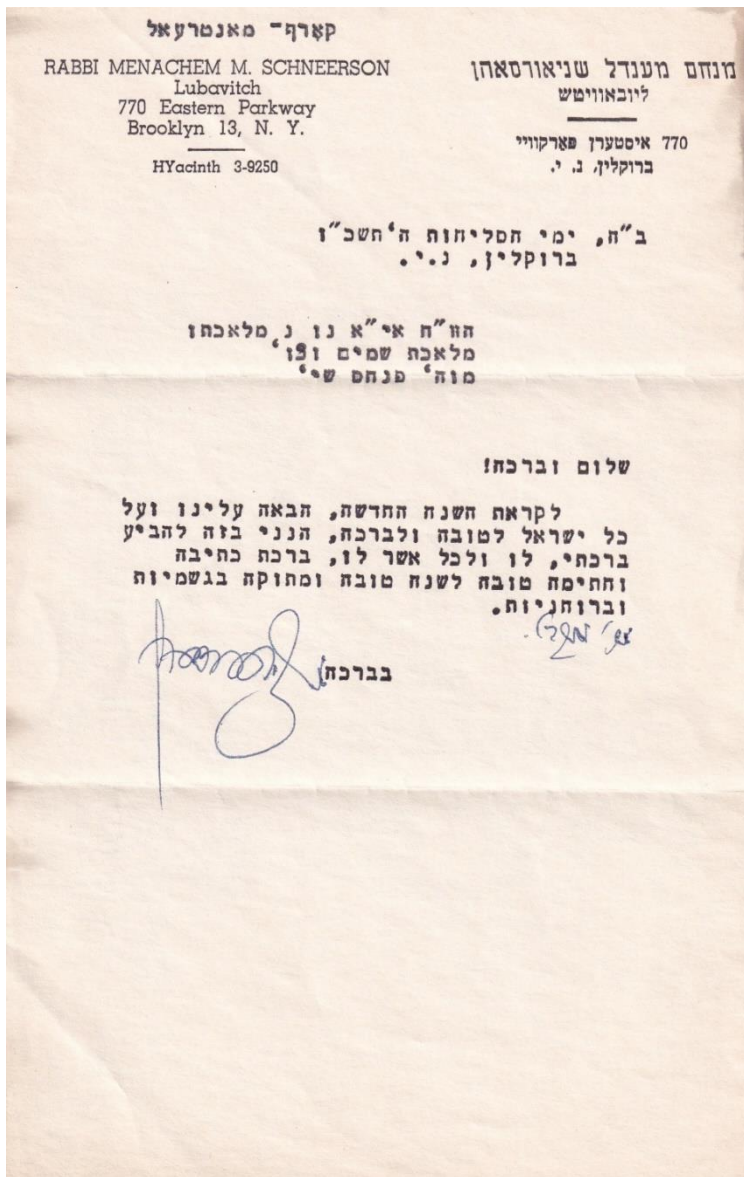
ב"ה, ב' שבט ה'תשכ"ו
כבוד ר' פנחס שי' קארף
על מכתבך אודות הענין של ד. וב. צ"ן ב"ק א"ש:
"ת"ח על הבשו"ט"
בני/מין

נ. מכתב י"א אייר תשכ"ז

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים וכו' הרב מוה' פנחס שי ...
בברכת הצלחה רבה במושפעיו שי' חתי"ק

נא. מכתב ימי הסליחות תשכ"ו

קארף - מאנטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות ה'תשכ"ו
ברוקלין, נ. י.

הו"ח א"י א"א נו נ, מלאכה
מלאכה שמים ו
מה מנחם ש

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכה, לו ולכל אשר לו, ברכה כהיבה
וחמימה טובה לשנה טובה ומחוקה בגשמייה
וברוחנייה.

בברכה
[Handwritten signature]

מכ' נתקבל.

נב. מכתב י"ד אייר תשכ"ז

קארף - מאנטרעאל
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ד אייר תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

הו"ה אי"א נו"נ מלאכתו מלאכה
שמים וכו'
מוה פנחס שי'

שלום וברכה!

שלום, במענה על הודעתו אודות יום הולדת
בזמנו ינהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון
ביום ההולדת. ויה"ר מהשי"ה שחיי"ה שנה
הצלחה אצלו הן בגשמיות והן ברוחניות ויסיף
בלימוד התורה וקיום מצוותי מתוך הרחבה.

בברכת רבינו יצחק אייזיק ורבינו יוסף קארו
(Handwritten signature)

נ.ב. קפ"נ יקרא בעה רצון על ציון כ"ק מו"ה
ארמו ר' זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

במענה לשאלותיו: [redacted]
תעניות - מבואר שבכלל לא
זו הדרך בדורותינו (אגה"ת לאדה"ז ובכ"מ),
ובמיוחד העוסק בלימוד והדרכה וכו' - איסור
נוסף כמבואר בהל"ח"ת. ובכלל למה לחפש
דרכים חדשים וכו' כשישנה דרך סלולה בתניא
(רפמ"א ועוד), קונטרס העבודה ולכל לראש -
בראש שו"ע אדה"ז (מהרמב"ם ורמ"א) שויתי ה'
גו' אינו דומה כו'. עיי"ש.

בברכת הצלחה בעבוה"ק חתי"ק

נג. יחידות אסרו חג השבועות תשכ"ז

יחידות אסרו חג שבועות תשכ"ז:

בנוגע דעם סאשעל ווארקער⁵⁶, איז אויב ס'איז דא עפעס א תועלת איז כדאי צו גיין, נאר אויב ס'איז ניטא קיין תועלת נאר קריגעריי, איז קיין ענין ניט.

בנוגע וועגן די בחורים⁵⁷, איז בכלל ניט אלע בחורים גלייך און ניט אלע משגיחים גלייך. נאר בכלל איז שמאל דוחה וימין מקרבת – דער עיקר דער ימין.

נאר ווען מ'פרואווט די אלע ענינים בדרכי נועם און עס איז דא אן ענין עיקרי, דארף מען נוצן דעם תוקף.

בפרט היינטיקע צייטן זיינען זיי צוגעוויינט צו דעם אופן פון שקלא וטריא, און מ'קען ניט אזוי ווי אמאל כופה זיין אויף זיי.

בפרט אז זיי ווייסן ווי עס איז אין אנדערע ישיבות, אז מ'לאזט זיי טאן כל מה שלבם חפץ.

און בנוגע דעם ענין פון הגבלות והידורים, איז דארפסט זיך דורכריידען (על אתר) פון די עלטערע חסידים (און וויסן וואס איז מתאים?).

נאר בכלל, אין הידורים וואס איז שייך צו בריאות הגוף, דארף מען זיין שטארק נזהר, ווי ער זאגט נאך בדור פון אגרת התשובה אז דורות חלושים, כ"ש יעצט. און בפרט אזעלכע וואס האבן צו טאן מיט חינוך, איז שטייט אויף דעם א געוואלדיגע זאך (עונש?), עס שטייט וועגן שלאפן (בהנוגע צו משגיחים ר"י משפיעים).

און בכלל זעהען ווייניקער גריבלען זיך אין א זאך וואס איז גלאט, און טאן אין כו' (די בחורים) בשמחה ובטוב לבב.

56 כנראה בנוגע לבנו יוסף שי'.

57 זהו בזמן שהי' משגיח וכו' במאנטרעאל. וכנראה שאל מהו האופן הנכון לפעול על הבחורים.

נד. מכתב ח' תמוז תשכ"ז

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubovitch
770 Eastzer Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ה' תמוז, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"ג מלאכתו מלאכת
שמים כו' מו"ה פנחס שי'

שלום וברכה!

בעמדנו לפני ימי הסגולה יב-יג תמוז הבע"ל,
יה"ר שזכות בעל הגאולה והשמחה - הוא כ"ק מו"ה אדמו"ר נשיא
דורנו - העמדו לכאנ"א מאתנו בחוץ כאחב"י - שלוש"א, להמשיך ברכות
ה' בכל המצטרך בגו"ר,
כולל, כמובן ופשוט, הצלחה רבה בהפצת היהדות והתורה (הנגלה
והסנימית) והמצות
ומחוך מנוחה אמיתית ושמה וט"ל,
וביתר שאת בזה וביתר עז - מתחיל משנה זו, ארבעים שנה לגאולתו,
שבארבעים שנין קאי אינש אדעתי' דרבי' - סוף דעתו ותבונתו וחכמתו משנתו.
ולא רק בא אז וקאי אינש אדעתי' ותורת רבו (ע"י שמדקיק - במשך זמן
זה - בהענינים והדקדוקי תיבות כו'),
אלא שבארבעים שנה נתון לו ה' "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"
את עצם פנימיות כוונת מאורעות ימים אלו, ובלשון הכתוב: את כל אשר עשה
ה' לעיניכם בארץ מצרים גו' האותות והמופתים הגדולים ההם.
ובפרט - ע"פ חז"ל הבעש"ט אשר כל מה שאדם רואה וכל מה שאדם שומע
ה"ז הוראה מן השמים בעבודת השי"ת - וצ"ל קאי אדעתי' דרבי' (זה הקב"ה)
בהוראה זו.

והלימוד ועיון ודקדוק כו' במאמרי דא"ה דימים אלה ובהשיחות
ובהרשימות של בעל הגאולה אודותם - כודאי יוסיפו הבנה, העמקה ואור
בה"קאי אדעתי' דרבי' ועל המאמר וההופש והגלות והגאולה.

בברכת רבינו הגדול
[Handwritten signature]

בטח ילמדו בימי גאולה אלה ובימים שלפניהם ושלאחריהם - מאמרי
תמוז, תרפ"ז - זה ארבעים שנה - שנה הגאולה.

נתקבלו המכתב מיום ט"ו סיון ה'תשכ"ז.

ה' תמוז: בזה"ב (פכ, ב) על הכתוב (יחזקאל א, א) ברביעי בחמשה לחודש ואני
כתוך הגולה גו' נפתחו השמים ואראה מראות אלקים: זה העם לא הי' אמאי
אתגלי שכינת חסד, אי תימא בגיניהון דישראל כו' אלא הכי תאנא אי לאו
דאתגלי לא הוו ידעין. וראה מו"ק (כה, א). וכמדומה שאף שהארץ הרמב"ם
בענין הנבואה ופרש"י, לא הזכיר התנאי שצ"ל בארץ ישראל ויקראו השמים
ע"פם) - ומסתייג לשינוי כהל' יסוה"ת (פ"ז ה"א) משמע דלא ס"ל תנאי זה
והוא כדעת הזה"ר (וגם במו"ק יל"פ דרך בבל-כסדים ממעט - וכקשית הזה"ר
וכדיוק הל' בבל גרמה. ודלא כפרש"י). ואכ"מ. קאי אינש: ע"ז (ה, ב).
וראה זח"ב (כה, א). סוף דעתו ותבונתו: בפרש"י (ע"ז שס). וחכמתו משנתו:
בפרש"י ע"ה"ת דברים (כס, ו): סוף דעתו של רבו וחכמתו משנתו. ולהעיר אשר
"משנתו" - כפשוטו - היינו מה שמבין מלבו מחוך מה שמע מאחריים ולמד,
שהו "הבונה" (רש"י שמות לא, ג). ולא רק אדעתי': אלא שבש"ס (ע"ז שס)
מזכיר כמה שאמר (הקב"ה) רבי'. בתענינים והדקדוקי תיבות: ד"ה וידעת היגוס,
חורך חניף פ"ב. לב. לשמוע: דברים כט, ג. ולהעיר אשר לדעת לראות לשמוע
היינו חכ"ד, ו"לב" - מדות (שב"ז נכלל בטוף דעתו שבפרש"י). ועיין אה"ת
לאצ"ע ע"ה"ם (ע' החשבט ועוד). עצם פנימיות כוונתו: ראה ד"ה וידעת שם.
חורת בתעש"ט: ס' השיחות קיץ הש"ע ע"ג. וראה רמב"ם הל' תעניות פ"א ה"ג.

בברכת הצלחה בעבוה"ק חתי"ק

...נתקבלו המכתב דו"ח מיום ט"ו סיון ושלאחרינו. ות"ח.

נה. מכתב ד' מנ"א תשכ"ז לזקנתו של החתן

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

קארף- מאנטרעאל
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

ב"ה, ד' מנ"א תשכ"ז
ברוקלין

מרת חיי' גאלדא חיי'

ברכה ושלום!

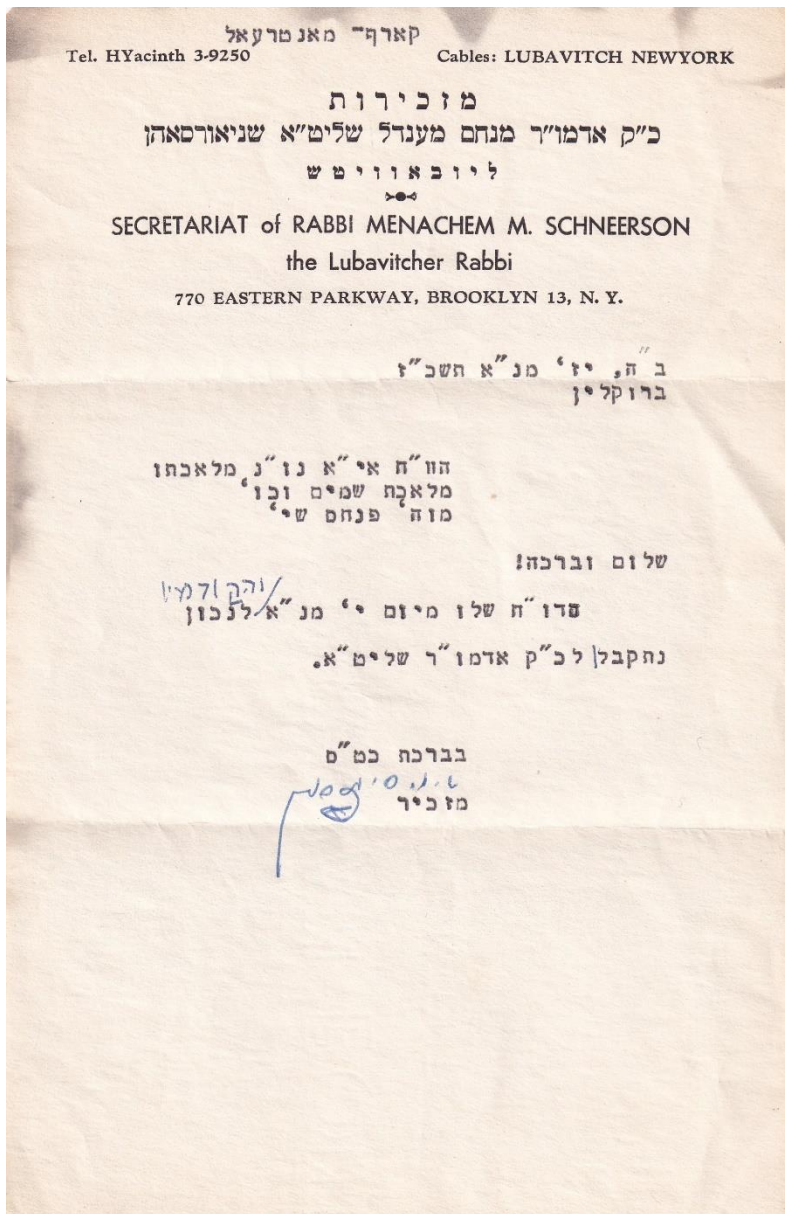
במענה למכתבה בו כותבת אודות
יום הולדת שלה,
ובוראי מוסיפה בעניני יהדות
ומצות כצ"ח חורחנו הק' חורה חיים
להעלות בקדש,
ונוסף על העיקר מילוי הצ"ח-
הרי זה גם הצנור והכלי לקבלת ברכות
הש"ח בהמצטרך.

ויהי רצון השתחיי' שנה הבאה עלי'
לטובה שנה הצלחה בגשמי' וברוחני'
והבשר טוב בכל האמור.

בברכה

הפ"נ שבמכתבה יקרא בעה רצון על
הציון הק'.

נו. מכתב המזכירות י"ז מנ"א תשכ"ז

הדו"ח שלו מיום י' מנ"א והקודמינו לנכון נתקבלו לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

נז. מכתב י"ט אלול תשכ"ז

MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, י"ט אלול, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ כו"
מו"ה פנחס שי"

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצש"ק ואלוהיך.
ובעמדנו בימי רצון, ימי חדש אלול - (ר"ת: אני לדודי ודודי לי) - חדש הרחמים, אשר בימים אלה, כדברי אדמו"ר הזקן, השי"ת הוא ע"ד מלך שמקבליך "פניו בשדה, ואז רשאיך - ומוסיף ומבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר: ויכולים - כל מי שרוצה - לצאת להקביל פניו והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם", יהי רצון אשר ימלא המלך ממה"מ הקב"ה - עוד בהיותו בשדה - כל בקשות ומשאלות לבבו לטובה של כל המקבל פניו, בתוככי כלל ישראל, ימלא אותם (כנ"ל) בסבר פנים יפות, ויכתוב ויחתום את כל אחד ואחד לשנה טובה ומתוקה בסוף הנראה והנגלה.

בברכה כוח"ס

בימי רצון: ראה רש"י שמות לג, יא. טור וכו' או"ח סחקפ"א, ר"ה. ל"י: אבודרהם. פע"ח שכ"ד פ"א. ש' הטטוקים שה"ש ו, ג. חדש הרחמים: ראה ג"כ ד"ה אני לדודי, ש"ת. אדמו"ר הזקן: בלקו"ה פ' ראה דף ל"י. רשאיך: ומבאר. ויכולים: להעיר מספרי (ראה נב, יז) הובא שם בפרש"י (המפרש פשוטו של מקרא): לא תוכל - יכול, אבל אינך רשאי. ומוסיף ומבאר: סד"ה לך אמר לבי, השי"ת. בסבר פנים יפות: ראה פיה"מ לאבות פ"א מט"ו. - ולהעיר מפיה"מ שם (פ"ג מי"ב): בשמחה וזה יותר כו'. וי"ל שזה משה"ס זמן שמחתנו כו' שלאחרי אלול ועשי"ת, הימים דשמאי - שם אורחותיו (ראה לקו"ת שה"ש מח, ג) ואכ"מ. כל בקשות: ראה אוה"ת להצ"צ פ' ראה הגהות לקו"ת הנ"ל (ע' תתח): וי"ל שאז באלול מאיר הארת בתי"ג ר"א מכילין הנ"ל גם בשושנה החיצונה. ויכתוב ויחתום: להעיר ממש"כ בביד קודש (בסופו) עה"פ מלפניך (דוקא) מפשי"צ (וראה ירוש' סנה" פ"ב ה"ג). ועשי' לג, כב. ולהעיר משמ"ר (פי"ט, ה. נחבאר בד"ה וכה" - להצ"צ וכו'): לשעבר אני וב"ד כו' לעה"ל אני לבדי שנאמר כי הולך לפניכם ה' ומאסיפכם אלקיי ישראל.

מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצש"ק ושלאחריו. ...

נח. מכתב ימי הסליחות תשכ"ז

קאָרף - מאנטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכה
שמים וכו'
מה' פנחס ש"י

שלום וברכה!

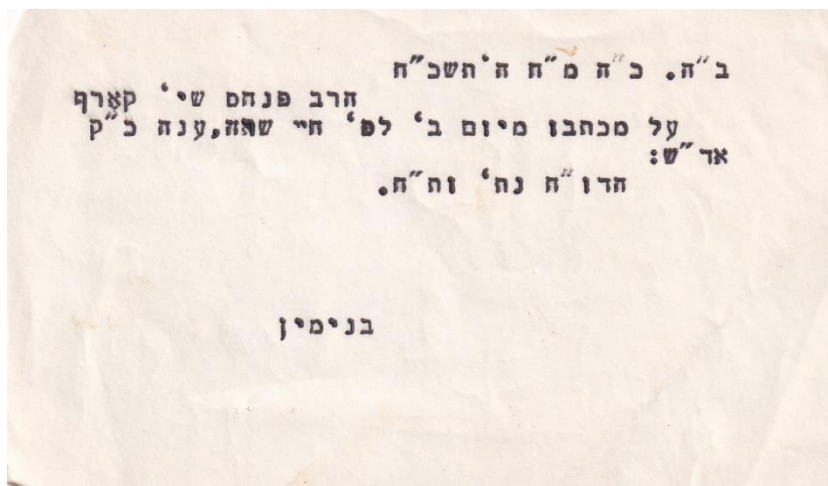
לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכה כתיבה
וחתימה טובה לשנה טובה ומחוקת בגשמיזח
וברוחניזח.

בברכה

נמ. מענה כ"ה מרחשון תשכ"ח

מענה מיום כ"ה מרחשון תשכ"ח על דו"ח:

הדו"ח נת' ות"ח.

ס. מכתב ח"י כסלו תשכ"ח

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטען פארקווי
ברוקלין, ג. י.

ב"ה, ד"ף כסלו ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכה
שמים כו" מו"ה פנחס שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ד' וישלח.
ובעמדנו ^{ב"ה} בגאולת אדמו"ר האמצעי ~~אדמו"ר האמצעי~~ בגאולת אדמו"ר הזקן, שהם גם ימי הכנה ליום זה, וכמובן בפרס
יו"ד כסלו הידועה (של כ"ק מו"ח אדמו"ר) -
אשר שתייהן הן גם גאולתינו ופדות נפשינו, פדי' בשלום
וכידוע בביאור דברי אדה"ז אשר כשקרא "בס" חילים בפסוק
בשלום נפשי קודם שהתחלתי פסוק שלאחריו יצאתי בשלום מה" של
יהי רצון אשר מתאים לדרשת רז"ל בכתוב זה (שהוא מהשיעור
דיום זה - החדשי והשבועי): אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמ'
עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות
יתחזק ויוסיף כאו"א, בחוככי כלל ישראל, בשלשה קווין
בעסק התורה, בעסק גמ"ח (ומצות בכלל) ובעבודת התפלה -
מוארים באור תורתן של הנ"ל - תורת החסידות ובחיות וב
ולקרב עיכ"ז קיום היעוד - כדרשת רז"ל עה"כ (בשיעור ה
זה) ויזרח לו השמש
שאמר לו הקב"ה ליעקב שהוא סימן לבניו כי הנה היום בא
לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפי',
יום פדיית הקב"ה ובניו,
בא יום ה' הגדול והנורא, יום גאולתנו ע"י משיח צדקנו
ממש.

דעת רבינו הגאולה
|בברכת חג הגאולה|

משיחת הידועה: בשנת ה'תש"ז (לקו"ד ח"ג ע' 976). פדי' ב
ראה סד"ה פדה בשלום לבעל השמחה (אדמו"ר האמצעי) בשערי ת
דברי אדה"ז: במכתבו לאחר הגאולה (בית רבי ח"א פי"ח).
ברכות ה, א. פדאני: עיין בשיעור הניא דיום זה (קו"א קו
הלכות הן בחי' רצון הנמשך מה"ע דהמאציל ב"ה ויורד ומא
בגשמיות. בשלשה קווין: ראה חיד"ג מהרש"א שם. רשימות
להלים שם (נה, יט). גמ"ח (ומצות בכלל): דכל המצו
(תו"א סג, ג. ובכ"מ). ובפנימיות: ראה זה"ג (רפא, א
כו" כאלו פדאני כו" וכמה ב"נ דקא משתדלי כו" ולא
עיי"ש. כדרשת רז"ל: ב"ר פע"ח, ה. כי הנה. והנה
עירובין (מג, ג). אבל צ"ע ברמב"ם הל' מלכים (פ
כו" - דמסע דטברתו (ראה מגדול עוז שם ומשנה סו
גוג ועגוג, זה דעירובין הביא רק אח"ז ובלשון ו
- וראה ירוש' שבת פ"א ה"ג דמפרש על תח"מ (ולול
כל הדעות ע"פ יודר עולם רבה פי"ז דנראה ונגגז כו
הרמב"ם הנ"ל סרו קושיות נ"כ בהל' נזירות (ו

בברכת הצלחה בעבוה"ק ובברכת חג הגאולה חתי"ק

סא. מכתב כ"ד טבת תשכ"ח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ד טבת, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

הו"ה אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה פנחס שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו ^{שבת} מאז.

וביום הסתלקות הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן,

אשר בשעת ההסתלקות הרי אז "גילוי הארת עיקר שורש שרשו ברום
המעלות במדריגה היותר עליונה למעלה מעלה"

והנה כל אדם לעמל (שלו) יולד, ורבנו הזקן הרי כשמו כן הוא ועמלו,
וכטאמר הבעש"ט: שמו שניאור - שני אור - שני אורות - הוא יאיר בחורת
הנגלה ובחורת הנסתר,

וע"פ הכלל (והדין) דאמירה והתכללות בתיבה אחת מורה על האיחוד
ועד - לאיחוד בשלימות - מובן גם כאן שהכוונה לקישור ואיחוד שני
האורות ויחודם, כי תורה אחת היא,
הנ"ל מרי שנה בשנה, הרי הימים האלו (כאשר הם) נזכרים (כדכעי, הרי
אז כל ההארות והמשכות) נעשים,

וגופא בחר רישא אזיל, כל אלה הלומדים תורתו - נגלה תורה
ופנימיות התורה (תורת החסידות) ובאופן האמור - ומשתדלים ללכת "בדרך
ישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו נס"ו".

* * *

והנה כיון אשר קוב"ה אורייתא וישראל מתקשרן דא ברא וכל חד סתים
וגליא, מובן אשר התקשרות ואיחוד סתים וגליא דאורייתא והתקשרות ואיחוד
סתים וגליא דישאל תלויים זב"ז, וע"י שניהם באים ההתקשרות, כביכול,
ואיחוד דסתים וגליא דקוב"ה,

אשר ע"י כ"ז מקשרים ומאחדים אח הבריאה כולה עם נשמתה - אור ודבר
הוי' המהווה פנ"ש אותה מחי' ומקיימה,
העבודה אשר בה "הליא כל רזא דמהימנותא";

וידעת היום והשבת אל לבבך כי הוי' הוא האלקים בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת אין עוד.

בברכת יי"ה דאורייתא וישראל

מסיבה נתעכב המכתב עד העשירי בשבט - ויומא קא גרים ע"ד כל הנ"ל,
שהרי הוא יום הסתלקות הילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר - ערב שבת קודש אחרי
חצות היום.

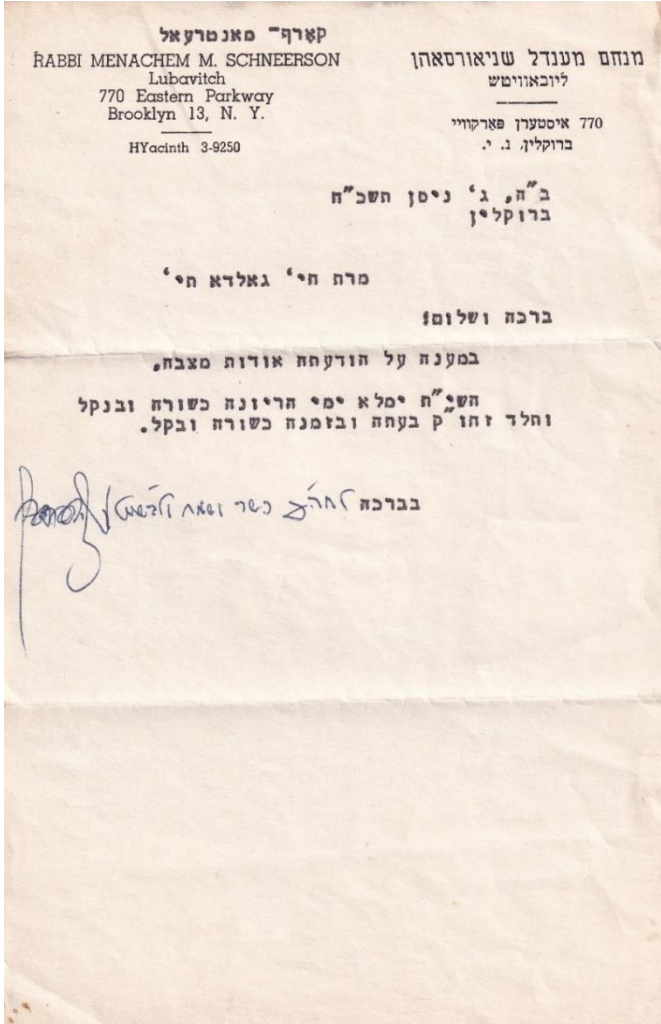
ז"ע נתקבל מכתבו מי"ב שבט.

מאשר הנני קבלת מכתבו והפ"נ מאז ...
בברכת הצלחה במושפעיו שי' חתי"ק

סב. מכתב ג' ניסן תשכ"ח לזקנתו של החתן

במכתבה כתבה שעומדת ללדת בתקופת חג הפסח, וחוששת איך תוכל לחגוג את חה"פ, וכן אודות הכשרות וכו' בבית הרפואה.

בסיום המכתב שלפנינו הוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א⁵⁸:

בברכה לחה"פ כשר ושמח ולבשו"ט חתי"ק

(58) לפועל נולדה כמה ימים לאחר חה"פ - ראה מכתב שלאח"ז.

סג. מכתב אדר"ח אייר תשכ"ח

קארף - מאנטרעאל
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, אדר"ח אייר תשכ"ח
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ מלאכתו
מלאכה שמים וכו'
מוה' פנחס שי'

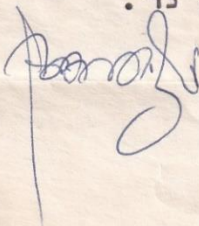
שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה להם בח
למזל טוב,

הנה יה"ר מחשי"ח שיגדלה ביהר עם
זוג' חי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים
מחוך הרחבה.

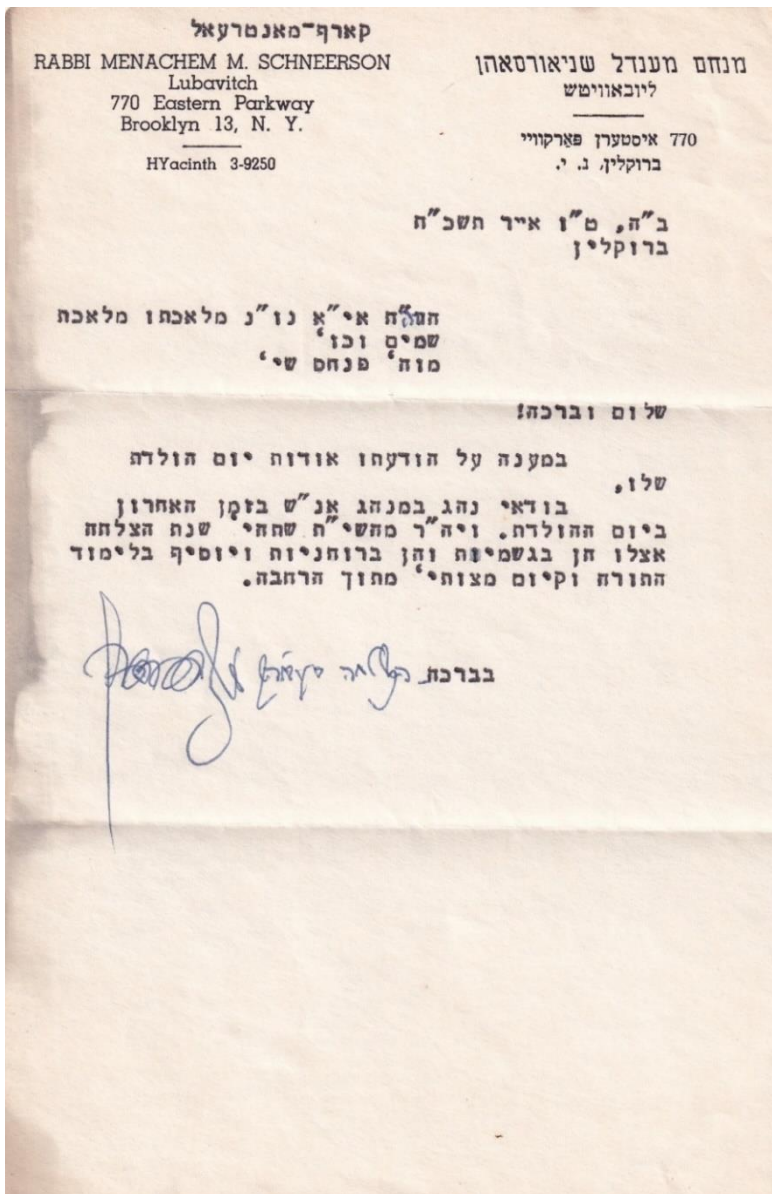
ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע,
אשר מנהגנו הוא לאמר גם בלידה בח לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל
(ברכות יז' א) נשים במאי זכין באקרוי'
כו' באחנזי' כו' ונטרין כו'.

בברכה מזל טוב

הרה"ח ...

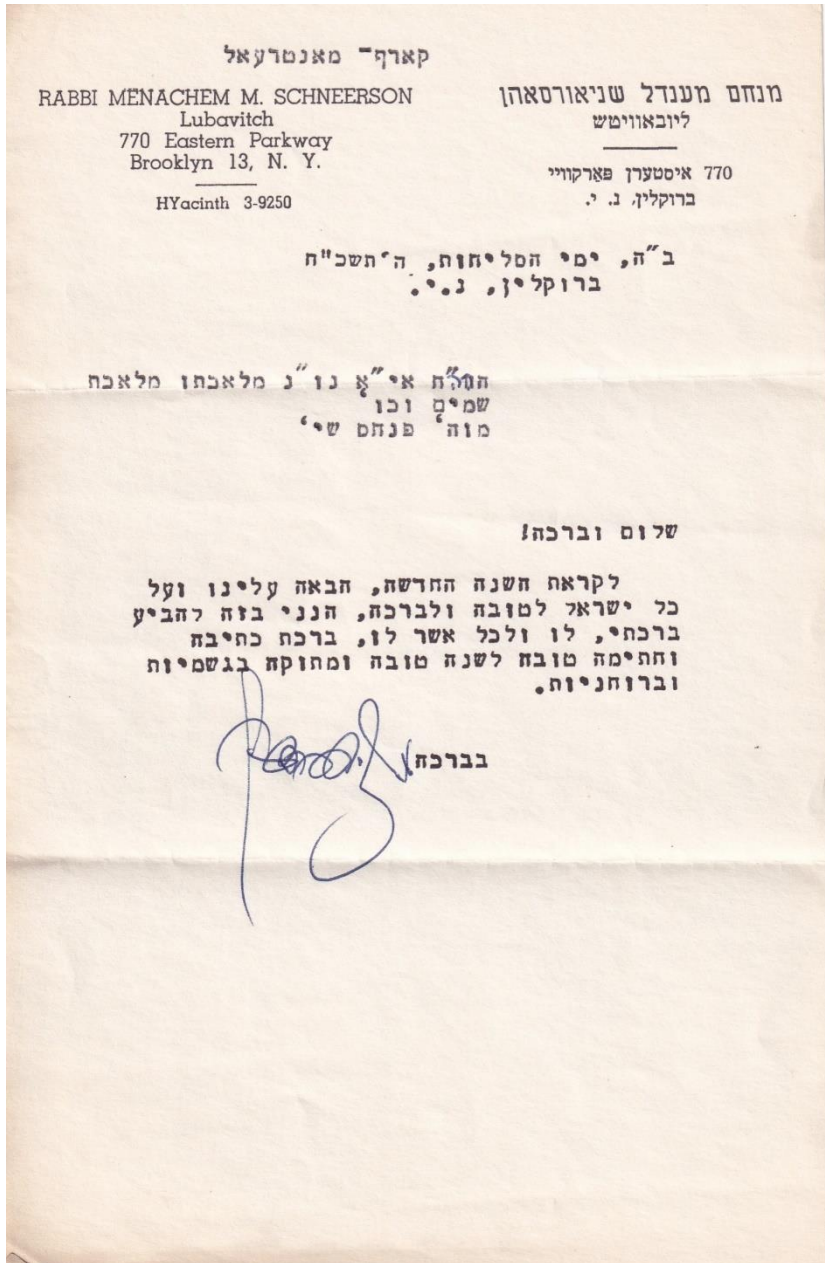
סד. מכתב ט"ז אייר תשכ"ח

הרה"ח ...

בברכת הצלחה בעבוה"ק חתי"ק

סה. מכתב ימי הסליחות תשכ"ח

הרה"ח ...

סו. מענה תשרי תשכ"ט

בתשרי, תשכ"ט כתב לכ"ק אדמו"ר שליט"א: ". עבודה בדא"ח ששם אפשר שיוכל להיות בא' משני אופנים הנ"ל, או אפשר שכדאי לבקש עבודה במקום אחר כמו במקום שיש שם שלוחי המל"ח ששם יכול להיות לכאורה ב' העניינים הן הנהלה והן עבודה. . ויש עוד ענין שמטיל אצלי ספק בעבודתי עתה והיא כי בהיחידות דחודש אב תשכ"ב אמר לי כ"ק שליט"א שעבודתי תהי' מלמדות, וא"כ אפשר הכונה דוקא מלמדות ולא השגחה; בתי חנה בת חי' גאלדא יתמלא לה אי"ה ג' שנים מחרת יוכ"פ ואבקש ברכת כ"ק שליט"א:

[1] סימן בעיגול את התיבות: "לבקש עבודה במקום אחר", וכתב:

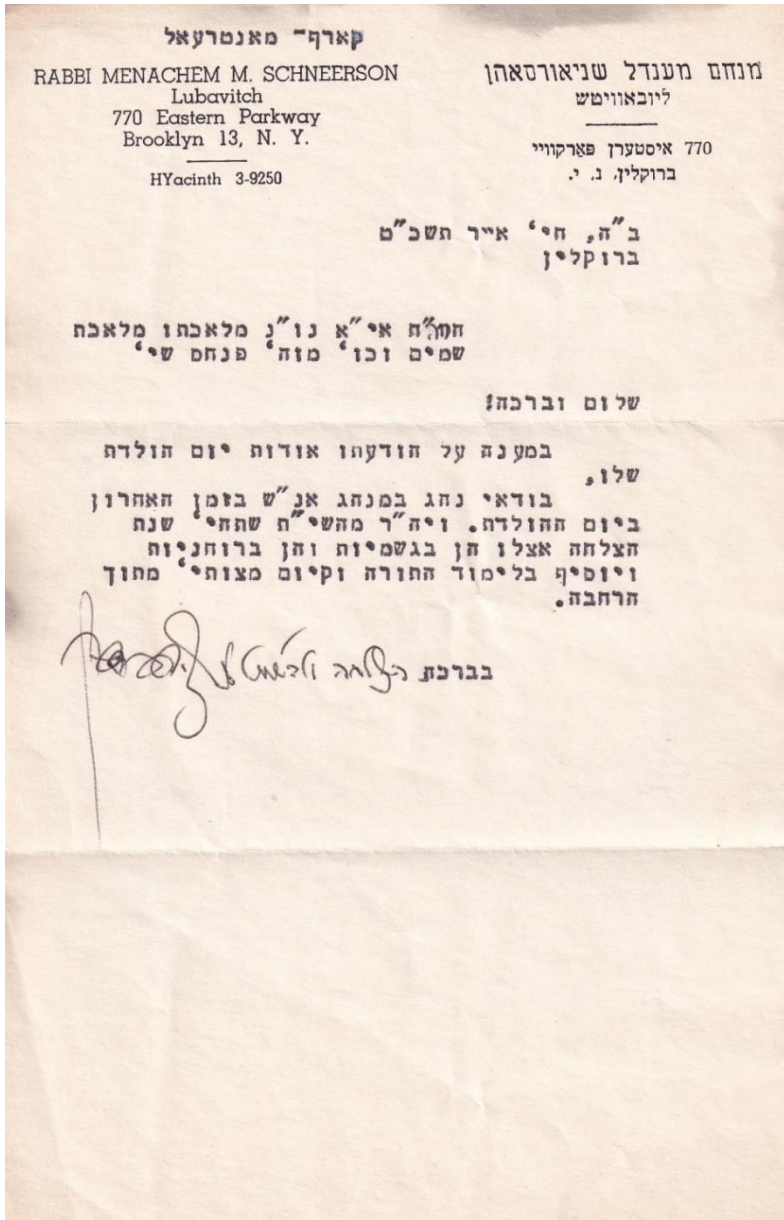
פשוט שמופרך לגמרי.

[2] על כללות המכתב, כתב:

בספקותיו – בהתייעצות עם אלו הרואים העניינים על אתר.

אזכיר עה"צ

סז. מכתב ח"י אייר תשכ"ט

בברכת הצלחה ולבשו"ט חתי"ק

סח. יחידות מאנטרעאל (תשכ"ה-תש"ל)

יחידות מהתקופה שהי' משגיח במאנטרעאל (תשכ"ה-תש"ל)

דו פרעגסט אזוי פרטיות'דיק, אזוי ווי מ'וואלט געקענט אויסשטעלן א סדר אפין יאר.

די אלע דריי אופנים וואס דו שרייבסט איז נויטיק אין א ישיבה⁵⁹, און מ'דארף צוזאמען ריידן זיך צוזאמען – די משגיחים, אדער אויך מיט די הנהלה – אז יעדער זאל אף זיך נעמען איין ענין, צי צוויי ענינים צי אנדער האלבן ענינים. אדער מ'קען דאס טאן אין צווייען, אדער מ'מאנט א דריטן צו אייך⁶⁰, און די תלמידים זאלן קריגן וואס זיי דארפן. צוזאמען ריידן זיך מיט וועמען? צוזאמען מיט [ר' יצחק מאיר] גורארי' אפשר נעמען נאך איינעם, צי די גאנצע הנהלה.

שאל [כ"ק אדמו"ר שליט"א]: ביי אייך איז זומער דא א סדר? (ועניתי אלע יאר לערנען אביסל. [אמר:]) אבער עכ"פ ווייניקער צייט, מ'קען צוזאמען ריידן ביז דעמולט אויך, און בפרט זומער, (אויסשטעלן א סדר?) לויט דעם מצב פון די בחורים, די בחורים וואס דארפן אנקומען, און אז עס וועט דורכגיין דריי אדער פיר וואכן פון זמן, צוזאמען קומען נאך אמאל (און זעהען צי מ'קען ווייטער פירן אזוי?), אדער מוסיף זיין, אדער משנה זיין, און זעהען אויספירן הונדערט פראצענט אדער ניינציק אדער פינף און אכציג.

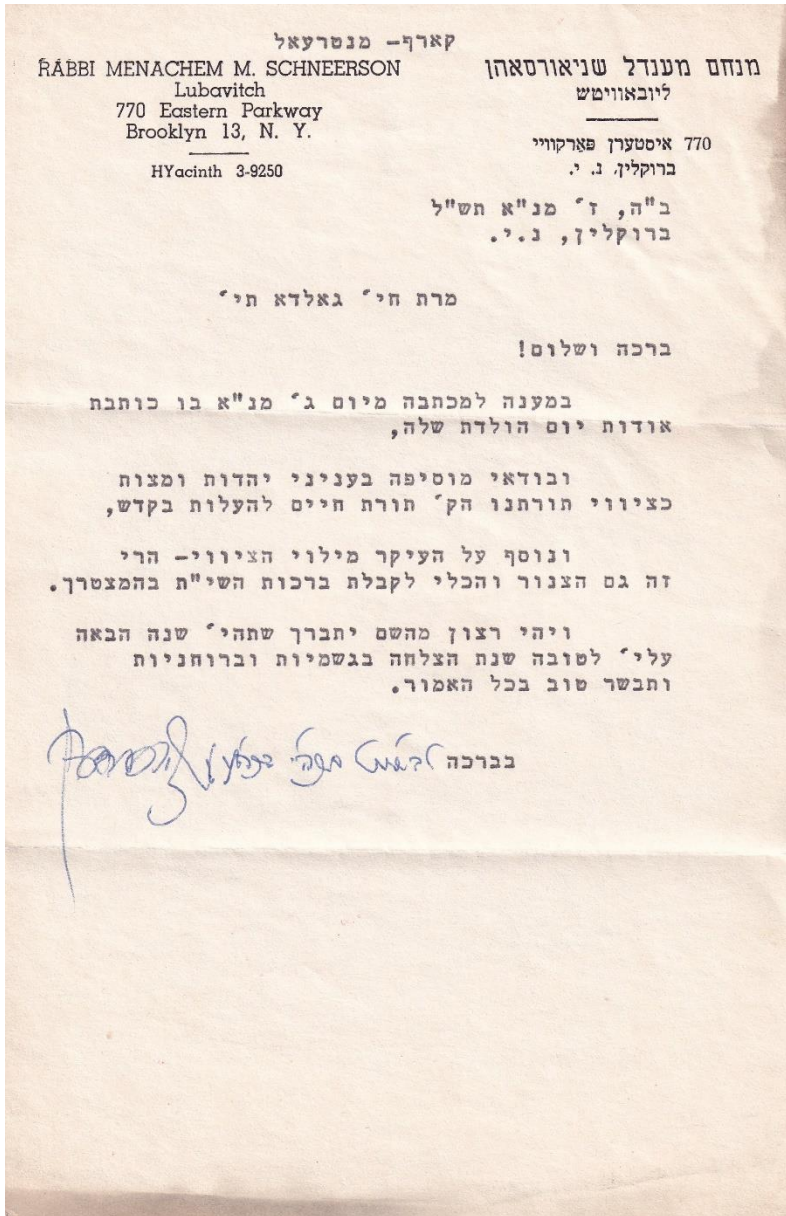
דאס⁶¹ וואס דו שרייבסט אז דו ביסט משנה, מ'האט דאך צוטאן מיט לעבעדיקע מענטשן, מ'קען דאך ניט אזוי ווי מ'שטעלט אויס אזוי כו', און מ'דארף משנה זיין כו'.

59 כנראה כתב בנוגע לענינים ואחריותו שצריכים להיות בישיבה, שאין פועלים אודותם. וע"ז אומר לו הרבי שיתדברו יחד ויחלקו האחריות וכו'.

60 לכאורה הכוונה שיחלקו האחריות לשתים, או שיתבעו שיהי' שלישי שיצטרף אליהם.

61 כתוב בתחילת הקטע "מסתמא שייך לעיל".

סט. מכתב ז' מנ"א תש"ל לזקנתו של החתן

בברכה לבשו"ט תכה"י בכה"ע חתי"ק

ע. שלהי תש"ל

ב"ה

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בקשר לשאלתי לקבלת משרת השגחה בישיבת תות"ל
 בביהמ"ד 770, או במוסד אהלי תורה. שאלתי זה
 פ"א, ואח"כ מסרתי שאלתי זו ע"י הרב חודאקאו
 שי". אמנם הי' שינוי, כי בפ"א כתבתי באריכות
 יותר והזכרתי כי ההצעה דישיבת תות"ל היא כי
 אהי' משגיח בביהמ"ד למטה ואח"כ כשיעברו ללמוד
 לביהכנ"ס חובבי תורה אהי' שם המשגיח על אלו
 התל" שילמדו שם. בהעתק שמסרתי להרב הנ"ל שי'
 החסרתי האריכות בנוגע העברתם לביהכנ"ס ושאהי'
 גם שם המשגיח.

לפועל קבלתי מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א לטובת
 ההצעה דאהלי תורה, ושהוספת נימוק כי הלא שם
 בתות"ל הוא ענין ארעי.

רצוני לברר אם מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א היא
 גם על נוסחתי כפי שהיתה בפ"א.

פנחס בן רבקה קארף

ישיר כ"ק אדמו"ר שליט"א
 1581/1

הנהלת הישיבה בקשוני לענות להם מהיר כיון שנוגע להם

אשר
 יצא
 היום
 י"ד אלול
 תש"ל

"בקשר לשאלתי לקבלת משרת השגחה בשיבת תות"ל בביהמ"ד 770, או במוסד אהלי תורה. שאלתי זה פ"א, ואח"כ מסרתי שאלתי זו ע"י הרב חודאקאוו שי'. אמנם הי' שינוי, כי בפ"א כתבתי באריכות יותר והזכרתי כי ההצעה דישיבת תות"ל היא כי אהי' משגיח בביהמ"ד למטה ואח"כ כשיעברו ללמוד לביהכנ"ס חובבי תורה אהי' שם המשגיח על אלו התל' שילמדו שם. בהעתק שמסרתי להרב הנ"ל שי' החסרתי האריכות בנוגע העברתם לביהכנ"ס ושאהי' גם שם המשגיח.

לפועל קבלתי מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א לטובת ההצעה דאהלי תורה, ובהוספת נימוק כי הלא שם בתות"ל הוא ענין ארעי.

רצוני לברר אם מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א היא גם על נוסחתי כפי שהיתה בפ"א . .

הנהלת הישיבה בקשוני לענות להם מהיר כיון שנוגע להם".

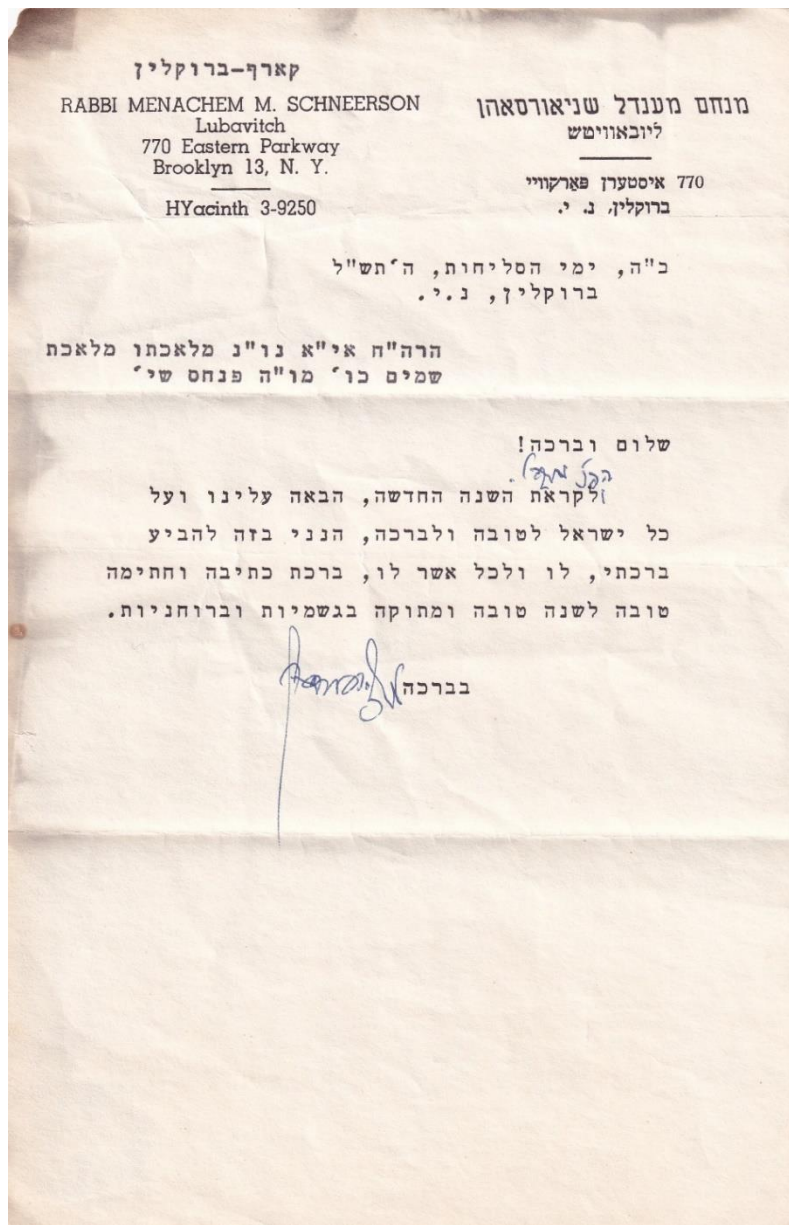
מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

סימן בעיגול את התיבות: "נוסחתי כפי שהיתה בפ"א", וכתב:

נכנס בתור ועדיין לא הגעתי לזה.

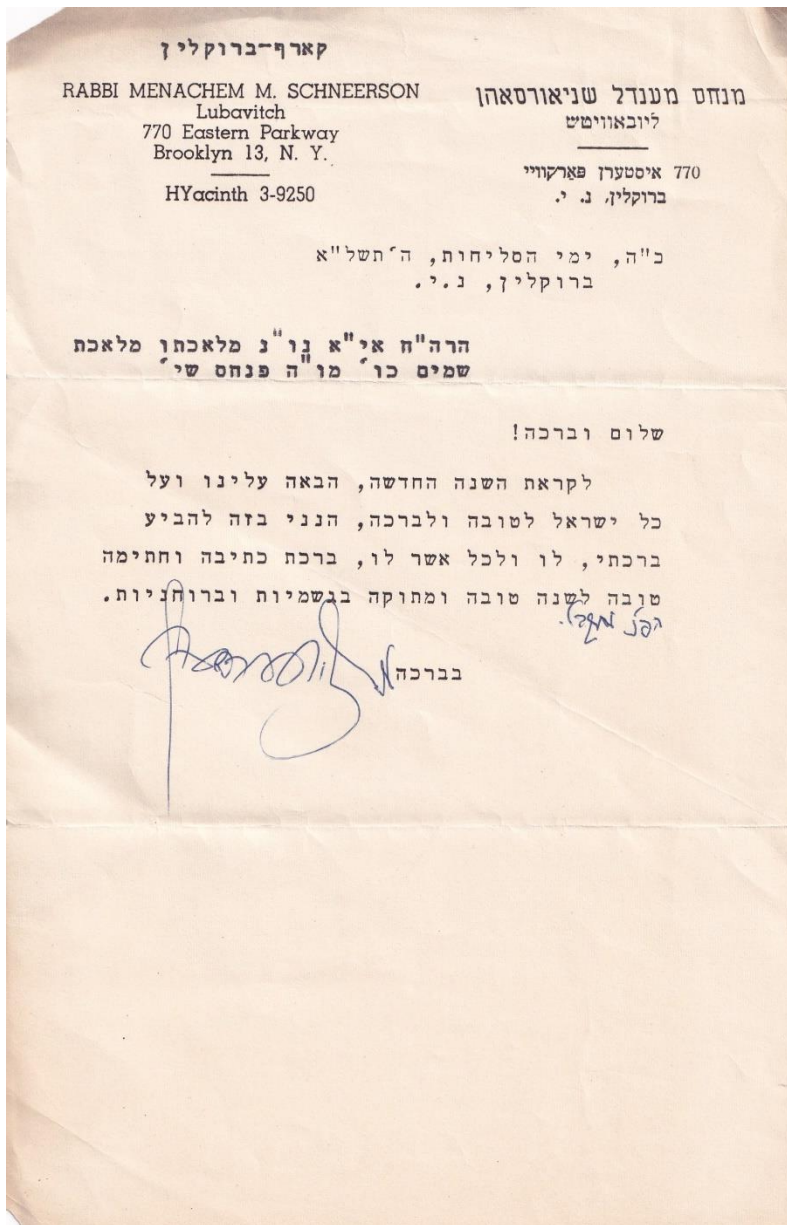
על תוכן כתבו בזה – יעשה כמחז"ל: במקום שלבו חפץ

עא. מכתב ימי הסליחות תש"ל

הפ"נ נתקבל. ולקראת ...

עב. מכתב ימי הסליחות תשל"א

הפ"נ נתקבל.

עג. מכתב ימי הסליחות תשל"ב

קארף - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, ימי הסליחות, ה'תשל"ב
ברוקלין, נ. י.

הַיְהיִי חַיֵּי אֵי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים וכו' מוה' פנחס שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

הרה"ח ...

עד. מכתב כ"ג תמוז תשל"ה

קארף - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כג' תמוז תשל"ה
ברוקלין, נ.י.

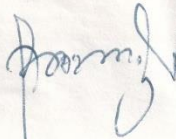
הרה"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים וכו' מוה' פנחס שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן
למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו
של אברהם אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן
יכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו
ביחד עם זוג' חי' מהוך הרחבה.

בברכה מזל טוב

הרה"ח ...

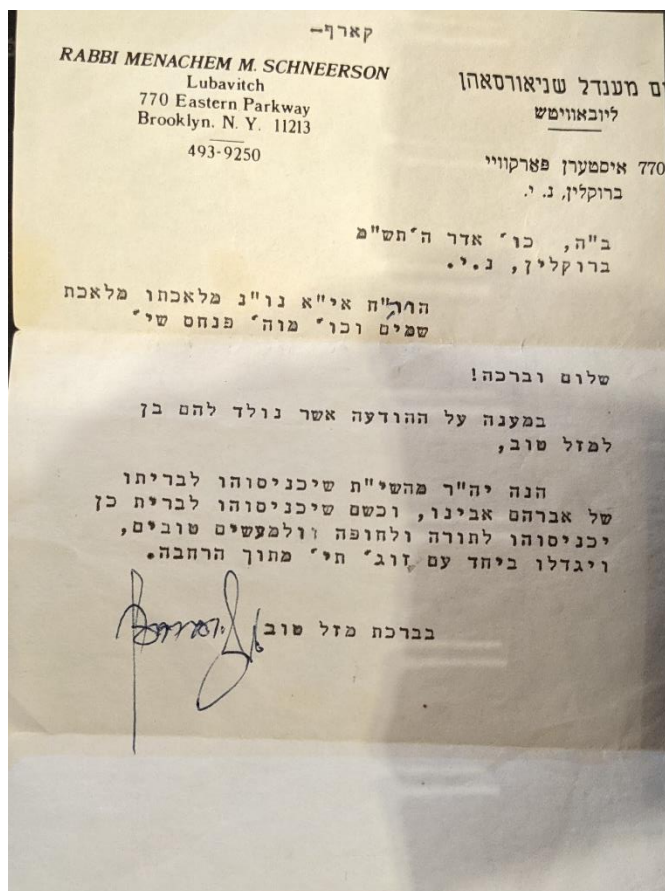
עה. מענה בקשר ללידת א' מבניו

מענה שקיבל בקשר להולדת א' מבניו:

ויגדלוהו לתחומע"ט מתוך הרחבה.

*

עו. מכתב כ"ו אדר תש"מ

הרה"ח ...

הנחות שכתב סב החתן הרב פנחס קארף ע"ה

ב"ה אור ליום ב' פ' פקודי [תשי"ד]

לכבוד חברי היקר והנעלה כו' וכו' התמים מר שלום דובער שי' נעמאנאוו
שלום וברכה

במשך הימים קבלתי ממך פ"ש ממכתביך לשד"ב שם טוב, ות"ח בעבור זה.
ואכתוב לך איזה מילים מההתועדות דשמה"ח אדר ב' – הי' מאמר ד"ה ויקהל,
מאמר לא ארוך, כחצי שעה לערך. נתבאר ענין מזון לבוש ובית בכל המדרגות וכו'.

שיחה הראשונה הי' ג"כ בענין זה, ונתבאר אלו הג' ענינים בתשב"כ ותושבע"פ
ומצות. תורה הו"ע מזון, ותורתך בתוך מעי. ונתבאר בענין תושבע"פ, שענין
תושבע"פ הוא ההלכות עם הטעמים, כפסק אדמוה"ז בהלכות ת"ת כמו הרא"ש
שחולק על הרמב"ם. ולכן אדמוה"ז כתב השו"ע בשינוי מכמו הב"י, שהוא כתב רק
ההלכות ואדמוה"ז כתב גם הטעמים כדי לצאת לכל הדעות.

ונתבאר בענין שהמצות הם לבושים, ובענין שהמצות צריכים שמירה מאחר שהם
ענינים גשמיים כו'. וזהו ענין תושבע"פ שהו"ע בית, והיינו מצד ענין הסייגים וגדרים
שבתושבע"פ, שזה השמירה כו'.

בסוף השיחה דיבר בענין שנישואין נק' בנין (בזה השבת הי' אפרופעניש).

היו עוד שתי שיחות, שארפע שיחות. התחיל שבי"ד שבט דיבר בענין מצוה
לפרסם עושי מצוה ודיבר בענין המעלות שבזה, אבל זהו שלא בהכרח, והיינו שאם
מצד הענין יותר טוב שלא לפרסם כו'. וכמו שראינו אצל הנשיאים שהיו הרבה ענינים
שהם עסקו בזה בעיקר, ואעפ"כ לא ידעו מזה, והיינו שמצד הענין הי' יותר טוב שלא
לפרסם כו'.

ואמר אד"ש שהוא חשב שזה יהי' מספיק, וויילע א חסיד וויל גיין אין דעם דרך
פון זיין רבי'ן, איז ארט עם ניט אז מ'זועט עם ניט אריינשטעלן אין צייטונג און
ארומטראגן אף די הענט, אז פלוני האט געטאן די פעולה כו'. (תוכן הענין הוא שהי'
להם טענות לאד"ש מדוע אינו הולך בגלוי נגד הענין של גיוס נשים, וכידוע לכם
מסתמא שהם עשו כאן דעמאנסטרציע כו' וכו'). ודיבר אד"ש בענין זה שארפע
ווערטער היינו בענין הטענות, ואמר שהם טוענים מאחר שאינו כותב בצייטונג מזה
ראי' שאינו נגד זה כו'. ודיבר שזהו ענין כל הרוצה לטעות כו' שמי הוא טועה הרוצה
לטעות, ולכן אינו רוצה לתרץ להם כי מה יועיל התירוץ מאחר שרוצה לטעות כו'.

דיבר עוד הרבה ענינים בענין זה ומסתמא יכתבו לכם עד"ז, ולכן אקצר ואומר
שלום מאדון השלום ואתה שלום וכל אשר לך שלום.

כנפשך ונפש ידיך דו"ש, ממני, פנחס.

מוסג"פ המאמר משמבה"ח אדר א' ד"ה ואלה המשפטים. המחכה לבשו"ט,

הנ"ל.

*

ב"ה ליל ה' פ' מטו"מ [ה'תשכ"ג]

ידידי שמואל שי' [לו]

שלום וברכה

[....]

ידיך הדו"ש מלונ"ח וחפץ בהצלחתך תכה"י פנחס

ב"ה מוצש"ק

אכתוב לך ראשי פרקים מהתועדות אד"ש.

התחיל בענין מה שהרביים היו אומרים מאמרים לזכך האויר, והזכיר בענין מאמר החלצו שבלקו"ת שהוא לזכך האויר. ואף שבתורה הו"ע לאפשא שזהו חידושים בתורה, וכידוע שזהו המעלה בנשיאי חב"ד שהם לא רק בחי' שמנה נסיכי אדם אלא גם שבעה רועים המשכה בפנימיות, ואעפ"כ אמרו דעם זעלבן מאמר כמה פעמים (ולא מאמר חדש) בכדי לזכך האויר.

וביאר למה דוקא זה הענין של החלצו, מלחמת מדין, שלכאורה הרי זהו לא מלחמה הראשונה שהרי קודם הי' מלחמת סיחון ועוג, ולא מלחמה האחרונה שהרי הי' מלחמת ל"א מלכים. וביאר החילוק שבין מלחמת מדין לכל המלחמות, שבזה לא הי' הכוונה ליקח ארצם כ"א להרוג האנשים, שבזה תירץ קושיית הראב"ד על הרמב"ם (ואודות זה אי"ה בפעם הבא בל"נ), משא"כ בל"א מלכים הי' עיקר הכוונה ליקח ארצם, והראי' שכשגרגשי עמד ופנה מפניהם הי' זה כפי הרצון, ונתנו לו שכר שנתנו לו ארץ אפריקי.

וביאר ענין מלחמת מדין שהוא מדון ומריבה מקור לז' מדות רעות. ובמלחמה זו יש חידוש שגם שבט לוי הלכו, וחמורים ד"ס וערבים ד"ס וא"כ שבט לוי שהם אינם מפורשים בפסוק אלא לרבות א"כ הם העיקר. והיינו שלכאורה מאחר ששבט לוי האט ניט צו טאן מיט וועלט א"כ גם בענין זה דאהבת ישראל אין צריך לעסוק, וע"ז אומרים שגם היושבי אהל, ועוד יותר כי יששכר צריך לפעול זה בזבולן.

והביא מרמב"ם שבכל המלחמות הי' מקיפים רק מג' רוחות ורוח א' הי' פתוח כדי שמי שירצה לנוס יכול לנוס, וכן הי' במלחמת מדין. ולכאורה הלא במלחמת מדין הי' הכוונה להרוג האנשים, וא"כ למה מניחים מקום לנוס.

וביאר בעבודה שהו"ע אהבת ישראל, הנה זה מה שמניחים רוח א' פתוח הוא מה שאומר בסוף פ' ל"ב תכלית שנאה שנאתים על המינים ואפיקורסים, שלכאורה מאחר שמי יודע גדולתו ומעלתו בשרשו שזהו גם על האפיקורסים שאעפ"י שחטא ישראל הוא, אעפ"י"כ אסור להיות האהבה וההתחברות.

שיחה ב' התחיל בענין אלה מסעי, הביא מלקו"ת בענין מוצאיהם למסעיהם ומסעיהם למוצאיהם, ואמר שלפי המבואר שם משמע שזהו כמו הענין של ויסעו ויחנו. והיינו שמוצאיהם הוא ויסעו שזהו המקור, המקום שמשם נוסעים, ומסעיהם הו"ע ויחנו והיינו המקום שלשם באים.

וביאר שלא רק הויחנו צ"ל עפ"י ה' כאמור עפ"י ה' יחנו, אלא גם והויסעו כאמור עפ"י ה' יסעו. שהגם בפשטות הרי בשעת הויסעו היו מפרקים המשכן וא"כ לא הי'

עבודה ובשעת הויחנו מקימים, אבל באמת גם בשעת הויסעו הי' עבודה וגם בשעת המסע גופא (ואיני זוכר מאיזה ענין נדרש זה), שזהו ענין בכל דרכיך דעהו ולא רק כל מעשיך יהיו לשם שמים, שאז הלא הלשם שמים הוא אחר כך ומה שהוא עושה באמצע זהו מפני שהוא מוכרח לעשות זה כדי שיוכל לקבוע אח"כ עתים לתורה, וא"כ מה איכפת אם יהי' בשעת מעשה גופא הדעהו, ואעפ"כ אין זה מספיק וצ"ל דוקא דעהו כמו שאומר ברמב"ם שצריך לעבוד ה' באכילה ושת', וזהו בועשה טוב. וכן הוא גם בסו"מ, שבשעת המסע הי' הארון מכלה נחשים ועקרבים, והיינו שלא רק בשעת הויחנו שזהו מקום העבודה, וכן הויסעו שזהו בעבודה הענין של [?] אני, אלא גם בשעת המסע גופא הוא הורג נחש שרף ועקרב.

וזהו ג"כ ענין חנוך תופר מנעלים ועל כל תפירה ותפירה מייחד יחודים, שענין המנעלים הו"ע מה יפו פעמיך בנעלים, ולכאורה יהי' מספיק מה שעושה המנעלים ע"מ לעלות לרגל ומה נצרך לייחד יחודים על כל תפירה כו'.

אח"כ הי' מאמר ד"ה וידבר משה אל ראשי המטות, מאמר אדה"ז מביכל כתי"ק אדהא"מ עם הגהות הצ"צ.

אח"כ נתן אברהם שם טוב משקה כי נולד לו בן למז"ט, ולא נתן לו אד"ש תיכף לחיים אלא התחיל לומר שיחה בענין שבת שבבין המצרים, ששבת הרי הו"ע של שמחה ומשבת מני' מתברכין כולהו יומין, וא"כ בשבת זה צ"ל שמחה גדולה ביותר מאחר שצריך להמשיך שמחה לימים כאלו, וכן הענין בברית מילה שזהו מצוה שקבלו בשמחה וגם בבין המצרים כשחל ברית צ"ל בשמחה, ועוד בשמחה גדולה ביותר.

נא לכתוב תכופות ממצבך ומצבי וד"ל

ידידך הנ"ל

ב"ה. ר"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת ביקור הרה"ג ר' אפרים אליעזר הכהן יאלעס ז"ל

— יום ב' דחומה"פ, ח"י ניסן תשמ"ח —

רשימה פרטית בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א: היום הוא שנת מאה ועשר שנים לשנת הולדת אדמו"ר
(תרל"ח-תשמ"ח).

כן דיבר אתו כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד מה שבר"ח ניסן הי' אותו יום נטל עשר
עטרות, מה הפירוש נטל.

הנ"ל: נו רוצה לשמוע מכ"ק אדמו"ר שליט"א ביאור על זה).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: נטל היינו שנטל מעצמו בלי בקשה כו', והיינו שעד אז
הי' עשרה מאמרות שנבה"ע, ואח"כ ניתוסף (או פארביטען) על עשרה עטרות כו'.
והיינו שהיום מצ"ע ובאם לאו יכולים לילך להרב עם טענות כו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: השנה הוא קוראין ח' פעמים שמיני. והיינו שמונה שמיני
. . . כן יש תורת אדה"ז על מ"ש אש תמיד לא תכבה, והיינו שהאש פועל ועד שמכבה
את ה"לא".

הנ"ל: התאונן ע"ד מה ששוכח בלימודו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: העיקר הוא לימוד גדול שמביא לידי מעשה, ומעשה הרי
יש אצלכם.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: בענין גלות הרי יש אותם האותיות שיש בגאולה, ורק
שבגאולה יש הא'. ויש כמו שהא' עומד בפ"ע — אלופו של עולם, ואח"כ יש כמו
שהא' ווערט אריינגעשטעלט בתיבת "גלות" ואזי נעשה "גאולה".

הנ"ל: זהו עבודת צדיק הדור.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: זהו עבודת בעלי תשובה. וביאר.

הנ"ל: דיבר עם כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד ענינים שמדפיסים כו' (בכפר חב"ד?)
ע"ד משיח.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: יש סוגיא בסנהדרין שכל דברים טובים באים בהיסח
הדעת דוקא.

הנ"ל: [...]

כ"ק אדמו"ר שליט"א: בעסער אז מען שרייבט גארניט.

נכדו סיפר לכ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד מה שמדפיסים ספר ... (תניא?).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: האם לומדים בזה?

הנ"ל: הם עומדים באמצע ההדפסה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: במילא בכת"י הרי יכולים ללמוד מזה. משא"כ באמצע ההדפסה מי נהנה מזה? ! . והמעשה הוא העיקר.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (להר' יאלעס): שיהי' אצלו כי הפרני אלקים בארץ עניי, אז מען גייט אויף דעם אויבערשטענס ברייטע פלייצעס, ואלקי אבי בעזרי.

הנ"ל הצביע על הרבנית שלו תחי': ושמה היא שושנה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: הרי כל ענינים קשורים עם חגה"פ, שושנה זה אסתר, ומסמך גאולה לגאולה כו'.

הנ"ל ביקש שרוצה לדבר עם כ"ק אדמו"ר שליט"א לבד ושכולם יצאו. ויצאו כולם, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: בשורות טובות.

אחרי שגמרו לדבר, ליוה אותו כ"ק אדמו"ר שליט"א לחוץ ואמר לו: יראה כהן בציון. והנ"ל נשק לידו הק'. ופנה אל התלמידים שי' ואמר להם: הויבט אן א ניגון (ושמחת), ורמז בידו הק' להרב הנ"ל לאות של שמחה. ליוהו עד הרחוב וחיכה עד שנסע המכונית.

השמטה: הנ"ל הביע ניחום אבלים בהנוגע הרבנית ע"ה ז"ל ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: שכולם שניחמו שכחו להזכיר ע"ד סוגיא שלימה בסנהדרין ע"ד מעלת אשת נעורים כו'.

יומן שנת ה'תשמ"ח

שבט

רשימה - כ"ב שבט תשמ"ח⁶²:

רשימה פרטית - בלי אחריות

בהתוועדות ד"א שבט וכן ט"ו בשבט וכן כ"א שבט (בשלשה אלו התוועדות) דובר כמה פעמים בנוגע תה"מ הקיצו ורננו שוכני עפר בלי הפסק ונפשי כעפר לכל תהי' דיבר אד"ש בארוכה ע"ד שלא ישלחו עוד שאלות אליו ע"ד רפואה או פרנסה וכו' וכפי שכבר הוגהה כמה פעמים. כן בהליקוט לפ' יתרו יצא ע"פ הוראתו הוספה בסיום הליקוט ע"ד ענין של חתן ושההנהגה תחת החופה נוגע לכל ימי חייו כו' שום אדם לא ידע אל מה ירמזון דברים הסתומים כו'.

אור לכ"ב שבט בשעה 9:45 נלקחה הרבנית נ"ע לבית הרופאים. לא הרגישה בטוב כיום וחצי [...] אחר שהייתה בבית הרופאים עד 12:25 נפטרה ושבקה חיים לכל חי...

אד"ש קיבל הידיעה המכאיבה בערך בשעה 1:30 (אחר חצות הלילה ע"י רופא. כשקיבל הבשורה רעה עלה לחדרו הק' בקומה עליונה בדירתו).

שאל ע"ד חיפוש בקשו"ע בהנוגע טלית ותפילין ור' לייבל הביא לו הטלית ותפילין לביתו. בשעות חשוכים אלו הכניסו לו פתק ע"ד הנוסח בקשר להלוי' והג"י זה. (כן מסר שיודיעו לאחותה וכן להשלוחים (שבאם אפשר - לבוא) וכן לחברא קדישא ... ואמר לפרסם זה על הראדיו). נתן לבערל ליפסקער ממון בעד ההתחלה עכ"פ בהנוגע החברא קדישא.

בשעה חמש בבוקר הגיע המטה ואד"ש יבלחט"א יצא כנגדה והלך אחרי המטה עד להבית. הכניסוה למטבח על הרצפה. הת' שיחיו התחילו לעבור אותו החדר באמרם תהילים. אד"ש הורה אז (כנ"ל) וכשדיבר על המטה, אמר: דער גוף, די גוי' וניכר ע"פ קדשו גודל הצער באופן שאמרו. בשעה 9:00 - דיבר עם שנז"ג - בזכות שלו שמטפל עם הרעבעצין.

בשעה 9:30 בבוקר התפללו. אד"ש ירד למטה והביט בס' משניות (בלא טו"ת). ואמר הקדישים. הקדיש אחרי שש"י באמירת „יהא שלמא..." אמר

62) כדאי לציין, שחלק חשוב מהדברים - בהם מטבע הדברים לא נזכר כותב היומן שי' - נכתבו ע"פ השמועה, ומובן שיתכנו אי דיוקים וכו'.

בשינוי ג"פ, אח"כ דפדף הסידור ואמר כרגיל. אחרי עלינו אמר קדיש דרבנן. שאל אם אומרים קאפיטל מט וענה ר' לייבל שלא. עד יום עש"ק מנחה (ולא עד בכלל) לא העביר ידו הק' על מצחו אחרי משניות לפני אמירת קדיש כרגיל. לפני הלוי' - שהוקבעה לשעה 12:00 - ניגש אליו הרה"ח רצ"ה שי' פוקס (חברא קדישא) ועשה קרע בבגדו ואד"ש המשיך לקרוע קרע ארוך. ע"ד המקום (והזמן) של הקבורה אמר שהחברא קדישא יחליטו בזה. נכנס לחדר הארון ושהה שם עשר מינוטין לבדו.

יצא אחרי הארון וליווהו עד קינגסטאן עוו. ופרעזידענט סט. אח"כ הלכו עד איסטערן פארקוויי. בעת הליכה זו דחפו הרבה ועד לכ"ק אד"ש בעצמו. בעת ההליכה אמר לר' לייבל שישאר אתו. כשבאו לאיסטערן פארקוויי הי' התכנית שילכו על הרחוב מול 770 ואח"כ יחזרו על הרחוב ממש ואח"כ יכנסו להמכוניות לנסוע לאוהל. אבל אד"ש - בראותו שרצו ללכת בסדר זה - אמר מדוע צריכים לעקם יכולם ללכת ישר לכיוון אלבאני.

כשהגיעו להבית החיים שאל להרבנים ע"ד שק של ענינים שהי' לו האם להכניסם להארון או הקבר עצמו. הרב פסק להכניסם להקבר. אחר הגמר

הקבורה אמר „קדיש“ בבכיות. נקברה בסמיכות ליד קבר הרבנית שטערנא שרה נ"ע. לא נכנס לאוהל (מספרים שבבוקר ביקש שיודיעו על האוהל). אח"כ חיכה קצת ועשו שורות של מנחמים ונכנס להמכונית, אח"כ יצא מהמכונית ונטל עשב זרק לאחוריו ונכנס שוב להמכונית.

מנחה התפלל בשעה 3:15. אחרי מנחה דיבר שיחה ע"ד מצות ניהום אבליים שזה כשיטת הרמב"ם מצוה ואהבת לרעך כמוך ... מצותה מתחלת כבר ביום א'. השיחה ארכה כעשר מינוטין. וכבר הוגהה. וביקש אד"ש שיפרסמו זה בכל קצוי תבל. בעת תפלת המנחה שהתפלל לפני העמוד שאל אם לומר קדיש תתקבל או לא.

מעריב התפלל בשעה 6. אחר מעריב עברו כחצי שעה המנחמים שכללו השלוחים כו' שחזרו באותו הערב. אחר כך בימים שלאח"ז הי' סדר של גורלות

ע"פ אותיות א"ב מי יכנס באיזה יום כו'. כן חילקו לימוד הש"ס וכן לימוד משניות (ותניא ומאמר החלצו).

כ"ג שבט

שחרית התפלל בשעה 10:18 לפני העמוד. לא אמר ברכת כהנים (בתשכ"ה אמר). אמר שלא יתנו לו עלי' לתורה (בתשכ"ה קיבל).

אחרי התפלה עברו המנחמים והוא יושב ומקבלם. היום באו הרב אהרן סולובציק שליט"א וכן סטאלינער רבי שליט"א ועוד. חליפות הדברים שהי' ביניהם ואד"ש הלא המה יכתבו בספרי דברי הימים אשר בהנחות לה"ק ועוד. אחרי מנחה נכנס אצלו דר. ווייס שיחי' ודיבר עם אד"ש לערך שעה שלימה ובכה הרבה במה שמרגיש שהוא ה' אשם בזה שלא ידע אודות מצב בריאותה והי' יכול להציל כו' ואד"ש ניחמו באמרו שזה הי' השגח"פ ומלמעלה ולא הי' יכול לעשות שום דבר.

ראה שיעור תניא פכ"ו שלמדו באותם הימים. היום יום כ"א וכ"ג שבט ועוד.

כ"ד שבט

בעת התפלה באמרו ברוך שאמר אחז הציצית ביד שמאלו. בהגיעו לתיבות „אדון נפלאות" הפסיק (בבכי).

היום אחרי התפלה עברו המנחמים והוא יושב סמוך להדלת בין חדר הגדול וחדר הסמוך לו בפנים. ובעת שעברו המנחמים מביט ומסתכל על כאו"א „בהסתכלות חזקה", והוא עטוף בטו"ת. היום בא המונקאטשער שליט"א ודיבר עם אד"ש לערך עשר מינוטין. בין הדיבורים שאל לאד"ש ע"ד מעלה פרטית שיכול לספר ע"ד הרבנית נ"ע ואמר אד"ש: שהי' לה „אָן אַ שיעור מעלות".

בשעה 3:15 התפלל מנחה. נכנס בבגדי שבת.

סמוך לשבת הגיע ל770. התפלל קבלת שבת בביהכ"נ עם הציבור. רמז בעת התפלה לנגן בעת ניגוני החזן. וכן בצאתו וכן בעליית המדריגות. וכן אמר גוט שבת כרגיל. נשאר בחדרו הק' כל הלילה.

כ"ה שבט - ש"ק מבה"ח אדר, ש"פ משפטים

כסדר הרגיל.

התחיל ההתוועדות עם מאמר ע"ד מחצית השקל שדובר לערך שעה וחמש מינוטין. אח"כ דיבר שיחה ע"ד הקביעות ועוד שיחה ע"ד הקמת מוסדות ע"ש הרבנית נ"ע. (השיחות הכל כאשר לכל הוגהה על ידו הק'). וכן פירש"י וזהר ורמב"ם. סיים ההתוועדות לערך 4:45. תוכן השיחות רמזו (ויתר מרמז) אל ענין

המכאיב. דיבר ע"ד תחיית המתים הרבה פעמים. וכן מחצית השקל „פלבג גופא” איש ואשה הם גוף שלם. וכן הזהר כד נשמתא נפקת מהאי עלמא כו'. מעריב התפלל בביהכ"נ ואחרי מעריב עברו המנחמים בהיותו יושב בביהכ"נ. ואח"כ נסע הביתה.

כ"ז שבט

היום באו כמה אדמו"רים וכן רבנים. וישב אד"ש בטו"ת עד שעה או שעתיים אחרי התפלה. לכמה מהם פתח בענין מסויים (דער זעלבער ענין). גם תלמיד אהלי תורה הצעירים באו לנחמו. ואד"ש רצה לשמוע מכאו"א הנוסח.

כ"ז שבט

גם היום באו כמה אדמו"רים ורבנים ואד"ש קיבלם ודיבר אתם. כן באו היום תלמידי תו"ת דגור שי'. השיחה נסתיימה היום שעה 1:15. היום התחילה ע"פ (הסכמת או הוראת) אד"ש בהמשך להצעת נשי ובנות חב"ד לכתוב ס"ת ע"ש הרבנית נ"ע. ואד"ש הורה שיעשו זה בביתו, והוסיף (בכת"ק): 1304 פרעזידענט סט.

כ"ח שבט

היום התפלל במוקדם 9:45. אחרי התפלה קיבל עוד אנשים

שבאו לנחמו. אחר כל נכנסו הרבנים שיחיו וניחמוהו. ואח"כ נכנסו ואמרו בקול רם מקום ינחם.. וביקשוהו לעמוד משבעה. ורז"ג שי' בירך אד"ש בשם כל אנ"ש בכל העולם בבריאות נכונה כו' וכו'. אד"ש עמד ממקומו. תחבו נאגל כנהוג. עלה לחדרו. והודיע שהיום (וכנראה כל השלושים) יתפלל בביתו. ואחרי מנחה היום יחלק דולארן.

אחרי מנחה עמדו כבר אלפים יהודים מחכים להכנס לקבל דולארן מידו הק'. סיים לחלק בשעה 6:15. התפלל מעריב. אחרי מעריב אמר להגבאים פינסאן וכ"ץ שיחיו ע"ד שיעשו התוועדות לעילוי נשמתה כנהוג ושיה' ברוב פאר והדר, וברוב עם הדרת מלך, וכל המרבה ה"ז משובח, והקיצו ורגנו שוכני עפר. ונתן להם שטר של \$100 בעד התוועדות. ויעשו התחלה הערב בביתו.

והתוועדו עד 11:30 ואח"כ סיימו.

כ"ט שבט

אחר התפלה חילק עוה"פ דולארן. היום באו תלמידי מתיבתא אהלי תורה וכן הזאל וכן תלמידי ישיבת אושען פארקוויי. נסע לאוהל מביתו. חזר מהאוהל לביתו בשעה 6:50, לערך שעה ועשרים מינוטין אחרי השקיעה.

אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ג מה שר"ח אדר מתחיל תקופה חדשה ודיבר הרבה ביטויים אי רגילים. אחרי השיחה חילק דולארן. א' ניגש וביקש ברכה כו' ואמר לו אד"ש כבר אמורה כל הברכות בהשיחה. היום הי' פעם הראשון שעשו „ווידאו" מהשיחה וכו'.

ל' שבט - אדר"ח אדר

התפלל עם המנין. אחרי שחרית וקריה"ת עלה למעלה. אחרי עשר מינוטין חזר בעוד שמעיל מופשט מעל ידו השמאלית, וכך התפלל מוסף.

אחרי מנחה קרא לאחדים מאנ"ש שי' שיעלו למעלה לחדרו. לרז"ג הביע לו אד"ש תודה בעד השתדלותו. לרג"ב הביעו לו תודה בעד הדפסת מכתבי עת וכן תמונות של הרבנית נ"ע. ועורר לו ג"כ על להבא. ואמר לו שישלם לו בעד זה. שמעתי שישלם לו (כבר) \$471 כמנין גימט' של שם הרבנית עם עוד א'. כן הביע על ידו תודה לר' יצחק גאנזבורג שי' ע"ד מסירת תמונות שבארכיוו שלו להעיתון דרג"ב.

חודש אדר

א' אדר

סדר הבוקר כאתמול. התפלל מנחה בשעה [...]. נשאר לשבת בביתו. התפלל קבלת שבת בשעה 6:20 (שעה אחרי הדלק"נ). הערב נכנסו רק האברכים.

ש"פ תרומה - ב' אדר

היום נכנסו החתנים וכן משפחותיהם. התפלה כרגיל.

אחרי מעריב דיבר שיחה שארכה יותר מחצי שעה קצת. תוכנו: ע"ד הבד"צ של ליובאוויטש שכל הספיקות שיש לאיש ילך אצלם לברר כו' או הרבנים בכל אתר ואתר דליובאוויטש. וע"ד שמשה רבינו סמך יהושע בחייו כו'. וכן הי' הנהגת רבותינו נשיאנו. דיבר ביטויים אי רגילים וענינים סתומים. וכן הזכיר פתגם הרבנית נ"ע שאמרה בעת המשפט (לפני שנתיים) אז להעורך דין ולדיין שחסידות וכן רבי שייך לחסידים.

אח"כ חילק דולארן לכאו"א. ויתן השי"ת שיהי' הכל בטוב הנראה והנגלה ומתוך בריאות הנכונה.

שמעתי שהרבנים שליט"א נכנסו לאד"ש אחרי השיחה ואמרו לכ"ק אד"ש שמכיון שנא', ואתה תצוה" הרי הוא הוא (אד"ש) הו, אתה" שהוא צריך להיות המצוה כו', וענה אד"ש להם שיהי' נרות למאור, והמשיך - אחרי הפסק איזה רגעים (שחזר וקראם) - שיהי' לא כתית למאור אלא נרות למאור בטוב הנראה והנגלה.

ו' אדר

היום בבוקר כתב צעטל ע"ד התעוררות של לעשות התוועדויות בז' אדר וזלה"ק:

היות שהערב ומחר הוא ז' אדר - יומא דמשה רבינו ע"ה (יום הולדת ויום הילולא שלוי) והשנה הוא 3300 שנה ליצי"מ ומ"ת (ב' אלפים תמח" - ה' אלפים תשמח) - יש לנצל יום זה מיט א טראסק און א שטורעם לעשות התוועדויות בכל מקום שאפשרי כו'.

(1 מגילה יג. ב. 2) סדר הדורות במקומו.

ז' אדר

נסע לאוהל. אחרי מעריב דיבר שיחה שארכה לערך חצי שעה ע"ג ז' אדר ומעלת שנה זו. קישר - לפעם הראשונה אחרי כ"ב שבט - עם שיעור חומש ורמב"ם.

י"ג אדר, תענית אסתר

בעת חזרת הש"ץ, שחרית לא אמר ענגו. בסליחות היו איזה שינויים, כולל מה שבכל פעם חוזר הפזמון כולו ולא רק התחלת הפזמון.

אחרי מנחה דיבר שיחה גם ע"ד נשי ובנות ישראל וענין של לך כנוס את כל היהודים. וערכת התוועדות גדולה ברוב עם בימי הפורים.

פורים

אחרי מנחה (3:30) דיבר שיחה התחל ממאמר ד"ה מגילה נקראת כו' (תרכ"ט) ובהמשך דיבר גם ע"ד שיעור חומש ורמב"ם, וכן ע"ד מצב הגלות שאין הסברה על אריכות הגלות. בכה באיזה מקומות. התפלל ערבית בשעה 6:30 כרגיל.

בימים אלו מספרים שאד"ש עונה האגרות ושאלות כו' במהירות עצומה יתר מהרגיל.

ש"פ תשא

נשאר בביתו.

אור לכ"א אדר - סיום שלושים יום

אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד פעולה פרטית של איש פרטי והיאך שזה פועל בכל העולם ודיבר ע"ד התחלת הקדיש כו'. וכן דיבר כתוכן השיחה דמוצש"ק תרומה. השיחה הי' ארוך שעה שלימה.

כ"א אדר

נסע לאוהל, כרגיל ביום ה' כו'. התפלל מנחה וכן מעריב.

אחרי מנחה שיחה ע"ד סיום השלשים תקופה מיוחדת. דיבר ע"ד פ' פרה טומאת מת נתכרכמו פניו של משה וכן של שלמה המלך. השיחה ארכה שעה שלימה.

ש"פ ויק"פ

אחרי קבלת שבת מסר לר' לייבל שיחי' ע"ד הפירש"י שידבר בעת ההתוועדות מחר. א' מהערות בוסטון ושנים ממאריסטאון.

בעת ההתוועדות כמה רמזים כו' ע"ד המצב (כ"ב שבט). גם ההתוועדות באופן שונה וסגנון שונה עיי"ש.

כ"ד אדר

נשאר עוד בביתו (אף לאחר שלושים).

היום עשו בית רבקה הנחת אבן הפינה לבנין אשר בלעפערטס עוו. שיקרא בשם „בית חי' מושקא שניאורסאהן". בעת החגיגה - פתאום באופן פתאומי - נסע כ"ק אד"ש לאוהל דרך שם - והגיע לשם ובישבו במכוניתו דיבר עם ר' אברהמ'ל שם טוב וכן להגביר אשר נדבה לבו ורוחו בעד המוסד. ונתן לו 470 דולר כמנין גימ' של שם הרבנית הצדקנית. וכן אמר לו שזהו ממני וממנה והיות שהערב יום הולדתה ימסור אלי' ע"ד חגיגה זו.

כ"ה אדר - יום הולדת של הרבנית הצדקנית נ"ע

היום אחרי התפלה - כעשר רגעים - ירד כ"ק אד"ש באופן פתאומי והתחיל לדבר (11:15). תוכנו: ע"ד חגיגה יום הולדת של כאו"א, ועשיית התוועדויות ביום זה.

כן שמעתי שביום השלשים אמר כ"ק אד"ש שמאז לא ידפיסו עוד „לזכרון הרבנית" בשום ספר או קונטרס.

כ"ז אדר

ע"פ שמועה שמעו היום: 1) ע"ד הי"א ניסן (התוועדות) שיהי, "כפורים". 2) אמר שיכינו הספרי' בעדו לחג הפסח. 3) במענה למה שלה"ק שלחו השיחות דש"ק העבר אמר שאין לו זמן היום. (לפועל הגי' למחרתו).

שר"ח ניסן, ש"פ החדש, ש"פ ויקרא

התוועד. ע"ד עשר עטרות כו'. כמעט שלא הי' אף רמז ע"ד המצב. סיים ההתוועדות בשעה 4:10.

חודש ניסן

שבת ר"ח ניסן

התוועד כ"ק אדמו"ר שליט"א. תוכנה הלא הוא רשום כבר בהנחות בלשון עם ועם. סיים ההתוועדות בשעה 4:10.

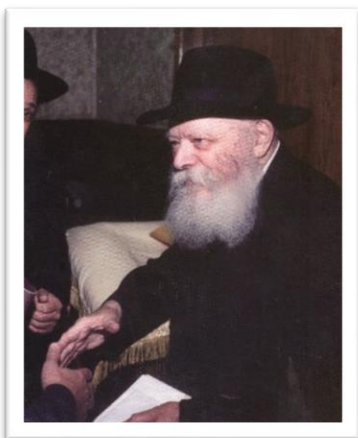
(בכלל לאחרי תקופת כ"ב שבט, התחיל לסיים ההתוועדיות בשעה מוקדמת וכן יש להעיר שהמאמרים - באיזה מהן עכ"פ - מבאר ענינים של מלכות דאצי' (ראה ספר התולדות - אדמו"ר מהר"ש אשר לכ"ק אד"ש, ע' 71).

ב' ניסן

אחרי חזרתו מה"אוהל" לביתו ותפילות מנחה-מעריב, דיבר שיחה ע"ד ענינו דב' ניסן וכן מנין השנים מאז (פר"ת-תשמ"ח) ועוד ועוד כמה רמזים. השיחה כבר הוגהה והלא היא רשומה בהנחות.

בדרך כלל השיחות היו משך חצי שעה לערך (מלבד אחדים מהם שהיו לערך שעה שלימה).

ג' ניסן

הגיע מביתו בבוקר בשעה 12:00 לערך לפגוש עם המנדבים שי' ל"מחנה ישראל" ודיבר אליהם שיחה מיוחדת, וכן דיבר אל השלוחים שי' (שהביאו אותם) שיחה קצרה. אח"כ נגשו כאו"א מהם לאד"ש. בשעה 2:00 לערך נסע הביתה.

בשעה 6:00 לערך הגיע בחזרה מביתו בשביל, "מים שלנו". יצא מחדרו הק' ונטל כלי והוריק ג"פ ואח"כ מזג מים ושפך ג"פ לכלי גדול וחזר לחדרו הק'.

ובעוד איזה רגעים נסע הביתה. (אף שנשאר זמן קצרה עד מעריב).

ד' ניסן

אחרי מעריב הגיע מביתו ל770 וחילק המצות להנוסעים מעבר לים, ונתן לכא"א ה"מכתב כללי" דר"ח ניסן ודולר. השליח לקחת המצות לאה"ק - ר' ריי"צ אהרונוב שי' מנהל צא"ח דשם וכבכל שנה נתן לו חבילה שטרות של שקל למסור לוועד הרוחני דכפ"ח.

ש"ק ח' ניסן

התוועד. אחרי שיחה הא' הראה לריי"צ גוטניק שי' לומר לחיים על כוס גדול. תוכן ההתוועדות כבר נרשם. סיים ההתוועדות בשעה 4:15. אחרי מנחה הלך לחדרו הק' ולא נשאר לומר „עבדים היינו“.

במוצש"ק (שהוא גם לפני יום השישי = ערב פסח) אמר „ויהי נועם" כו'.

אור לי"א ניסן

לפני תפלת ערבית בירכו אותו אנ"ש שי' לכבוד יום הולדתו לאויוש"ט, ואד"ש ענה להם בברכה.

אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד חגיגת יום הולדת וקישר זה עם שיעורי חומש ורמב"ם כו'.

י"א ניסן

נסע לאוהל. אחרי תפלת ערבית דיבר שיחה ע"ד הבעת תודה להאיחולים כו'. כן אמר אז שהסיבה למניעת קבלת מכתבים ע"ד שאלות בעצות כו' הוא מפני הזריזות לקבלת פני משיח צדקנו.

אור לי"ג ניסן

אחרי תפלת ערבית פתח במאמר ד"ה ויאמר גו' החדש הזה גו'. הדגיש הוראות בפועל ע"ד לימוד תורת הצ"צ וכן הוספה בנתינת הצדקה ביום ההילולא, וכן התעוררות ע"ד חגיגת יום הולדת הרמב"ם בערב חג הפסח. (לפלא קצת שלא הזכיר ע"ד הבי" שהילולא שלו הוא ג"כ בי"ג ניסן, כידוע).

י"ג ניסן

נסע לאוהל. אחרי תפלת ערבית נכנס אליו הרה"ג הר' פיקארסקי שיחי' לקנות החמץ מאד"ש, ושאלהו אד"ש באם יבוא משיח צדקנו ביום א' דחה"פ האם צריכים לחגוג יו"ט שני דגליות? הנ"ל: משיח יענה שאלה זו. אד"ש: מען לאזט צופיל ארבעט פאר משיח'ן!

י"ד ניסן, ערב פסח

אחרי התפלה (שהתפלל בשעה 7:45) שאל אם יש מישהו שעושה סיום. אח"כ דיבר שיחה שארכה לערך חמש רגעים ע"ד סיום תושבע"פ והתחלתה והתחלת תושב"כ וסיום הרמב"ם כו'.

אחרי מנחה שהתפלל בביתו דיבר ע"ד „סדר קרבן פסח" בסיומו (שכבר עורר ע"ז בהתוועדות לפני איזה שבועות) וביאר זה באופן נפלא ע"ד החסידות. השיחה היתה לערך חצי שעה. לסיום השיחה אמר שכל שליח יקבל אלף דולר השתתפות. בסיום השיחה התבטא עם ביטויים בלתי רגילים וסיים השיחה בתיבות „במהרה בימינו ממש" ג' פעמים.

אחרי זמן קצר הגיע ל770. חילק מצה לאלו שמקבלים ממנו בכל שנה. תחלה נתן להנוסעים למקומות אחרים.

נתן חבילה מצות לר"א שמטוב שי' ועוד שתי מצות בנפרד בשביל הרב יאלעס שליט"א. וכן לר' משה הרסון שי' נתן עוד מצה עבור „טשעיס". ר' ניסן מאנגל שי' שאל בשביל בנו שי' (שהוא שליח בעיירה בניו דזורזי) ושאלהו אד"ש אם גיע לפני יו"ט. וכן שאל לעוד כמה. נתן חתיכת מצה לגולדשטיין שי' שהסריט באותו זמן.

באמצע נכנס הר' יהושע קארף שי' ושאלהו אד"ש אם הוא נוסע וענה שלא ואמר לו אד"ש שיחכה. לר' בנימין גארדעצקי שי': מיכלא דאסוותא.

להאחים לבקובסקי שיחיו אמר: פון די מתעסקים (בהאפיית מצות). לר' מאיר הארליג ניגש בשביל אביו שליט"א ונתן לו אד"ש מצה ופרוסה בשביל אביו ומצה בשבילו ואמר לו פאר'ן טאטען דארף זיין מערער.

בסוף חיפש את הרש"ג שליט"א וחנינא התחיל לרוץ במדריגות לקרוא לו, ואמר לו אד"ש: דארפסט זיך ניט מישן אין דעם, קען זיין אז ס'איז עם שווער אראפגיין (הוא חזר היום מבית הרופאים). דובראווסקי (בעל מאפי') אמר לאד"ש שנשברה לו המצה (ורצה להחזירה ולקבל אחרת) נתן לו אד"ש עוד מצה ואמר בחיוך: מה אתה חושב שאני כזה איש שלוקח חזרה מה שנותן?!

לפני סיום חלוקת המצה נכנס ר' חסד הלבשרטם עם בנו שיחיו, ובנו ניגש

לאד"ש ובשם אמו הזמין אד"ש לה"סדר" בביתם. וענה אד"ש באנגלית: „טענך יו ווערי מאטש, I Appreciate It, אבל מצד ענין הברכות אינו יכול כו' ואולי פעם אחרת. ונתן לו מצה בשבילו ומצה בשביל אמו, והלך. וקרא אד"ש אליו בחזרה ואמר לו עוה"פ כנ"ל (ע"ד התודה) והלך, וקרא לו אד"ש עוה"פ ושאלהו האם אתה יודע מה לספר לאמך? הנ"ל: כן. אד"ש: הגד לי.

ליל א' דחה"פ

נכנס לתפילת ערבית - קבלת שבת והקהל היו שרים וניגש למקומו ופנה כרגע לה"עולם" ועשה בידי הק' לאות של שמחה ואח"כ התחיל להתפלל.

אחרי התפלה הכריז ג"פ גוט שבת גוט יו"ט ופתאום התחיל לדבר (מספרים שגם ר' לייבל לא התכוון לזה) בעמדו נשען על „עמוד" שלו ופניו הק' אל הקהל. זה ה' מחזה מלכותי. דיבר ע"ד „מה נשתנה" שאלה הא' ושאלה הד' וכן דיבר ע"ד הקביעות מיוחדת בשנה זו בספירת העומר. השיחה ארכה כחצי שעה.

ה"סדר" ערך אד"ש בחדרו הק' (וגם שם לן במשך כל ימי חג הפסח). מספרים הת' ש' ששמעו ואמרו ההגדה בחדרו הק'. סיים ה"סדר" בב' הלילות לפני „חצות". ה"סדר" ערך בעצמו וכן אלו שהכינו כו'. לאחר שהכינו אמר להם אד"ש: „גוט שבת גוט יו"ט" והלכו.

מיום א' דחג הפסח - בעת תפילת שחרית - הוא לבוש טלית חדשה רגילה (דהיינו לא עם הפסים (השחורים) העבים) וכן לא חתך את הקשרים בהצדדים.

ליל ב' דחג הפסח

נכנס וכמו כנ"ל בליל א'. אחרי התפלה כשהכריזו ע"ד זמן תפלת שחרית למחרתו חייך. אח"כ אמר שיכריזו ג"פ גוט יו"ט וכן לנגן „ושמחת". והתחיל לדבר ע"ד ענין השמחה במנהגים בכלל, וכן ע"ד ספה"ע - מאכל בהמה ובסגנון של תינוק הסביר כל הענין. השיחה ארכה כחצי שעה.

יום ב' דחג הפסח

נכנס בשעה 10:20 (לפי שעון החדש) בצאתו ממנחה רמז ל.. להגברת השירה אבל הנ"ל עמד כרגיל. הנ"ל עמד אצל רז"ג שי' ואמר אד"ש אליו: אז דו וועסט זיך פון עם אויסלערנען וועט איר ביידע (שענער) שיין אויסזעהן.

בהכנסו לתפלת ערבית ה' ג"כ בהגברת השירה. אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד שכל יום הוא חלק מיו"ט וביחד עם זה ענין בפ"ע. ודיבר ע"ד קריה"ת דיום א' דחומה"פ - בכור כו' לידה גאולה. השיחה היתה קצרה מהשיחות שבליילות שלפנ"ז.

כן ה' הסדר בכל הלילות גם בהגברת השירה. וצד השווה שבהם: תוכנם

ע"ד קריה"ת דאותו היום. ובכל לילה דיבר - לערך חצי שעה.

י"ז ניסן - א' דחוהמ"פ

אחרי קריה"ת חיכה לומר „קדיש" עד שהניחו על הבימה גם את הס"ת הראשון, משא"כ בשאר הימים אמר חצי קדיש רק על ס"ת השני.

(דרך אגב: אד"ש נהג לאמר „אא"א" (לפני ויהי בנסוע) גם בהימים אין אומרים בהם תחנון). וכן מאחרי ה"שבעה" משתמש כל יום בתהילים גדול עם כריכה אדומה שמישהו הכינו במיוחד לפני כמה שנים ולא רצה להשתמש בו, ועתה משתמש בו כל יום וכן יורד עמו בשבת מבה"ח לאמירת תהילים.

ח"י ניסן - יום הולדת של אביו של - יבלחט"א - אד"ש

אחרי התפלה הגיע לכאן הרה"ג הר' יאלעס שליט"א עם בני משפחתו. דיברו עם אד"ש בגעה"ת כחצי שעה. אד"ש ישב על הספסל (מעוטף במיוחד לחה"פ).

אח"כ יצאו כולם ונשאר לבדו עם אד"ש. בסיימם - ליווהו אד"ש עד דלת געה"ת ואמר להת' שיחיו: הויבט אן א ניגון (ושמחת) ועשה עם ידיו הק' לאות של שמחה, ליווהו - בהיות עטוף בטלית - עד שנסעה המכונית.

(ראה לעיל ע' 84 ר"ד מפורט).

אור לכ' ניסן

דיבר שיחה שארכה כשעה שלימה. ובארוכה ע"ד גלות וגאולה וע"ד מה שהתחיל לדבר ע"ד „עד מתי" והיו ביטויים בלתי רגילים. אותו הלילה רקדו

בחוצות קראון הייטס (כמו
בשמחת ביה"ש).

ליל שש"פ

נכנס להתפילה, וכשניגש
למקומו הניח הסידור על
השטענדער ופנה אל הקהל
ומחא בידו הק' בחזקה משך
זמן (ועד"ז לפני כל תפלה
מתפלות החג גופף בידי הק'
בחזקה להגברת השירה).

אחרי מעריב דיבר שיחה ועורר ע"ד איזה שאלות שימצאו פתרון בשבילם.
ביאר קר"ס וענינה בסגנון של הבנת התינוקות.

יום שש"פ

אחרי מנחה ליווה התהלוכה לדרכם.

ליל אחש"פ

אחרי קבלת שבת כו' דיבר שיחה שארכה לערך 45 רגעים. דיבר ע"ד תוכנו

דאחש"פ ועורר ע"ד איזה
שאלות.

בחזרת ה"תהלוכה"
770' בשעה 11:00 יצא
אד"ש מחדרו הק' מפתח
770 ועשה בידי הק' לאות
של שמחה ופנה לכל
הצדדים, ולסימו עשה בב'
ידיו הק' בתוקף, ואח"כ נכנס
ופנה עוה"פ אל הקהל ועשה עוה"פ בידו הק' ונכנס.

יום אחש"פ

בשעה 7:25 (לערך) נכנס להתוועד.

תוכן השיחות ע"ד סעודת משיח וששייכת לכאו"א. עורר כו"כ פעמים ע"ד
השתי' - ובזריזות - הד' כוסות. סימן באצבעו הק' לילד שעמד ממול שישתה
והראה בד' אבצעותיו (שישתה ד' כוסות). כן שאל את הר' בערל יוניק שיח' אם
שתה הד' כוסות...

אחרי השיחה ע"ד שחיכו 1000 שנה לשנת „תשמ"ח" ומובן גודל הענין ועד כמה שצריך לצעוק „עד מתי", הקהל צעק ושר בהתלהבות גדולה „עד מתי" ואחרי משך זמן עמד ורקד על מקומו ומחא כפיו הק' בחזקה משך זמן די ארוך...

בתור השתתפות „כינוס תורה" ביאר ענין דיום הולדת ע"פ נגלה. לסיום ההתוועדות אמר מאמר ד"ה והניף ידו גו'. בעת ההתוועדות כששרו „שיבנה ביהמ"ק, אידאלאך שרייט עד מתי" ראו איך שכ"ק אד"ש אומר את המילים של הניגון.

סיים ההתוועדות בשעה 11:45 לערך.

בברכת המזון אמר: „ברשות מרגן ורבנן ורבותי". אחרי תפלת ערבית - הבדלה, וכוס של ברכה. סיים לחלק בשעה 3:30 לערך, נסע הביתה.

יום כ"ג ניסן - אסרו חג הפסח

התפלל בביתו אחרי התפלה ציוה להכריז ע"ד ה„כינוס תורה". חילק דולארן כרגיל.

נסע לאוהל בשעה 1:45 (מוקדם לשעון הקיץ). סיבב דרך 770 והריל"ג רץ לחדרו הק' והביא משם „רמב"ם לעם" ומסרו לאד"ש דרך החלון. המכונית עמדה באמצע ה"סערוויס לייך". חזר 8:15 לערך.

כ"ד ניסן

התקיים „יחידות" כרגיל, בשעה 8:00.

בעת היחידות דיבר עם אנשים פרטיים: בנו של הר' י"ב הכהן ראזענפעלד ש' ביקש ברכה בעד סבא שלו (ר' אייזיק שוויי) ובירכו אד"ש ונתן לו דולר למסור לו „צו דיין זיידן".

לריבקין שביקש ברכה ל.. אמר לו: דומני שקיבלה שליחות לעשות שם.. שיהי בהצלחה ובשו"ט.

למינץ (ע"ד יום הולדתו) אמר לו אד"ש: דארפסט דאך מאכען אַ פארבריינגען (זאל זיין?) און מיט (א טראסק) שטורעם".

להרבנית חזקוב: השקעת כח רב בהספר (שהו"ל על ידה - המעתיק) ובקשר להפצתו הי' רק מאמר אחד ובוזה נשאר, צריך לראות לפרסמו ולהפיצו.

דיברתי עם בעלך ע"ז אך משום מה הוא מאד חוסך ממך מאמץ, עכ"פ העיקר שהדבר יהי בפועל ובפרסום.

לכל חתן אמר: ברכה והצלחה בנין עד עד. ולכלה אמר: בנין עד עד.

לא' שביקש ברכה בעד זחור"ק, אמר: בקרוב. ושאל האם זוגתו כאן, וענה הנ"ל כן. (אד"ש הגיב בתנועה כאומר א"כ טוב).

כשסיים שאל לריל"ג: דאס איז דאס - מען קאן ארויף?

אחרי היחידות (9:45) התפלל מעריב ב, "זאל" הקטן, ונסע לביתו.

מיום אסרו חג ואילך אומר בחזרת הש"ץ במודים, "והמרחם".

מועתק בזה מענות כ"ק אד"ש:

(על המכ' מצאגו"ח ע"ד י"א ניסן): „נת' ות"ח והזמ"ג כו' אזכיר עה"צ".

(על מסיבת „הקהל" ביום ד' ג' דחוהמ"פ): „ויהא ח"י בכל הפי' ולרז קיום

הרמז ניסן ניסי ניסים כו' מתחיל מהגאולה בפשטות ממש".

(על הדו"ח ד, כניוס תורה): „גח"ר רב ע"ד הודיעו כ"ז וכו' ותומ"י נח"ר יהי'

בשלימות עוד יותר- באם יו"ל קובץ דהנ"ל (ואפשר לצרף מכינוסים שלפניו)

ואפ"ל לע"נ הר"מ מענטליק ע"ה ועילוי שלה וכו' והקיצו ורננו". (מיום כ"ד ניסן).

כ"ז ניסן

מועתק בזה מענת כ"ק אד"ש לר' אלימלך ניימאן שיחי' (מבורו פארק) ע"ד

סיום והכנסת ס"ת שערך בשבוע הבא: „אזכיר עה"צ להצלחה רבה וכו' ולבשו"ט

בטח ראה אג"ק מכ"ק מו"ח אדמו"ר בזה".

ש"פ שמיני מבה"ח אייר

בליל ש"ק כשהגיע למקומו הסתובב להקהל וסימן בידיו הק' להגברת

השירה, וכן לפני שחרית.

בהתוועדות הראה לר' משה פלר ולר' עמנואל שחט שי' לומר לחיים על כוס

גדול. כן הראה לבתו הקטנה של הר' שלום שפאלטר שי' (בפנים מאירות) עד

גמרה. כן הורה להר' עוזיאל חזנוב שי'. רקד על מקומו בשמחה עצומה.

התוועדות עד 4:15.

מעריב ב, "זאל הקטן" (ר"ח, ואין אד"ש עובר לפני התיבה).

חודש אייר

מב' אייר מנחה אומר „המרחם" (בלי הוספת וא"ו) עד יום (?). כשלא אמרו

תחנון אמר והמרחם (בהוספת וא"ו).

באמצע השבוע כבר ידעו על התוועדות בשבת כיון ש, וועד הנחות בלה"ק" הכניסו להג' השיחה דאחש"פ ע"ד, „יום הולדת" וציוה להוסיף משיחות ב' אייר ושבת תז"מ (לפועל לא דיבר בשבת ע"ד יום הולדת).

ליל ש"ק תז"מ

הודיע ע"י הריל"ג שי' שמעתה אי"ה בכל שבת'דיקע התוועדות ידבר על פרש"י הראשון של הפרשה בענין „והחי יתן אל לבו".

כשנכנס לשחרית הסתובב להקהל ונוסף בידו הק' להגברת השירה. התוועדות עד 4:45.

יום ב' ח' אייר

היום יצא מכ"ק אד"ש מענות בהנוגע לוח היום יום וכן עסקנותו מחודש שבט-חמה"פ תשמ"ח - מוגה. כן עורר על הזירוז.

אחרי מנחה התחיל בפתע לומר שיחה ע"ד בה"ב. דיבר כחצי שעה. בדולארן עברו מעט אנשים ואד"ש חיכה כל הזמן שיגיעו עוד.

יום ה' י"א אייר

אחרי מנחה דיבר עוה"פ שיחה - ע"ד בה"ב, השלים הביאור דשיעור חומש דיום ב' העבר. דיבר כשעה שלימה. תוכנו גם ע"ד יהודי רוסיא. בעת חלוקת הדולארן דיבר עם הנ"ל - כשתי מינוטין - ברוסית.

ש"פ אחו"ק י"ג אייר

התוועד.

יום ב' ט"ז אייר

אחרי מנחה דיבר עוה"פ - ע"ד בה"ב. בהשיחה הדגיש בארוכה ע"ד ל"ג בעומר והשתתפות בתהלכות ל"ג בעומר והלימדו מהרשב"י בענין תורתו אומנתו וכן בכל דרכיך דעהו.

י"ז אייר - ערב ל"ג בעומר

היום כבר ידעו ע"ד מה שאד"ש לא יוצא להפאראד דל"ג בעומר. ובשבעות אלו היו צעטלאך מר' יעקב העכט שי' לאד"ש, ועכ"כ שכ"ק אד"ש ענה לו שאינו מפחד משום לחץ.

שמעתי שכששלחו ה"התאחדות" הזמנה לאגו"ח הורה אד"ש שיפנו להבד"צ, הם שקו"ט בזה ולא באו להחלטה, ואז פנה אד"ש להר' אייזיק שוויי (שהי אז בברוקלין) והנ"ל החליט בזה וענה להם.

חודש סיון

אור לב' סיון

הערב אחרי מעריב דיבר שיחה חצי שעה. תוכנו: מאמר ד"ה בחודש השלישי שבתורה אור ולימודו בלילה זה.

היום התפרסם מענת כ"ק אד"ש למשפחת גערמאן שיחיו לאויוש"ט ע"ד המאורע ל"ע ול"ע (המענה נעתקה בפ"ע וכבר התפרסמה).

אור לג' סיון

אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד ענינא דיומא. כן דיבר באופן נפלא - לפעם הראשונה מעולם - ע"ד הלוח,, היום יום" והפתגם דיום ר"ח.

אור לעש"ק ד' סיון

גם הערב פתח אד"ש השיחה ע"ד,, היום יום" דיום ב' סיון שבו מובא ע"ד שבת ערב חה"ש (הקביעות דש"ז).

ש"ק פ' במדבר ערחה"ש

פתח ההתוועדות בתוכן הפתגם ד,, היום יום" הנ"ל ואמר תוכן המאמר שנאמר אז מהצ"צ (כמובא ב,, היום יום" הנ"ל)... לסיום ההתוועדות דיבר שגם נשים תעשינה התוועדות - הכנה בשביל זמן מ"ת.

אחרי תפלת המנחה הכריז הר"י וויינבערג שי' שיהי' התוועדות מיוחדת בשביל הנשים בשעה 7:00. וע"ז אמר אד"ש שיהי' בהצלחה רבה ומופלגה ושהאנשים ילמדו מהנשים בזה, ויצא.

ימי חה"ש

היו כרגיל. ליוה התהלוכה. קיבל את פניהם בחזרתם ויצא אל המרפסת אשר לפני 770 ורמז בידו הק' לתגבורת השמחה. בעת ההתוועדות דיבר המאמרים שנאמרו ע"י הצ"צ (המובאים ב,, היום יום" הנ"ל)... ההתוועדות ארכה עד לערך 11:30.

בשבעות אלו החל מסיום השלושים ל"ע ול"ע התוועד בכל ש"ק.

כ"ה סיון עש"ק פ' שלח

היום שלח הרב יוסף שי' וואלדמאן מכתב בקשה לכ"ק אד"ש שיואיל בטובו לבאר גם עוד פירש"י בפ' השבוע מכיון שזה מוסיף, "חיות" בהערות. וע"ז ענה אד"ש: „הרי בהוספה על דבריו ע"פ פירש"י הראשון מבארים עוד מפירש"י ולפלא שאינו „יודע" עד"ז!".

ש"פ שלח מבה"ח תמוז

בעת ההתוועדות פנה לאחדים לומר „לחיים", הורה לנגן ניגון של חתונה, שרו „שמח תשמח" ואד"ש עמד מלא קומתו ורקד במקומו.

כ"ז סיון

הג"ה המאמר שי"ל לכבוד כ"ח סיון.

בימים אלו הג"ה „היום יום" באנגלית ואמר אד"ש: מסתמא וועט מען דאס פארקויפן פאר צוקערלאך. (נוסח אחרינא: צוגאנגליך).

בשבועות אלו:

אוהל: חוזר מהאוהל כשעה וחצי-שעתיים אחרי השקיעה.

התוועדות-ש"ק: מסיים - ע"פ רוב - שעה 4:00-4:15.

סדר וסגנון השיחות בהתוועדויות הם שלא ע"פ סדר הרגיל. פותח בפירש"י ולפעמים המאמר הוא באמצע שיחה ואינו מאריך בענינא דיומא.

חדש תמוז

ל' סיון, א' דר"ח תמוז

היום בבוקר יצא מכ"ק אד"ש ה„מבוא" ומפתח ענינים מפורט (החדש) של „היום יום" והואיל לענות בכת"ק:

„מהיר והזריזות תשובח"

ש"פ קרח, ג' תמוז

התוועד. סדר השיחות ה' כרגיל כבכל התוועדויות, דכל השנים. ומהיום כבר התחיל סדר זה - בהשבועות שלאח"כ - .

- במענה על שאלת „וידאו" בהתוועדות יב תמוז ענה אד"ש: צ"ע בכלל התוועדות.

ח' תמוז

היום הודיע אד"ש (ע"י רש"ב שי' גאנזבורג) שלא יהי' התוועדות ב"ב תמוז כ"א בשבת שלפני ולאחרי י"ב תמוז.

ש"פ חוקת, יו"ד תמוז

התוועד כרגיל. דיבר ע"ד הערות על הזהר ע"ד מילתא חדתא שבזהר פ' חוקת. וההוראה מזה שיהי' מילתא חדתא ב"ב תמוז דשנה זו.

י"א תמוז

בעת חלוקת הדולארן הי' ג"כ ראש העיר דחיפה ודיבר עם אד"ש כעשר רגעים ע"ד פעולות חב"ד בעירו וכו'.

ליל י"ב תמוז, חג הגאולה

אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד י"ב תמוז ושכאו"א ישלח לו דו"ח מג' מעשים טובים וחדשים שעשה במשך י"ב תמוז תשמ"ז - י"ב תמוז תשמ"ח.

בעת חלוקת הדולארן שאל כמה פעמים האם נדפס קונטרס חג הגאולה - מאמרי תרפ"ז.

י"ב תמוז

גם הערב אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד קאפיטל החדש של בעל יום ההולדת והגאולה.

י"ג תמוז

גם הערב - אחרי מעריב - דיבר שיחה ע"ד גאולת יב תמוז שהיתה גאולה כללית דכלל ישראל.

בג' ימים אלו (י"א, י"ב וי"ג תמוז) נסע לאוהל.

ט"ו תמוז

היום הואיל כ"ק אד"ש לענות ע"ד הו"ל של לוח היום יום - הערות וציונים, ח"ג וזלה"ק:

„נת' ות"ח וכפשוט הזירוז דההו"ל ישובח והזמ"ג וכו"ו

ש"פ בלק, י"ז תמוז (נדחה)

התוועד. תוכן דכמה שיחות ע"ד „כיון דאידיחי אידיחי". סיום ההתוועדות בשעה 4:30 (לערך).

י"ח תמוז (תענית י"ז תמוז)

בהפטורה (במנחה) אמר „ולחם לאוכל ומים...". אחרי מנחה דיבר שיחה ע"ד פ' פינחס ואחדות דכל ישראל ע"י פעולת ברית מילה שקשור עם (פינחס זה) אלי הנביא.

ש"פ פינחס, מבה"ח מנ"א

התוועד. תוכן השיחות ע"ד לגלות הטוב הנעלם שבג'

שבועות ... בעת הניגון, והריקותי לכם ברכה" רמז - לכמה אנשים וילדים - להגברת השירה. סיים ההתוועדות לאיחולים בשביל געזונטער זומער כו'. לסיום ההתוועדות אמר - בהמשך להכרזה ע"ד „ברכה אחרונה" - שבקרוב נעשה ברכה אחרונה על הגלות. סיים ההתוועדות בשעה 4:40.

בימים אלו שלח א' הת' (נח פאקס שי') צעטל לאד"ש - ע"ד מה שאד"ש דיבר (בש"ק העבר) ע"ד הרמב"ם הל' מעילה בהנוגע אפר הפרה - מחידושי הרב חיים בריסקער ואד"ש ענה לו: נת' ות"ח ויפה הערתך לפענ"ד צע"ג... (נדפסו בהערות הת' מאַריסטאָון, ש"פ דברים).

חודש מנחם אב

ליל ר"ח מנחם אב

הערב אחרי תפלת ערבית דיבר אד"ש שיחה ע"ד ענינא דיומא ועורר ע"ד לעשות בפועל ציון במשפט תפדה - כולל גם לימוד הלכות ימים אלו... לסיום השיחה אמר שאחרי השיחה יחלק לכאו"א - שתי דולר. השיחה ארכה כחצי שעה לערך.

ש"פ מטו"מ, ב' מנ"א

היום התוועד. לא אמר מאמר. בא' מהשיחות דיבר ע"ד הניגון „איך טי דורין..". ואחרי שחילק המשקה ע"ד לגימה שמקרבת התחיל לנגן והריקותי ואח"כ התחיל לנגן ניגון הנ"ל ובעת ששרו הניגון עשה ביד ימינו הק' נאַכאַנאַנד להגברת השירה ותנועה זו היתה בדומה להנהגתו לפני שלשים שנה וכן הי' פניו הק' ואח"כ פנה לכל הצדדים ורמז להגברת השירה. אחר הניגון אמר לחיים ולחיים ולברכה ושיהי' חיים נצחיים כו'.

ג' מנ"א

לאחרי חזרתו מה, „אוהל" התפלל מנחה וערבית ב„זיידן".

ד' מנ"א

היום לאחר קריה"ת רמז שאחר יאמר הקדיש אחרי קריה"ת. (אף שבמשך כו"כ חדשים אמר קדיש בעצמו לאחר קריה"ת). כן ה' הסדר לאחרונה בר"ח וכו'.

אחרי התפלה עלה למעלה ואחר איזה זמן ירד וחילק דולארן. בסך הכל חילק כחמשה מינוטין. בעת שחילק אמר לכאו"א: „ושבי בצדקה".

ליל ה' מנ"א - יום ההילולא של האריז"ל החי

הערב אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד האריז"ל וכן קישר שמו הק' עם אדמו"ר מהווריי"צ. ולפועל: הוספה בלימוד הל' ביהב"ח וכן נתינת הצדקה. אחרי השיחה חילק דולארן ואמר לכאו"א: „ושבי בצדקה".

ה' מנ"א

היום יצא אג"ק מכ"ק אד"ש ע"ד ענינא דיום הזה ובמצו"ב נעתק ג"כ המכתב דו' מנ"א תשל"ב (שנת הארבע מאות מהילולא דהאריז"ל).

כן יצא לאור מאמר מוגה ד"ה ציון במשפט תפדה גו' (תשמ"א).

הערב אחרי תפלת ערבית דיבר שיחה ע"ד ה' מנ"א ופנימי' התורה. אחרי השיחה חילק דולארן ואמר לכאו"א: „גאולה האמיתית והשלימה".

ו' מנ"א

אתמול בערב - מוצאי ה' מנ"א הודיע א' לכ"ק אד"ש ע"ד ההדפסה דהערות וציונים ללוח היום יום ושיו"ל בקרוב [...].

ועז' הואיל אד"ש לענות - היום בבוקר: (ע"ד „שיו"ל בקרוב"), „הפי'?"

ז' מנ"א

היום אחרי תפלת שחרית חילק דולארן לכאו"א. (וראה לעיל - ד' מנ"א).

ח' מנ"א

היום אחרי שחרית חילק דולארן כבימים שלפנ"ז.

ש"פ דברים, תשעה באב (נדחה)

בליל ש"ק כשעלה - אחרי קבלת שבת - לחדרו, ה' ברצינות גם לא רמז להגברת השירה. התוועד. דיבר בשופי ע"ד ענין הגאולה ושהו ענין הכי עיקרי ושיהי' תומי' ממש. לא ביאר הפרקי אבות (מטעם ת"ב אחרי חצות) . . בעת

ההתוועדות ה' ברצינות לבד איזה פעמים שרמז לילדים להגברת השירה . .
סיים ההתוועדות בשעה 3:50 . . אחרי מנחה אמר אד"ש המשניות דמועד קטן
(פ"ג) . . חיכה עד שה"חייב" יאמר „ר' חנני' בן עקשיא אומר...” ואח"כ אמר
קדיש בתרא. לא אמר פרקי אבות.

נכנס לתפלת ערבית לבוש בלבושי שבת. לא עבר לפני התיבה. (כנראה מפני
שנוהג להתפלל שחרית ת"ב בטו"ת ולכן כנראה לא יתפלל הג' תפלות דת"ב
לפני התיבה)...

אחר אמירת איכה כו' נסע הביתה.

י' מנ"א (תענית ת"ב נדחה)

היום התפלל בביתו. נכנס להתפלה. כשהכריז ר' בנימין „שיבנה ביהמ"ק" אד"ש
חיכה עד שר' לייבל אמר לו שיאמר
קדיש. בעת התפלה ה' אתו הסידור
והקינות. וה' מדפדף כל משך
התפלה כשאמרו ק"ש דפדף בחזרה
בעת התפלה דפדף בהסידור. בעת
תפלת השמו"ע עמד ולא נשען על
העמוד. בעת חזרת הש"ץ שכח הש"ץ
לומר עננו ורמז אד"ש בידו הק' ואמר
שישאלו לרבנים. לפני עלייתו לתורה

הביט לרגע בהקינות וסגרו ועלה. בעת אמירת „קינות” - לאחרי דף הראשון -
לבש ה„ברילן” שלו. אחרי סיום קינות חילק דולארן לכאו"א. מנחה כרגיל. אחרי
מעריב בעת הבדלה אמר המבדיל - כרגיל - גם התחלת נוסח הבדלה ואמר ר'
לייבל שלא יאמרנו - ורמז אד"ש שנכון לאמרנו. (ולהעיר מכמה נוסחאות אחרות
שא"א הנוסח „הנה קל ישועתי...” במוצאי יו"ט או ת"ב אשר באמצע השבוע).

ערב חמשה עשר באב

היום ענה ל„צבאות השם” ע"ד הקאָנצערט שלהם ש„בטח ינצלו מה
שמדובר בחמשה עשר באב וכן ביום ש"ק”.

אור לחמשה עשר באב

הערב דיבר ע"ד ענינא דיומא. דיבר ביטויים אי רגילים ע"ד סיום הגלות.

ש"פ ואתחנן, שבת נחמו

התוועד כרגיל. דיבר ע"ד חמשה עשר באב (שחל ביום עש"ק זה) וההוראה
מזה בהוספה של לימוד התורה וכן הוספה בדבור בענינים אלו. היו כמה ביטויים

אי רגילים. עורך ע"ד הגברת הפעולות של השלוחים וכו'. ביאר הפרק שלישי שבפרקי אבות. אחרי מנחה אמר רק פ"ג דפרק"א.

י"ח מנ"א

הערב דיבר עם דר. ניסן מינדל שי' ע"ד אגודת חסידי חב"ד ושיגבירו השתדלות עצומה ע"מ לפעול במה שנדבר בש"ק ע"ד פעולות השלוחים וכהנ"ל יומסר לביתו של הר' חזקוני שי'. (כן שמעתי שאמר שהוא גיט איבער ביתו לאגודת חסידי חב"ד). כן דיבר - במשך השבוע - עם חברי אגודה הנ"ל - כאו"א בפ"ע לרגעים אחדים.

אור לכ' מנ"א

אחרי מעריב חילק דולארן לכאו"א.

כ' מנ"א

נסע לאוהל. אחרי מעריב שיחה - סיום על מס' תענית. קישר עם שיעור חומש דיום זה. אחרי השיחה - חילק דולארן - כרגיל.

שבת מבה"ח אלול

התוועד. בשיחה ראשונה דיבר ענין מיוחד ותוכנו כנראה למר שאקי שי' שהי' בעת ההתוועדות. אח"כ דיבר עוד שיחה וע"ד הוספה בלימוד התורה אחרי חמ"ע באב. וכן יכתבו אליו דו"ח מזה ע"מ לקחת אותם על הציון. לסיום ההתוועדות התחיל לנגן והריקותי לכם ברכה... והרים בידי הק' (בסמיכות לראשו הק') להגברת השירה. . אח"כ צוה לנגן שיבנה ביהמ"ק... ובאמצע הניגון עמד מלא קומתו. אח"כ התחיל לנגן ניעט ניעט ניקאָוּאָ. סיים ההתוועדות 4:35. נכנס לערבית חמשה מינוטין לפני הזמן.

כ"ד מנחם אב

היום חילק דולארן. דיבר עם מר שאקי שי' כשש"שבע מינוטין ונתן לו חבילה של שטרות דולארן וביחד עם אגרת במעטפה, השטרות הוא בתור השתתפות,, בדמי הנסיעה שלכם שבודאי הי' למטרה חשובה לתורה וליהדות". נתן לכאו"א מבני המשפחה שתי דולארן ע"מ לחלק לצדקה באה"ק.

בימים אלו מדבר כמעט כאו"א עם אד"ש בעת חלוקת הדולארן.

בשבוע זו האָט זיך אד"ש נאָכגעפרעגט ע"ד אג"ק שלו ח"ח וכן ע"ד,, היום יום" הערות וציונים ח"ג.

חודש אלול

שבת ר"ח אלול. ש"פ ראה

התוועד... בשיחה שני' דיבר בארוכה ע"ד שלילת לה"ר בהשכונה ורק בדברי תורה ומצות כו'. וא"צ באַוּאָרענען כאו"א כ"א שכ"ק מו"ח אדמו"ר כבר נתן לכאו"א התפקיד והאחריות בזה. הזכיר שמו (השני ומשפחתו) בדברו ע"ד שרוצים ממנו וכו'. . לסיום ההתוועדות דיבר בארוכה ע"ד הגאולה ב' שיחות והיאך יתכן שיהי' הגאולה בשבת. דיבר עוה"פ ע"ד אַרײַנכאַפֿן ע"ד הקהל בשנה זו אין די לעצטע וואָכן. בעת ההתוועדות הביט קצת לתוך הערות על הזהר וכן החומש (ע"ד שופטים - ואשיבה שופטייך כבראשונה). סיים ההתוועדות בשעה 5:10.

ב דר"ח אלול

אחרי שחרית דיבר שיחה ע"ד אלול - מלך בשדה - הקהל - תְּשֻׁמָּה וְתְשֻׁמָּה. ושכאו"א יבדקו מזוזות ותפלין בחדש זה כמובא באחרונים. וכאו"א יאחל לחבירו כוח"ט לשנה טובה ומתוקה.

בעת חלוקת הדולארן דיבר לכמה יחידים (הועתק ברשימה בפ"ע).

מענת אד"ש על מה ש,אהלי תורה" הדפיסו ספר המצות - אידיש - פאַרקירצט (על מה שכתבו, שנועד לעזור למלמדים ולתלמידים):

„עפ"י מה שנאמר אל תהי דן יחידי, ותשועה ברוב יועץ, בטח נהג כן, ובכל אופן הגהה נוספת תמיד תועלת בה, ואם גדולה היא, מוציאים לאור קונטרס וכיוצא בזה.".

(ועל מ"ש, „הנני מתכבד להגיש לפני כ"ק אד"ש טופס הראשון" כתב אד"ש): „ותשואות חן, והזמן גרמא בין חמשה עשר באב לראש חדש אלול. נהנית בפרט על הוספת העמוד "לה' הארץ ומלואה" וכו'.

במהדורה הבאה בטח יוסיף ציון כרטיס הספר בספרית הקונגרס שתופס מקום אצל כמה וכמה.

אזכיר עה"צ".

הראה לר' לייב שי' גראָנער טעות במ"ע האחרונה וצ"ל „נבעלה" במקום „נבלעה").

ג' אלול

הערב לאחרי מעריב - שהשתתפו ילדים ממחנה קיץ דיטרויט - הכריזו יחי אדמו"ר וכן שרו ניגון עם תיבות כוח"ט לשנה טובה ומתוקה" עלה אד"ש לחדרו הק' ועשה עם ידו הק' להגברת השמחה. אח"כ הודיע ר' לייבל שאד"ש ידבר שיחה ואד"ש ירד ודיבר שיחה ע"ד שייכות השיעור חומש (שבט לוי) לילדים במיוחד. השיחה ארכה לערך רבע שעה. אח"כ חילק דולארן כרגיל.

[תיקון לאחר זמן: ר' לייבל אמר שכ"ק יורד לחלוקת דולרים. כשירד חיפש מיקרופון].

ד' אלול

במענה על מה שהכניסו אליו חומר - בשביל המבצעים - מודפס בשפה ספרדית ענה אד"ש:

„גת' ות"ח והזמ"ג כדאי שישלחו דוגמא להשלוחים שיחיו בהמדינות דשפה זו.

אזכיר עה"צ".

הערב - במענה על מכתב מוועד הקהל ע"ד הבחירות החדשות וכו' הואיל אד"ש לענות:

„הזכרתי וכמה פעמים שלא ילמדו רמזים וכו' בדברי שבע"פ ובכתב. ועוה"פ ובבירור א) הנ"ל. ב) אין בדברי כל פס"ד כלל ג) מושלל התוקף דעפ"י שו"ע דז' טובי העיר. ד) כיון שהזכרתי בענין זה בשיחותי - יש קס"ד שזו דעתי בנוגע לוועד הקהל זה ותקפו - ה"ז היפך דעתי. וכן בנוגע לוועד הקהל הבא. ה) איני אומר כלום בנוגע להבחירות - לבד העתקת השו"ע אשר לשון הרע הולך רכיל (כולל בשמי) מחלוקת לש"ש - ה"ה כמפורש בשו"ע".

עש"ק שופטים, ו' אלול

היום רשם אד"ש התאריך על האג"ק שלו ח"ח - „תחילת אלול" ועל היום יום - הערות וציזונים (ח"ג) - „עש"ק פ' שופטים".

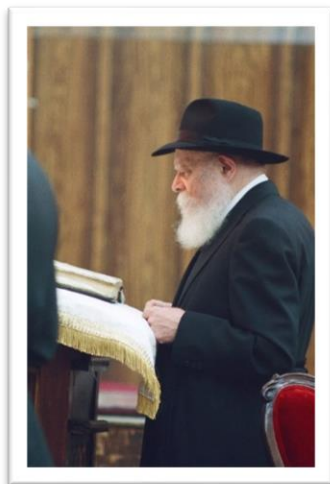
ש"ק פ' שופטים

התוועד. תוכן שיחה הא' ע"ד איחוד ההפכים והיאך שזה שפיגלט זיך אָפּ בכל העבודות. דיבר מאמר כעין שיחה ד"ה כי תצא למלחמה גו' (לקו"ת תצא). דיבר גם שיחה בשביל הילדים החוזרים הביתה מהמחנות קיץ עה"פ כי תצא

למלחמה גו' - מלחמת היצר ואמר שימסרו זה להם ושיהי' מזה פעולה נמשכת כל השנה כולה. סיים ההתוועדות בשעה 4:30 לערך.

אחרי מעריב - בהיות שהי' מעונן - נסע הביתה. תוך כדי חמשה רגעים חזר עם המכוננית ור' יודל שי' נסע על ה"סיידוואַלק" - וחיפש הלבנה עד שמצאוה ואד"ש יצא ל"קידוש לבנה" ונסע הביתה.

ט' אלול

היום הורה אד"ש - בהמשך למ"ש בש"ק העבר ע"ד בנין בתי מוסדות שיסיימו (אַרײַנכאַפּן) גם בבנין (וקנין) בתים פרטיים בשנה זו.

כן שמעתי שדיבר עם ר' יודל וכן יוסף גוטניק ע"ד שבביהכ"נ איז ענג און מיר איז אויך (ניט באַקוועם) ושירחיבו הביהכ"נ 770.

י"א אלול

היום חזרו המחנות קיץ וכולם (כולל גן ישראל דכאן ומאַנטרעאַל ואמונה וכן מחנות קיץ יומיים) באו להתפלל מנחה עם אד"ש

בביהכ"נ אד"ש התפלל לפני העמוד. אחרי הפסוקים הזכיר אד"ש שיגנו הניגון „ווי וואַנט משיח נאַו“. אח"כ דיבר שיחה ע"ד מה שהדפיסו תניא בקעמפ אמונה. כן דיבר ע"ד שיעור חומש דיום זה. אח"כ חילק הג' דיימס להמדריכים. וחזר לביתו.

ש"פ תצא, י"ד אלול

היום פתח אד"ש ההתוועדות ע"ד ל' יום לפני החג („זמן שמחתנו“) וכן העש"ק (י"ג אלול) הוא „שמח תשמח“ והדגיש במיוחד ענין השמחה. בשיחה שני' דיבר ע"ד ענין הגאולה והשתוקקות שהיתה אצל רבותינו נשיאנו ואעפ"כ לא ראינו שיכתבו קול קורא ושירעישו מזה כו' משא"כ כ"ק מו"ח אדמו"ר. ודיבר בארוכה בזה עד שאמר שכבר אויספרובירט כל העצות „געזאַגט תהלים, געמאַכט פאַרבריינגענס הפצת המעינות חוצה, וקול קורא'ס . . . וויפל מען וועט טאָן וועט פאַר דעם אויבערשטן ניט זיין גענוג . . . די איין און איינציקע זאַך וואָס מען האָט נאָכניט פּרובירט איז ענין השמחה פּרובירט דאָס אויס!! ודיבר בזה באריכות היאך שאין הפי' בזה נעמען אַ גלעזל וכו' והשמחה תהי' „אַפּפּריינגען משיח'ן“. בסיום השיחה שרו ניגון אביו ז"ל בשמחה עצומה ובעת הניגון עמד אד"ש מלא קומתו ורקד במקומו משך זמן להגברת השמחה און שטאַרק

געמאכט מיט די הענט. אשרי עין ראתה כל אלה!.. בסיום א' מהשיחות כשדיבר ע"ד אלו ששלחו דבר המשמח יעלו למעלה וזמינו כו' אמר - זאת הפעם - שיזמינו גם נשיא דורנו. וכן כשעלו והכריזו הזכיר לא' שיזמין נשיא דורנו... סיים ההתוועדות בשעה 5:10.

י"ז אלול

היום בעת מנחה השתתפו הזקנים דתפארת זקנים לוי יצחק ולאחרי מנחה נתן אד"ש הדולארן לר"מ גרליצקי שיח' לחלקם להם. אחרי מנחה דיבר אד"ש עם מר טשייס שי' שבא להשתתף בהנחת אבן הפנה של הרחבת הבנין ד770. הנ"ל אמר לאד"ש שהוא בא למאורע זו ומבקש ברכה מאד"ש ע"ז. ואד"ש ענה לו ברכה בזה. ואח"כ אמר לו: שיהודי עושה „דיל". והנ"ל אמר לאד"ש שכבר סודרו עם השכנים ביוניאן סט. ע"ד הרחבת הביהכ"נ. והמשיך אד"ש שהתחלתי לספר לך שיהודי עושה „דיל" ודיל

זהו ענין טוב. ובמילא תעשה דיל שתדבר שם בעת המאורע וב„מאמע לשון" (אידיש). הנ"ל: אני רוצה שאד"ש ישתתף בזה. אד"ש: „איי וויל טרײַ מײַ בעסט". והמשיך: שתכין דרשה שתדבר בפני כל העם. לסיום הדברים המשיך אד"ש עוה"פ אל תשכח להכין הדרשה.

בשעה 5 הגיע אד"ש מביתו במכונת ר' בנימין שי' ויצא במקום הרגיל. ונכנס להחצר שלפני עזרת נשים ד784 ששם הי' מוכן הבימה והעמוד שלו. הי' לבוש זיידן עם הגארטל וסידורו בידו הק'. עלה להבימה ודיבר שיחה שהתחיל ע"ד מה שבל' העולם קוראין „גראנדברייקינג"

והסביר שהנחת אבן הפנה - בדוגמת אבן השתי, קה"ק ומהות ענינו ד„גראנדברייקינג" - ונפשי כעפר לכל תהי'. וקושר עם השיעור חומש. השיחה ארכה לערך 12 מינוטין. אחרי השיחה אמר אד"ש לר' לייבל שי' שגס מר טשייס ידבר והנ"ל דיבר בפני אד"ש הי' פנוי אליו עד סיום נאומו, והי' חיוך על פני קדשו עד לסיומו שהנ"ל אמר לאד"ש (ב„מאמע לשון"): איך האב דיר זייער ליבע. ואז

ה' חיוך רחב ועז ע"פ קדשו. אח"כ אמר אד"ש לר' לייבל שי' שגם הרש"ג שי' ינאם ונאם. אח"כ ירד אד"ש מהבימה ולקח לאַפּאַטע וחפר קצת בקרקע. ולקח האבן שהי' מונח על הקרקע והגביה. (בעת שהגביה רצה א' לעזרו ואד"ש הביט בו והגבי' בעצמו) וזרקו על הארץ ולקח עפר בהלאַפּאַטע וכסהו. לסיום

הענין עמד בפתח החצר וחילק דולארן לכאו"א.

(עוד תמונות ממעמד זה - במדור בפ"ע).

ח"י אלול

נסע לאוהל, כרגיל ביום זה. נכנס לתפלת מנחה וערבית לבוש בזיידן. במנחה אמר תחנון. אחרי מעריב, בשעה 9:30 לערך דיבר שיחה ע"ד הבעש"ט ואדה"ז וכן ע"ד פעולות בהעבודה דחדש אלול שנרמזים בראשי תיבות דתיבת „אלול“. לסיום השיחה אמר שבפעם הזאת יהי' שינוי למעליותא בחלוקת הדולארן ויחלק ג' דולארן לכאו"א. השיחה ארכה לערך רבע שעה.

יום ה', י"ט אלול

היום נסע לאוהל, כרגיל ביום חמישי. נכנס למנחה ומעריב בלבושי זיידן. אחרי מעריב דיבר שיתה שהיום - י"ט אלול - הוא ה„בפועל ממש" אחרי ההחלטות טובות דח"י אלול ודיבר ע"ד השיעור חומש דיום זה וכן ביאר ע"ד מה שהי' לבוש לבושי זיידן בעת הנחת אבן הפנה ומהו ענינו דלבוש זיידן. והדגיש עוה"פ ע"ד בנין בתים בשנה זו וענינו בנפש הוא יחידה שבנשמה. השיחה ארכה לערך רבע שעה ואח"כ חילק דולארן כרגיל.

יום ועש"ק תבוא

היום הגיע „היום יום - הערות וציונים, ח"ג" מהכורך. אד"ש ענה על קבלת הספר: „נת' ות"ח ת"ח והזמ"ג כו"“.

ש"פ תבוא

התוועד. דיבר בארוכה ע"ד ענין השמחה. בשיחה ב' ע"ד בנינים של שמחה וכן דיבר ע"ד הענין של הנחת אבן הפנה ד770. דיבר שיחה מיוחדת בהדגשה ע"ד באַזאַרגן אידן עם צרכי שבת ויו"ט לסיום ההתוועדות אמר שיאמרו „לחיים“

וכן יגנו ניוון שמח"ת. בעת הניגון עמד אד"ש מלא קומתו סיים ההתוועדות בשעה 5:20.

כ"ב אלול

היום אחרי התפלה דיבר שיחה ע"ד הפ"נ שלא יכניסום למעטפות, ולא לכלול בזה שום דבר כ"א הפ"נ עצמו. דיבר ע"ד השבת מברכים שלפני תשרי שהקב"ה בעצמו מברכו.

נסע לאוהל. אחרי מעריב בעלותו לחדרו הק' אמר לר' לייבל שי' שיכריזו ע"ד הכינוס הקהל דאהלי תורה - הערב.

יום ב', כ"ג אלול

נסע לאוהל וחזר. נכנס למנחה מעריב לבוש בזיידן. אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד ג' דסליחות ומעלתו בגלוי. לסיום השיחה (שארכה לערך עשר מינוטין) חילק ג' דולארן לכאו"א.

כ"ד אלול

היום דיבר שיחה בשביל נשי ובנות ישראל תחינה, כרגיל. ותוכנו ע"ד חינוך וכשרות. ושכאו"א אריינבויען פושקע בהמטבח ועי"ז יועיל לבישול התבשיל.

היום הודיע שהוא בא 770 וישאר - אי"ה - שם עד צום גדלי', תשמ"ט. אחרי מעריב (שה' בשעה 7:45) קיבל הפדיונות, וכן יה' בכל ערב.

כ"ה אלול, ראשון למעשה בראשית

היום הוא יום הראשון (ויום רגיל) שאד"ש נמצא ב770 והתפלל לפני העמוד - בביהכ"נ (דלמטה).

היום קיבל הרז"ג שי' מענה מכ"ק אד"ש על מכתבו וכן הוסיף כ"ק אד"ש (ע"ד זמן אמירת סליחות בשעה מאוחרת - 9:00) ותוכן הענין הוא: האמנם זה הזמן להכריז שבחב"ד אומרים סליחות לסוף זמן ק"ש?! . . ה' ירחם על בני ישראל וחב"ד בתוכם . . אין עם מי לדבר..

היום הדפיסו תניא בהחצר של הנחת אבן הפינה. (וראה לקמן שיחת כ"ו אלול).

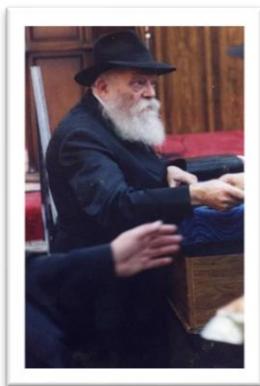
נסע לאוהל. נכנס לבוש בזיידן והתפלל בביהכ"נ כנ"ל. אחרי מעריב דיבר שיחה ע"ד כ"ה אלול והעילוי שביום זה שכל סדר השתל' ומה שלמעלה מסדר השתל' נברא ביום זה וכ"ז איז אַוועקגעגעבן געוואָרן ברשותו של כאו"א מישראל ע"י מתן תורה. אחרי השיחה (שארכה לערך עשר מינוטין) חילק דולארן להטאַנקיסטן. לאחרי שסיים לחלק עלה לחדרו הק' ושם התחיל לקבל

הפדיונות כבלילה הקודמת.

בימים אלו ה' הנחת אבן הפנה ב„כפר חב"ד" ומצד סיבות לא השתתפו הרבנים בזה. ובתור המשך לזה כתב א' הרבנים מכתב לאד"ש ע"ד מה שזה הי' ענין חיצוני מה שלא בא רב פלוני כו' ביום ח"י אלול. וע"ז ענה אד"ש בביטוי חריף ובהמשך המענה שענין זה הוא היפך מח"י אלול שהוא יום הולדת המאורות הגדולים וענין זה הוא לא רק היפך כ"א חושך וכו'.

כ"ו אלול

נסע לאוהל, כרגיל ביום חמישי. חזר כשעה אחרי שקיעה. התפלל מנחה ומעריב. אח"כ דיבר שיחה ע"ד שיעור חומש דיום ששי - „כי המצוה הזאת . . לא רחוקה היא . . כי קרוב אליך הדבר מאד . .". וקישר זה עם פתח השער דס'

התניא ששם מובא פסוק זה ואמר ש-כרגיל שטעלט מען זיך מיט אַ דיוק וביאר הענין בתניא (שם). דיבר ע"ד מה שבעת נסיעתו לאוהל ראה שמדפיסים תניא בהחצר ואמר שייסמו כל עבודת הדפוס ביום הששי בכדי לאפשר ללמוד בספר זה. סיים השיחה ע"ד הענין של גלות „ארוכה וקצרה" (כנ"ל) שהיא ארוכה ואף שאין אנו מבינים הטעם, העיקר - לסיים הגלות וואָס פריער.. השיחה ארכה לערך חצי שעה. אחרי השיחה ניגש הטאָנקיסטן ובראשם לייבל זאַינאַץ ולקח פעקל דולארן מאד"ש ואד"ש חזר ולקח ממנו ונתן זה (כעין זריקה) לתוך ידו של ר' לייבל ש' ואמר לו (שיחיליט מי הם הטאקניטסן ויחלק) ויצא. ובפתח חדרו הק' קיבל הפדיונות כבלילות שעברו.

ועש"ק, כ"ז אלול

היום אחרי מנחה אמר אד"ש שיחה ע"ד השיעור חומש דיום ששי וש"ק וביאר הפירש"י ד"ה ובחרת בחיים גו'. ארכה לערך רבע שעה. אח"כ חילק דולארן לכאו"א.

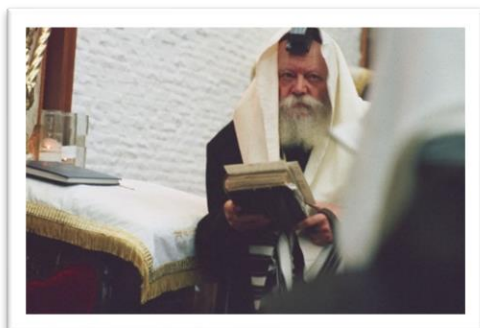
ש"פ נצבים, כ"ח אלול, שבת האחרון דשנת תשמח

היום נכנס לההתוועדות לערך 1:50. בשיחה הא' דיבר בארוכה ע"ד עניני דיום זה - שבת מבה"ח תשרי ע"י הקב"ה (היום יום - כ"ה אלול) ובסיומו הדגיש ע"ד ענין השמחה. בסיום השיחה שרו ניגון נאַפּאָליון מאַרש ואד"ש עמד מלא קומתו ועשה בידי להגברת השמחה בהיותו פונה לכל הצדדים. בשיחה הב' פירש"י וכן ע"ד כניסה לשנת המאתיים זהולדת הצ"צ (כ"ט אלול, תקמ"ט-

תשמ"ח). בשיחה הג' ע"ד בנינים אריינכאפן בשנת תשמח ויכולים אריינכאפן גדולות ונצורות. בסיום ההתוועדות דיבר שיחה עם ברכות, מיטנעמען כל הענינים דשנה זו שנת תשמח עם העבודה דתורה עבודה וגמ"ח... לסיום ההתוועדות רמז לטעלישעווסקי שי' לנגן, „שיבנה..” וכן פנה להנ"ל והתחיל אד"ש לנגן בעצמו, „ניעט ניקאָוואָ...”.. סיום ההתוועדות בשעה 4:50 לערך.

בימים אלו שמעתי ע"ד מה שלא הי' שבע רצון (ואדרבה וכו') ע"ד מה שנדפס ב„טיימס” ע"ד הנחת אבן הפנה וכן מה שכ' שם ע"ד אד"ש ומשיח וכו'.

לפני כ"ב שבט תשמ"ח הזמין אד"ש שני קאָפּאַטעס. א' מהם לבש והשני

(אף שהי' כבר מדוד עליו) אמר שהוא יקח זה אחרי כ"ב שבט (תשמ"ט). (המקור לזה הוא מר האנז שי' שביקר אצל אד"ש בקבלת דולארן בימי הסליחות).
ערב ראש השנה, כ"ט אלול תשמ"ח

אמירת הסליחות הי' בשעה 7:30. נכנס להתפלה בשעה

10:15. אחרי התרת נדרים אמר: „כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה”.

אחרי קבלת הפ"ג כללי אמר ברכה כללית והזכיר רבותינו נשיאנו החל מהבעש"ט. וכן אמר „אור שבעת הימים”.

אחרי הברכה כללית התחיל לחלק דולארן לכאו"א ואח"כ נסע לאוהל. בהיותו על הציון הטיל כל הפ"גים על הציון כפי שהם סגורים במעטפות. את נוסח המברק וכן התוכן קצר דש"פ נצבים קרע והכניסם על הציון.

(אמר) לר' בערל מאַצקין שי' ע"ד הנחת אבן הפנה שלו שיתחיל היום - ער"ה, ע"י שיקח מהעפר אשר בחצר שלפני 770. (כן עשו שלוחים ממקומות אחרים).

נוסח המברק לשנה החדשה-תשמ"ט: „בחותם שנת תשמח ותשמח והקהל לשנה טובה תכתבו ותחתמו”.

בשעה 6:15 (לערך) הגיע מאוהל. אחרי מנחה שאל לר' לייבל שי' ווען איז

ליכט צינדן?.. וויפל איז
איצטער?.. השעה אז היתה
לערך 6:23. הביאו לו שעון.
אד"ש התחיל לדבר ע"ד זמן
הכי אחרון דשנת תשמח
ותשמח. ודיבר מאמר (כעין
שיחה) ד"ה תקעו בחדש
שופר גו' (לקו"ת נצבים -
בכותרת דרוש לר"ה וכו').
אח"כ אמר שאלו שלא בנו
פושקע בבנין שלהם יעשו זה

אין די לעצטע מינוטין ויכולים לעשות זה מנייר כו'. און אריינכאפן בשנת תשמח
ותשמח. אח"כ חילק דולארן לכאו"א.

**תמונות ממעמד „הנחת אבן הפינה” להרחבת 770
- יום ג', י"ז אלול תשמ"ח -**

מתפרסמים בזה לראשונה באדיבות מערכת רבי-דרייוו

לזכות

החתן הרב יוסף מנחם מענדל שיי

והכלה מ' שיינדל תי'

נמירובסקי

לרגל נישואיהם בשטומו"צ

י"ד אלול ה'תשפ"א

